

ЗНАЙОМСТВО З ІСЛАМОМ

تعرف على الإسلام باللغة الأوكرانية

Др. Мункіз бін Махмуд ас-Саккар

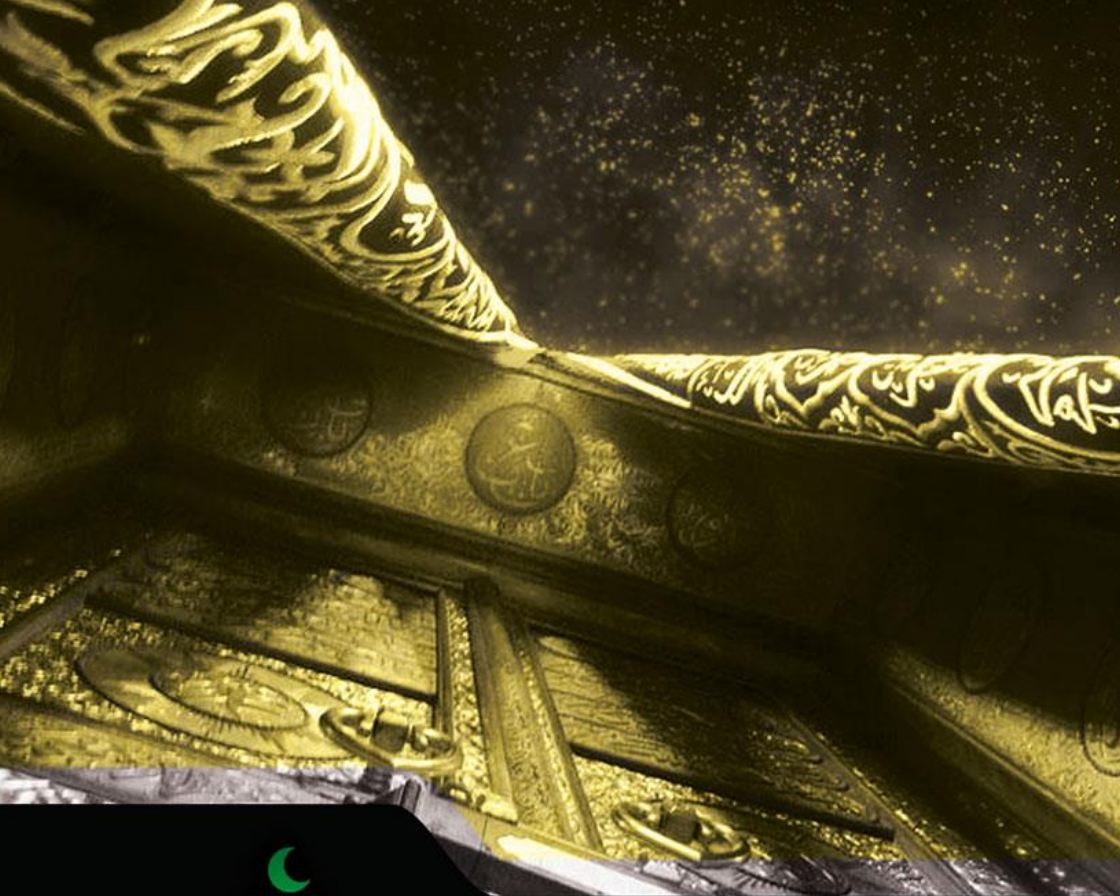
د. منقذ بن محمود السقار

Переклад:

EUROPEAN ISLAMIC RESEARCH CENTER (EIRC)

المركز الأوروبي للدراسات الإسلامية

& Мухаммада аль-Гарбі

ISLAMILAND

GROW GOODNESS BY YOUR HAND

EXPLORE ISLAM IN ALL LANGUAGES

WWW.ISLAMLAND.COM

СЛОВО ПОДЯКИ

Насамперед, вся хвала та дяка належить Аллагу – Всемогутньому Богу. Для мене велика честь представити цю скромну роботу моєму читачеві, в надії, що Господь допоможе йому почерпати з неї користь, і зробить мене серед тих, хто знає істину і прямує істинним шляхом.

Слідуючи традиції пророка Мухаммада (мир йому і благословення Аллага) дякувати людям, які роблять для нас добро, хотів би висловити вдячність всім, хто допомагав мені у завершенні даної книги. Можливо, мій успіх став результатом їхніх молитов, звернених до Всемогутнього Бога.

Я хотів би висловити подяку моїм прекрасним батькам за їх неоціненну турботу і ласку. А також моїй вірній дружині за її постійну підтримку, допомогу, і за те, що була поруч в часи написання цієї праці.

Хотів би висловити щиру подяку перекладачеві, який зіграв важливу роль у донесенні змісту даної книги до українських читачів.

Я вдячний всім моїм братам, друзям і колегам, які брали участь у звершенні цієї роботи.

Доктор Мункіз бін Махмуд ас-Саккар
(mongezss@gmail.com)

Вступ

Хвала Аллагу (Святий Він та Великий), Хранителю світів, мир і благословення всім Його посланцям. Релігія пророків одна – релігія Аллага (Святий Він та Великий), Який дарував одкровення і послав Своїх вісників, котрі несуть одну й ту ж саму основу – Єдинобожжя, а також наказують нам мати гарні звичаї та поведінку.

Коли Аллаг (Святий Він та Великий) відправив Мухаммада (мир йому і благословення Аллага), Він звелів йому те саме, що й решті пророків. Аллаг (Святий Він та Великий) послав його в якості останнього Пророка до всього людства і схвалив цю релігію для всіх, завершивши попередні послання (мир йому і благословення Аллага).

Послання Пророка Мухаммада (мир йому і благословення Аллага) є останнім посланням від Аллага (Святий Він та Великий). Його особливість полягає в тому, що ця релігія стрімко поширюється. Іслам охопив половину землі своєю цивілізацією, а країни вимушені конкурувати між собою, аби мати його в якості своєї релігії, адже іслам відповідає вродженій природі та розуму, він простий і легкий для розуміння.

Успіх ісламу доводить деяких людей до того, що вони повстають проти нього. Немає жодної іншої релігії або вірування, на яке б зводилась така кількість наклепів. Цілі армії мислителів працюють з метою завдання шкоди ісламу, приховуючи його істинність, викривляючи його сутність й брехливо стверджуючи, що йому притаманні недоліки.

Немає жодних сумнівів, що деякі мусульмани також спотворюють іслам, демонструючи негативну поведінку й невігластво, яке не має нічого спільного з ісламом. Таким чином, іслам опинився між молотом своїх ворогів і ковадлом невігластва деяких його послідовників.

Розумна та мисляча людина, яка прагне зрозуміти релігію, повинна судити її сутність, а не робити висновки, виходячи з поведінки її послідовників чи звинувачень ворогів. Кожна релігія або віровчення має послідовників, які погано поводяться і ігнорують їх закони, але ніхто не наважиться сказати, що вони пропагують негатив. Судження про якісь соціальні інститути, не кажучи вже про релігію, виносяться із їх сутності та законів, а не поведінки послідовників; так само слід розуміти іслам як релігію, котра далека від будь-яких фальсифікацій чи наклепу.

Якщо ми хочемо знати правду про іслам, то не знайдемо кращого знайомства з ним, аніж розуміння діалогу, який відбувся між Джібрілом (мир йому), ангел з-поміж небесних створінь, якому довірена передача одкровення, і Мухаммадом (мир йому і благословення Аллага), той, якому була дарована можливість отримувати одкровення. Джібріл (мир йому) прийшов до Пророка Мухаммада (мир йому і благословення Аллага), питаючи про стовпи ісламу так, щоб супутники Пророка почули й зрозуміли.

«Одного дня, коли ми сиділи разом з Посланцем Аллага (мир йому і благословення Аллага), з'явився перед нами якийсь чоловік у сліпуче білому одязі, з надзвичайно чорним волоссям. На ньому не було видно жодних слідів подорожі. Ніхто з нас не знав його. Він підійшов ближче і сів біля Пророка (мир йому і благословення Аллага), притулившись своїми колінами до його колін та поклавши свої долоні на його стегна, і сказав: «О Мухаммад! Розкажи мені про іслам!» Сказав Посланець Аллага (мир йому і благословення Аллага): «Іслам – це свідчення, що немає бога, окрім Аллага, і що Мухаммад – Посланець Аллага, звершення молитви, сплата закятю, піст у Рамадан, паломництво до Дому, якщо ти спроможний зробити це». Відповів він: «Ти сказав правду». Ми були здивовані тим, що він поставив йому запитання і водночас підтверджував правдивість його слів. (Потім) він сказав: «А тепер розкажи мені про віру». (Посланник Аллага) сказав: «(Суть віри полягає в тому,) щоб ти увірував в Аллага, в Його ангелів, в Його Писання, в Його

посланників і в Останній день, а (також в тому, щоб) увірував ти в приреченість як хорошого, так і поганого», - (і ця людина знову) сказала: «Ти сказав правду». (Потім) він сказав: «Розкажи мені про щирість». (Посланник Аллага) сказав: «Суть щиросердості полягає в тому, щоб ти поклонявся Аллагу так, ніби бачиш Його, а якщо ти Його не бачиш, то Він, воістину, бачить тебе». (Потім) він сказав: «А тепер розкажи мені Годину». Посланник Аллага сказав: «Той, кого запитують про неї, знає не більше того, хто запитує». Він сказав: «Годі розкажи мені про її ознаки». Посланник Аллага сказав: «Ознакою наближення цієї Години стане те, що рабиня породить свою пані, і ти побачиш, як босі, голі й неможливі пастухи вівець будуть намагатися перевершити один одного у висоті своїх осель». Потім чоловік пішов, коли ж минув певний час, посланник Аллага запитав: «О Умар, чи знаєш ти, хто ставив ці питання?» Я сказав: «Аллаг і посланник Його знають про це краще». (Годі) він сказав: «Воістину, це – Джібріль прийшов до вас, щоб навчити вас вашій релігії»¹.

Такі основи ісламу в цілому, однак мене дивує, чому деякі люди критично ставляться до них?

Я поясню і зупинюся детально на цих основах, аби показати моральну далекоглядність і Божественну мудрість укріплення ісламської віри на цих підвалинах. Я також буду роз'яснювати і демонструвати приклади, які викривляють помилкові твердження про іслам: звинувачення в тероризмі, заохочення до ненависті і жорстокості по відношенню до жінок. Таким чином, я дам відсіч деяким хибним висловлюванням, приписувані ісламу, і представлю цю релігію всім, хто прагне пізнати її в світлі справжніх основ і принципів.

Ми, Всесвітня ісламська ліга, підготували це послання, щоб пояснити і оголосити істину, яка відкрилась нашим серцям і в якій переконався наш розум. Це послання є запрошенням до розуміння ісламу, яке зробить вас істинно віруючими, на яких

¹Аль-Бухарі (50) і Муслім (9).

чекає винагорода Аллага: "Воістину, ті, які увірували й творили добрі справи, вони — найкращі з творінь. Нагорода їм у їхнього Господа — сади вічності, в яких течуть ріки. Вони будуть там вічно. Аллаг буде задоволений ними, а вони будуть задоволені Ним. Це – для тих, які бояться свого Господа!" (Священний Коран 98:7-8)

Ми просимо Аллага (Святий Він та Великий) прийняти цю роботу заради Його вдоволення, адже Він – Той, Хто здатен на це.

Значення "Ісламу"

Перш, ніж вдатися до пояснення фактів і стовпів ісламу, необхідно детально розібратися й зрозуміти значення слова «іслам».

Слово «іслам» має багато значень. Воно означає покору, безпеку і мир. У даному дослідженні під словом "іслам" ми розуміємо релігію, яку Аллаг (Святий Він та Великий) відкрив Своему Пророку Мухаммаду (мир йому і благословення Аллага). Він (Святий Він та Великий) дарував їй ім'я "іслам", оскільки саме ця релігія пронизана повною покорою Йому (Святий Він та Великий), послухом Його правилам, а також слідуванням Його наказам.

Ця назва походить не від імені пророка або країни, але від повної покори Аллагу (Святий Він та Великий), Який був, є і завжди буде.

Іслам – це релігія Аллага, яку Він зіслав всім пророкам. Всі вони проповідували одні й ті ж самі принципи, які проголошують єдність Аллага (Святий Він та Великий), закликають прославляти Його, вклонитися Йому, слідувати заповідям Його, зберігаючи високі моральні засади, а також поліпшуючи людську поведінку. Відмінності, які ми бачимо в релігії сьогодні, виникають через придушення істини й зміну попередніх послань від Аллага (Святий Він та Великий).

Аллаг (Святий Він та Великий) дав цій релігії благородну назву «іслам», яка звучатиме на вустах віруючих в усі часи. Він (Святий Він та Великий) сказав: «Він назвав вас мусульманами ще раніше й у цьому [Корані], щоб Посланець був свідком для вас, а ви були свідками людям" (Священний Коран 22:78). Мусульмани (тобто віруючі в Аллага (Святий Він та Великий)) дотримуватимуться законів шаріату, підпорядковуватимуть свою волю Аллагу (Святий Він та Великий), корячись Йому й слідуючи його заповідям.

Ной (мир йому), батько пророків, сказав своєму народу: «Та якщо відвернетесь ви, то я ж не просив у вас винагороди. Винагородить мене лише Аллаг. І мені наказано бути одним із покірних Йому!» (Священний Коран 10:72). Авраам і його син Ісмаїл (мир йому) безперервно молилися, просячи Аллага (Святий Він та Великий), щоб зробив Він їх мусульманами: «Господи наш! Зроби нас двома відданими тобі і зроби з нащадків наших покірний тобі народ. Вкажи нам, як виконувати приписи наші. І прийми каяття наше, воістину, Ти — Приймаючий каяття, Милосердний!» (Священний Коран 2:128).

Яків (мир йому) зібрав своїх дітей перед смертю і порадив їм триматися і слідувати релігії Авраама – ісламу: «Коли Господь сказав йому: «Будь покірним Мені!» — той відповів: «Я став покірним Господу світів!» Ібрагім разом із Якубом заповідали своїм синам це: «О сини мої! Воістину, Аллаг обрав для вас цю релігію. Тож не помирайте, не ставши покірними Йому!» Чи ж ви були свідками того, як підступила до Якуба смерть, і як запитав він синів своїх: «Кому ви будете поклонятися після того, як я залишу вас?» Вони сказали: «Ми будемо поклонятися твоєму Богу і Богу твоїх батьків — Ібрагіма, Ісмаїля та Ісхака, Богу Єдиному! І ми — покірні Йому!» (Коран 2:131-133).

Мойсей (мир йому) також закликав людей поклонятися законам ісламу: **“Сказав Муса: «О народі мій! Якщо ви увірували в Аллага, то покладайтеся на Нього, якщо ви віддані Йому!»”** (Коран 10:84). А жреці Фараона сказали: «Ти мстишся нам за те, що ми увірували в знамення Господа нашого, коли вони прийшли до нас. Господи наш! Даруй нам терпіння й забери нас відданими Тобі!» (Коран 7:126).

Йосиф (мир йому) просив Аллага (Святий Він та Великий) допомогти йому стати мусульманином і після смерті долучити до істинних віруючих: **«Господь дарував мені владу й навчив мене тлумачити сни. Творець небес і землі, Ти — мій Покровитель у житті земному й наступному! Забери мене**

відданим Тобі й приєднай мене до тих, які роблять добро!»
(Коран 12:101).

Коли цариця Савська увійшла до палацу Соломона (мир йому) й побачила ознаки його пророцтва, вона сказала: **«Господи! Я була несправедлива до себе! І я разом із Сулейманом корюся Аллагу, Господу світів!»** (Коран 27:44).

Останній пророк Мухаммад (мир йому і благословення Аллага) підтвердив єдність релігії усіх пророків, сказавши: "Я маю більше спільного з Ісусом, сином Марії, ніж будь-хто в цьому житті й в майбутньому. Всі пророки брати, вони від різних матерів, але їхня релігія – одна".²

Таким чином, релігія всіх пророків – єдина, зведена на одній основі, а саме на заклику до віри в Єдиність Аллага (Святий Він та Великий), поклонінні Йому одному і покорі перед Його заповідями.

Іслам – це релігія, яку визнає Аллаг (Святий Він та Великий): **«Або й на тих, що потрапили під зливу із хмари на небі, а там — темрява, грім, блискавка! Вони бояться смерті й затуляють пальцями вуха, коли вдаряє блискавка. Аллаг оточує невіруючих!»** (Священний Коран 2:19). Він (Святий Він та Великий) не прийме іншої релігії: **"Невже ви вірите в одну частину Писання, заперечуючи іншу? То яка винагорода може бути тим, хто робить це, як не ганьба у земному житті? У День Воскресіння скарають вас ще лютішою карою! Аллаг не омине того, що робите ви!"**(Священний Коран 2:85).

Аллаг (Святий Він та Великий) сказав Пророку Мухаммаду (мир йому і благословення Аллага): **“Скажи: «Я не є чимось новим серед посланців і я не знаю, що станеться зі мною та вами. Я лише йду за тим, що відкрито мені. І я лише несу від Нього до вас ясну пересторогу!»** (Коран 46:9). Тобто, Мухаммад (мир йому і благословення Аллага) закликав до того, що й інші пророки: **“Воістину, Ми дарували тобі**

² Аль-Бухарі (3443).

одкровення, як дарували його Нуху та пророкам після нього, як дарували одкровення Ібрагіму, Ісмаїлю, Ісхаку, Якубу та колінам; Ісі, Айюбу, Юнусу, Гаруну та Сулейману. І Ми дарували Дауду Забур» (Коран 4:163).

Стовпи Ісламу

Іслам – це велика комплексна структура, яка охоплює всі сфери людського життя. Він заснований на п'яти основних стовпах, про які Пророк Мухаммад (мир йому і благословення Аллага) сказав: «Іслам тримається на п'яти (принципах): «Свідчення, що немає Бога, окрім Аллага, і Мухаммад – Його посланець, бути стійкими у звершенні молитов, платити обов'язкову милостиню, здійснювати паломництво до Мекки, і тримати піст протягом місяця Рамадан».³

Я докладно зупинюся на цих стовпах і поясню їхнє значення дуже коротко, адже читач може знайти більш детальну інформацію в ісламських богословських книгах.

Перший стовп:

Свідчення про єдність Аллага (Святий Він та Великий) та пророчу місію Мухаммада (мир йому і благословення Аллага)

Свідчення про єдність Аллага (Святий Він та Великий)

Всі пророки розповідали й пояснювалися своєму народові, що Аллаг (Святий Він та Великий) – Єдиний Творець світу. Вони також сповістили про властивості Всемогутнього Аллага (Святий Він та Великий), Який створив цей Всесвіт таким дивовижним, неймовірним і впорядкованим чином. Пророки заявили і запевнили, що тільки Він (Святий Він та Великий) гідний поклоніння.

Мушу зазначити, що докази існування Аллага (Святий Він та Великий) не складають великої проблеми в Священному

³ Аль-Бухарі (8) і Муслім (16).

Корані, бо це чуття сходить від вродженої природи і властиве як мусульманам, так і немусульманам. Все в цьому Всесвіті вказує на те, що слід вірити у Великого Творця, бо кожне творіння навколо нас є доказом існування Аллага (Святий Він та Великий), Його величі і досконалості.

Люди ніколи не зможуть заперечити факт існування Бога, не дивлячись на те, що вони дали Йому різні імена і властивості. Вони одностайні з приводу існування Великого Творця Всесвіту. Деякі називають Його "неминуче існуючим", Який створив все.

Навіть атеїсти і вільнодумці не заперечують існування великої сили, Яка створила цей Всесвіт із такими точними системами. Проте вони відкидають ім'я, яке проголошує Церква (Бог) й намагаються замінити його неясною і вигаданою назвою "Закон природи".

Слово «природа» не вказує на щось конкретне, тож ніхто не повинен припускати, що перша людина, яка є частиною природи, створила себе сама, і що моря й океани були створені самі собою якийсь час тому. Не слід також розуміти під словом "природа", що птахи й тварини винайшли й створили самі себе. Навіть простіші створіння, такі як бактерії, не здатні дати самі собі життя, яке в них існує.

Немає сумнівів, що цей Всесвіт є творінням Великого, Мудрого і Розумного Творця, нашого Господа: **“Прославляй ім'я Господа твого Всевишнього, Який створив та розмірив, Який передвизначив, вказав шлях”** (Коран 87:1-3).

Прихильники ідеї "Закону природи" зробили б дуже правильно й справедливо, якби назвали цю силу "Творцем природи": **“Чи ж вони просто собі з'явилися із нічого? Чи, може, вони самі — творці? Чи це вони створили небеса та землю? Та ж ні, не впевнені вони! Чи це в них скарбниця Господа твого? Чи це вони її охоронці?»** (Коран 52:35 -37).

Коли сподвижник пророка Мухаммада, Джубаїр бін Мутем, почув цей вірш зі Священного Корану, він сказав: "Мое серце, ніби вирвалося назовні".

Атеїзм, який заперечує існування Творця, є аномалією, котра відкидається людським розумом і вродженою природою. Якщо людина, яка є найдовершенішою серед усіх творінь, будучи наділеною розумом, мисленням й здатністю його використовувати, неспроможна створити себе саму, то який шанс зробити самих себе є в інших творінь?

Таким чином, не існує жодного виходу, окрім визнання існування Бога, адже на це вказує кожна частинка цього Всесвіту. Усе тут свідчить про Нього, Його велич і досконалість.

Важливим є те, що всі пророки проповідували єдність Аллага (Святий Він та Великий) й поклоніння тільки Йому Одному. В цьому полягав сенс їхніх послань: «Ми не відсилали раніше за тебе жодного посланця, не відкривши йому: «Немає бога, крім Мене! Тож поклоняйтеся Мені!» (Коран 21:25).

Священний Коран повідомляє про заклик пророків, який Ной, Гуд, Салех, Шуайб посилав до свого народу: **«О люди! Поклоняйтеся Аллагу! У вас немає бога, крім Нього! Прийшло до вас ясне знамення від Господа вашого»** (Коран 7:85).

Пророки також попереджали людей про небезпеку поклоніння комусь іншому, крім Аллага (Святий Він та Великий), незалежно від того, це буде інший бог, людина, камінь, тварина або ангел: **«Але це вже показав тобі, - як це було тим, перед тобою. Було відкрито тобі й тим, які жили раніше за тебе: «Якщо ти додаватимеш Мені рівних у поклонінні, то стануть марними твої вчинки й ти неодмінно будеш одним із тих, які втратять усе!»**" (Коран 39:65 -66).

Ісус (мир йому) був одним із пророків, які застерігали своїх людей від небезпеки поклоніння комусь, окрім Аллага (Святий Він та Великий): **"Істинно, невіруючі ті, які**

говорять: «Воістину, Аллаг — це Месія, син Мар’ям!». Але ж казав Месія: «О сини Ізраїля! Поклоняйтеся Аллагу, Господу моєму й Господу вашому!» Воістину, ті, які додають Аллагу рівних — заборонив Аллаг їм сади раю, будуть у пеклі вони! І не буде у неправедних помічників!" (Коран 5:72).

Людський розум не в змозі пізнати імена і атрибути Аллага (Святий Він та Великий); тому Він (Святий Він та Великий) – по Своїй волі – навчив нас іменам через Своїх пророків (мир їм усім), зіславши їм Священні Писання; це було найважливіше питання, яке пророки оголосили людству.

Аллаг (Святий Він та Великий) згадує в Своїй останній книзі, Священному Корані, що Йому (Святий Він та Великий) властиві найпрекрасніші, найвеличніші й найдостойніші імена: **“Аллаг! Немає божества, крім Нього! Йому належать найпрекрасніші імена”** (Коран 20:8).

Серед прекрасних імен Аллага, деякі з них описані в наступних віршах: **“Він — Аллаг, окрім Нього немає бога! Він знає потаємне та відкрите, і Він — Милостивий, Милосердний! Він — Аллаг, окрім Нього немає бога! Цар, Пресвятий, Мирний, Вірний, Охоронець, Великий, Сильний, Звеличений! Пречистий Аллаг від тих, кому поклоняються нарівні з Ним. Він — Аллаг, Творець, Створювач, Наділяючий образом! Йому належать прекрасні імена, славить Його те, що на небесах і на землі, а Він — Великий, Мудрий!** (Коран 59:22-24).

Ці божественні імена вказують на досконалість атрибутів Аллага (Святий Він та Великий) і що Він (Святий Він та Великий), перш за все, Цар і Господь всіх царів, Наймудріший, Всемогутній Аллаг (Святий Він та Великий) і немає нікого подібного до Нього: **«Творець небес і землі! Він створив вам дружин із вас самих, а також створив худобу парами; так Він розмножує вас. Немає нічого, схожого на Нього! А Він — Всечуючий, Всевидячий!** (Коран 42:11). **“Скажи: «Він — Аллаг — Єдиний, Аллаг — Той, до Кого прагнуть, не**

народив і не був народжений, і ніхто не був рівним Йому!» (Коран 112:1-4). **«Тож не додавайте Аллагу рівних! Воістину, Аллаг знає, а ви не знаєте!»**” (Коран 16:74).

Віра в Аллага (Святий Він та Великий), Якому властиві ці прекрасні імена, допоможе людині виховати в собі гарну поведінку, адже вона знатиме про Його (Святий Він та Великий) безперервну присутність поряд. Віруючий усвідомлюватиме, що Аллаг (Святий Він та Великий) спостерігає за ним завжди, Він (Святий Він та Великий) є Всезнаючим і Всемогутнім, тому йому буде соромно грішити.

Віруючому чи віруючій також буде соромно робити будь-які заборонені вчинки у присутності Аллага (Святий Він та Великий). Знаючи, що Господь (Святий Він та Великий) здатен на покарання, він/вона будуть поклонятися Йому (Святий Він та Великий) та звершувати праведні діяння для того, щоб отримати Його нагороди і бути в Його раю; Аллаг (Святий Він та Великий) прощає гріхи, Він сповнений доброти, є найщедрішим.

Таким чином, віруючий виправить свої діяння, боячись покарання Аллага (Святий Він та Великий) та прагнучи до Його нагороди. Аллаг (Святий Він та Великий) сказав про віруючих: **«Вони поспішали робити добро, кликали Нас із надією та страхом. І вони були перед Нами смиренними!»** (Коран 21:90).

Мусульманин вірить в Аллага (Святий Він та Великий), Єдиного Творця й Годівника живих істот, тому звертається тільки до Нього (Святий Він та Великий) в радості чи смутку, в маленьких або великих проблемах, бо впевнений, що Аллаг завжди поруч.

Крім того, мусульмани переконані, що Аллаг (Святий Він та Великий) близький до праведних людей, Він (Святий Він та Великий) відає всі їхні секрети і вчинки, і що влада над всіма речами зосереджена в Його руках (Святий Він та Великий): **«Коли Він воліє чогось, то тільки говорить: «Будь!» — і**

воно є! Преславний Той, у Чийй руці перебуває влада над кожною річчю! До Нього ви повернетесь!» (Коран 36:82- 83).

«Йому належать ключі небес і землі; Він збільшує та зменшує наділ, кому побажає. Воістину, Він про кожную річ Знаючий!» (Коран 42:12).

«Серед людей є такі, які приписують Аллагу рівних Йому та люблять їх так, як люблять Аллага. Але ж ті, які увірували, люблять Аллага ще сильніше!» (Коран 2:165)

Аллаг (Святий Він та Великий) говорить: **«І творить добро; воістину, Аллаг любить тих, хто творить добро!»** (Коран 2:195).

«Воістину, Аллаг любить тих, які каються, любить тих, які очищуються!» (Коран 2: 222).

«Скільки ж було пророків, поряд з якими боролися так багато сподвижників їхніх! Вони не втратили сили від того, що вразило їх на шляху Аллага, і не стали слабшими вони, і не підкорилися ворогу. Аллаг любить терплячих!» (Коран 3:146). **«Воістину, Він починає та повторює. І Він — Прощаючий, Люблячий»** (Коран 85:13-14).

Любов до Аллага (Святий Він та Великий) зароджує у мусульман бажання догодити Йому (Святий Він та Великий) для того, щоб отримати вічне життя в раю, який Аллаг (Святий Він та Великий) приготував для Своїх праведних рабів: **"Жодна душа не знає, яка насолода очей прихована для них за те, що вони робили!"** (Коран 32:17).

Любов мусульманина до Свого Господа (Аллага (Святий Він та Великий)) буде перешкоджати йому звершувати все, що ненависне Йому. Таким чином, він буде ненавидіти те, що ненавидить його Господь. Аллаг (Святий Він та Великий) не любить погані слова, вчинки і аморальність: **"І не сперечайся на користь тих, які зраджують самі себе. Воістину, Аллаг не любить зрадників та грішників»** (Коран 4:107). **«Воістину, те, що зіслано тобі від Господа твого, багато в кого з них**

збільшує непокору й невір'я. Ми підняли між ними ворожість і ненависть до Дня Воскресіння. Завжди, коли розпалюють вони вогонь війни, гасить його Аллаг. Вони прагнуть поширити нечестя на землі, та Аллаг не любить нечестивих!» (Коран, 5:67).

Свідчення і визнання того, що Мухаммад (мир йому і благословення Аллага) – посланець Аллага (Святий Він та Великий)

Аби не дати людству ніякого виправдання про незнання заповідей і приписів, Аллаг (Святий Він та Великий) відправив Своїх посланців, завершивши цю місію останнім Пророком до всього людства – Мухаммадом (мир йому і благословення Аллага): **“Ми відіслали тебе до всіх людей як доброго вісника й застерігача, але ж більшість людей не знає!”** (Коран 34:28). Будучи посланником до всього людства, Пророк Мухаммад (мир йому і благословення Аллага) займає вище положення у порівнянні з іншими пророками, так як він (мир йому і благословення Аллага) сказав: "Аллаг (Святий Він та Великий) послав кожного пророка тільки до його народу, а мене Він (Святий Він та Великий) послав до всіх людей".

Пророк (мир йому і благословення Аллага) Мухаммад, син Абд Аллага, сина Абд аль-Мутгаліба, походив з племені курайшитів. Він був сиротою, народився в священному місті Мекка 571 року нашої ери, і виріс в тому ж місті. Коли Мухаммад (мир йому і благословення Аллага) досягнув сорокаріччя, Аллаг (Святий Він та Великий) дарував йому пророцтво; ангел Джібріль прийшов до нього з одкровенням, коли той (мир йому і благословення Аллага) знаходився в печері Хіра на сході від Мекки. Він (мир йому і благословення Аллага) проповідував вчення і закликав своїх людей прийняти іслам, але тільки деякі з них відгукнулись на його заклик, в той час як старійшини його ж племені послання відкинули.

Ті лідери, які відкинули іслам, боялися втратити своє становище й владу, звинувачуючи його (мир йому і благословення Аллага) в брехні, завдавали йому шкоди, жорстоко катували й навіть убили деяких з його товаришів.

Тому, Пророк Мухаммад (мир йому і благословення Аллага) і віруючі мігрували в Ясріб (зараз місто носить назву Пресвітла Мадіна), де він (мир йому і благословення Аллага) створив ісламське суспільство, яке слідувало керівництву від Аллага.

Перше, що зробив Пророк Мухаммад (мир йому і благословення Аллага) – почав будувати свою мечеть, потім попросив мусульман прийняти одне одного, зароджуючи між ними братські стосунки, незважаючи на їх колір шкіри і походження. Крім того, він (мир йому і благословення Аллага) уклав перемир'я з іудеями, щоб жити разом у мирі і захистити місто.

Перебуваючи в Пресвітлій Медині, він (мир йому і благословення Аллага) закликав арабів та інших вірити в нього, посилав свої листи до царів і правителів свого часу, роз'яснюючи принципи релігії. Та мало хто з них увірував в нього (мир йому і благословення Аллага), інші відмовилися від його заклику, показуючи ворожнечу, і навіть послали свої війська, щоб боротися з ним. Він (мир йому і благословення Аллага) боровся проти ворогів, які перешкоджали його посланню, поки Аллаг (Святий Він та Великий) не дарував йому перемогу, і іслам поширився на весь Аравійський півострів, перш ніж померти в 632 році нашої ери.

Аллаг (Святий Він та Великий) підтримав Пророка Мухаммада (мир йому і благословення Аллага) знаменнями, щоб довести його посланницьку місію, як і інших пророків і посланців, але Аллаг (Святий Він та Великий) зробив знамення Пророка Мухаммада (мир йому і благословення Аллага) відмінними від знамень інших пророків. Цей знак є сяючим і яскравим свідченням того, що його велична сила не буде

слабшати протягом століть, не загине через дні і залишиться, поки іслам існує.

Вічне диво і символ Пророка Мухаммада (мир йому і благословення Аллага) – великий благородний Священний Коран, чудотворна книга, яка вражає людство, тож ніхто ніколи не зможе створити книгу або главу, рівну їй.

"Скажи: «Якби люди й джини об'єдналися разом для того, щоб створити щось подібне Корану, то вони не зробили б цього, навіть допомагаючи одне одному!»"(Коран 17:88).

Пророк Мухаммад (мир йому і благословення Аллага) сказав: "Кожен пророк мав ознаки того, щоб його люди в нього повірили; моїм знаменням є одкровення, яке Аллаг (Святий Він та Великий) відкрив мені, тому я хочу, аби моїх послідовників було найбільше у Судний день".⁴

Коран містить багато наукових фактів, які дивують вчених, звичайно через те, що це одкровення від Аллага (Святий Він та Великий): **«Не простить Аллаг тих, які не вірували та чинили несправедливість, та й не поведе їх прямим шляхом»** (Коран 4:166).

Коран передусе досягненням сучасної науки в описі зародження Всесвіту, коли він згадує те, що вчені називають Теорією великого вибуху. Аллаг (Святий Він та Великий) говорить: **«Потім Він повернувся до неба — а воно було димом — і сказав йому та землі: «Прийдіть — добровільно чи примусово!» Вони сказали: «Ми прийдемо добровільно!»** (Коран 41:11).

“Невже не бачать невіруючі, що небеса й земля були єдиним цілим, а Ми роз'єднали їх, і що Ми створили все живе з води? Невже вони не увірують?” (Коран 21:30).

Священний Коран згадує про розширення Всесвіту, Аллаг (Святий Він та Великий) сказав: **«Могутністю Нашою Ми створили небо; воістину, Ми — розширюємо!»** (Коран

⁴ Аль-Бухарі (4981) і Муслім (152).

51:47). Також в Корані повідомляється про обертання Сонця, Місяця і Землі. Аллаг (Святий Він та Великий) говорить: **«Сонце плине до свого постійного місця. Так визначив Всемогутній, Всезнаючий! Ми визначили для місяця стани, доки він не стає наче стара пальмова гілка. Сонце не повинно наздоганяти місяць, а ніч не повинна випереджати день. Усі вони плинуть небосхилом»** (Коран 36:38-40).

Ці факти та багато іншого не були відомі науці до середини минулого століття.

Коран згадує про інший дивовижний науковий факт – розвиток плода в утробі матері. Аллаг (Святий Він та Великий) сказав: **«О люди! Якщо ви перебуваєте в сумнівах щодо воскресіння, то Ми створили вас спочатку з праху, потім — із краплі сімені, потім — із кров'яного згустку, а потім — із частинки плоті, яка має свій образ або ще не має. Так Ми пояснюємо це вам! Ми вкладаємо в лона те, що хочемо, до визначеного строку. Потім Ми виводимо вас звідти дітьми, щоб ви могли досягти зрілості. Деякі з вас помирають, а деякі доживають до жалюгідних часів, забуваючи все, що колись знали. Ти бачиш висохлу землю, але щойно Ми проливаємо на неї воду, вона починає рухатись, підійматись та народжує різні пари прекрасних рослин»** (Коран 22:5).

Цей величний опис приголомшив професора Маршала Джонсона, керівника Відділу анатомії в Університеті Томаса Джефферсона в Сполучених Штатах Америки. Він сказав: "Як вчений, я можу мати справу тільки з видимими речами. Я тямлю в ембріології й розвитку біології; я розумію слова, перекладені мені з Корану. Однак я не можу збагнути той факт, як Мухаммад (мир йому і благословення Аллага) отримав ці знання. Він повинен був отримати цю інформацію звідкись; тому, я не бачу жодної суперечливості в тому, що його словам притаманне божественне втручання".

У своїй знаменитій книзі "Розвиток людини", на яку посилаються в світових медичних школах, професор Кіт Л. Мур сказав: "Я переконаний, що ця інформація зіслана Мухаммаду

від Аллага, тому що всі ці відкриття були зроблені через багато століть після нього, і я твердо переконався, що Мухаммад – посланець Аллага».⁵

“Скажи: «Його зіслав Той, Хто знає таємниці небес і землі. Воістину, Він — Прощаючий та Милосердний!»» (Коран 25:6).

Таким чином, наукові відкриття – і багато іншого – сходять від Аллага (Святий Він та Великий), що свідчить про істинність пророчої місії Мухаммада (мир йому і благословення Аллага). Подібні знання не могли бути відомими в ті дні, особливо від безграмотної людини, яка виросла в неосвіченому середовищі: **«Ті, кому дано знання, бачать, що зіслане тобі від Господа твого — істина, яка провадить до шляху Великого, Хвалимого!»** (Коран: 34:6).

Пророчу місію Пророка (мир йому і благословення Аллага) доводить його достойна поведінка, моральні принципи і вищий зразок характеру. Описуючи моральні якості Пророка Мухаммада (мир йому і благословення Аллага), Аллаг (Святий Він та Великий) сказав: **«І, воістину, ти — доброго звичаю!»** (Коран 68:4).

Його (мир йому і благословення Аллага) прізвисько "чесний, той, хто заслуговує довіри" використовувалося частіше, ніж його ім'я, і люди Мекки звикли називати його саме так.

Іраклій, візантійський імператор, сказав Абу Суф'яну, ворогу Пророка (мир йому і благословення Аллага) на той час: "Я знаю, що так як він (Пророк Мухаммад) чесний з людьми, то він не буде говорити неправду Аллагу (Святий Він та Великий). Він закликав вас поклонятися Аллагу (Святий Він та Великий), і не поклонятися нікому разом із Ним, заборонив вам ідоловірство, наказав вам молитися, бути чесними й утримувалися від лихого... Якщо ви говорите мені правду, то він

⁵ Наукові дива в Корані і Сунні. - С. 49, 51, 52, 81, 116-120.

заволодіє землею під моїми ногами. Я знав, що він прийде, але я не знав, що він буде з-посеред вас. Якби я знав, що зможу долучитися до нього, то б доклав усіх зусиль, щоб зустрітися з ним, і якби я був з ним, то, звичайно, омив би його ноги".¹

Деякі люди помилково стверджують, що пророцтво було вигадане заради отримання мирської нагороди, багатств, яке вони можуть передати своїм сім'ям, репутації, слави й влади. Невже Пророк Мухаммад (мир йому і благословення Аллага) був один із таких?

Насправді, біографія Мухаммада (мир йому і благословення Аллага) доводить його скромність і аскетизм, шляхетну поведінку, гарні манери і засвідчує про його пророцтво.

Його аскетизм (мир йому і благословення Аллага) полягав у тому, що коли він помер, то "...не залишив жодного дирхаму або динару, слуги чи ще чогось, окрім свого білого мула, зброї і невеликої земельної ділянки, яку він віддав на благодійні цілі".⁶

Та земля була тією самою землею пророка Мухаммада (мир йому і благословення Аллага), яку наступник Пророка халіф Абу Бакр не дозволив узяти спадкоємцям. Він сказав: "Посланець (мир йому і благословення Аллага) сказав: "Ми не залишаємо у спадок те, що віддаємо на благодійність". Абу Бакр додав: "Я зроблю все, що посланник Аллага робив, адже боюся, якщо буду ігнорувати його звичай, то відхилюсь від правильного шляху".

Спадщиною пророка Мухаммада (мир йому і благословення Аллага) були не гроші чи майно, які могли б збагатити родину; це була релігія, яку вони практикували після нього (мир йому і благословення Аллага). Він (мир йому і благословення Аллага) помер і його щит був відданий купцю-їудею за тридцять мір ячменю.⁷

⁶ Аль-Бухарі (2793).

⁷ Ахмад (2719).

Мухаммад (мир йому і благословення Аллага) дбав про те, щоб покинути цей світ, не взявши нічого. Його дружина Айша (Нехай Аллаг буде задоволений нею) тримала кілька шматочків золота в своєму будинку, а Пророк Мухаммад (мир йому і благословення Аллага) сказав їй: "Який сенс тримати це золото? Як я можу зустрітися з Аллагом (Святий Він та Великий), маючи це золото? Віддай його геть".⁸

Його відсутність прагнення до слави й влади було не меншим, ніж відсутність бажання до грошей. Один чоловік прийшов до нього (мир йому і благословення Аллага) і сказав: "О! Наш пан і син нашого пана! О найкращий серед нас і син найкращого серед людей. Пророк (мир йому і благословення Аллага) відповів йому: «О люди, тримайтеся благочестя, і не дозволяйте сатані обдурити вас. Я Мухаммад, син Абд Аллага, слуга і посланник Аллага, і мені не подобається, що ви приписуєте мені більше того, що дарував мені Аллаг (Святий Він та Великий)".⁹

Пророк Мухаммад (мир йому і благословення Аллага) ненавидів будь-які прояви зарозумілості й презирства до людей. Він (мир йому і благословення Аллага) не терпів, коли його друзі і товариші вставали (на знак поваги), коли той хотів приєднатися до них, саме тому його друг Анас бін Малік сказав: "Ми любили Посланця Аллага більше, ніж будь-хто інший, але коли ми бачили його, то не вставали, бо знали, що це йому не подоба".¹⁰

Він – посланець, який сяє досконалими моральними засадами. Одного дня якийсь чоловік прийшов до Пророка (мир йому і благословення Аллага), знітившись через боязнь, він

⁸ Ахмад (24964).

⁹ Ахмад (12141).

¹⁰ Ахмад (11936) і Ат-Тірмізі (2754).

(мир йому і благословення Аллага) сказав йому: "Заспокойся, бо я не король, я звичайна людина, син жінки, яка їсть м'ясо".¹¹

Айша (нехай Аллаг буде задоволений нею) розповіла про поведінку Пророка (мир йому і благословення Аллага) вдома, показуючи, що його смирення виявлялось не тільки перед людьми, але і в його оселі, адже воно було рисою його характеру. Хтось запитав її: «Як поводить ся Пророк (мир йому і благословення Аллага) у себе вдома? Вона відповіла: "Він служить своїй сім'ї, а коли час молитви приходить, він йде молитися". В іншій версії цього хадісу сказано: "Він був таким, як і інші люди: прав свій одяг, доїв козу, сам доглядав за собою".¹²

Сподвижник Пророка Мухаммада (мир йому і благословення Аллага) Ібн Масуд розповів про випадок, коли вони їхали удвох на верблюді. У той час вони були на шляху до Бадру з двома своїми супутниками, які побажали, аби Пророк (мир йому і благословення Аллага) їхав на верблюді увесь шлях, а вони йшли пішки, однак він (мир йому і благословення Аллага) сказав їм: "Ви не сильніші від мене, і мені так само потрібна винагорода Аллага, як і вам".¹³

Я запитую знову: яку земну винагороду Пророк Мухаммад (мир йому і благословення Аллага) отримав від пророцтва? Чи були його спосіб життя і поведінка схожими на поведінку самозванця?

Ще одним доказом його пророцтва (мир йому і благословення Аллага) слугують очевидні знамення, які Аллаг (Святий Він та Великий) дарував йому. Всевишній змінив закони природи на знак доказу пророцтва Мухаммада, і таких знамень тисячі.

¹¹ Ібн Маджа, (3312), аль-Албані підтвердив цей хадіс в «Сахіх Ібн Маджа» (2677).

¹² Аль-Бухарі (676), Ахмад (25662).

¹³ Ахмад (3769).

Одним із так знамень є те, що Аллаг (Святий Він та Великий) нагодував тисячу чоловік лише однією твариною й мішком ячменю, який важив не більше трьох кілограмів. Інше чудо сталося тоді, коли вода вискочила між пальців Пророка (мир йому і благословення Аллага) і великий натовп пив її.¹⁴

Крім того, Аллаг (Святий Він та Великий) вилікував багатьох хворих людей через руки Пророка Мухаммада (мир йому і благословення Аллага). Мухаммад бін Хатиб був одним із них, бо одного прекрасного дня горщик з киплячою водою пролився на його руку і ошпарив його, а Пророк (мир йому і благословення Аллага) плюнув на ошпарене місце й доторкнувся до його голови, молячись Аллагу (Святий Він та Великий), щоб вилікувати його. І той миттю встав без жодних проблем узагалі.¹⁵

Інший чоловік на ім'я Абд-Аллаг бін Утайк Аль-Ансарі, у якого була зламана нога, прийшов до Пророка Мухаммада (мир йому і благословення Аллага), і він (мир йому і благословення Аллага) торкнувся його ноги, і та відразу була вилікувана.¹⁶

Ще одним свідченням його (мир йому і благословення Аллага) місії слугують пророкування в попередніх Священних Книгах, котрі, незважаючи на зміни, як і раніше містять справжні свідчення, які вказують на пророцтво Пророка Мухаммада (мир йому і благословення Аллага).

Серед них – пророцтва двох пророків Мойсея і Авакума (мир їм), які проповідували про святого і чистого пророка, який з'явиться із землі Паран. У Книзі Повторення Закону, яка приписується Мойсею (мир йому), він сказав ізраїльтянам перед смертю: **"Господь прийшов із Сінаю, осяяв їх світлом з Сеїру, він засяяв у славі з гористого краю Паран"** (Повторення Закону 33:2).

¹⁴ Аль-Бухарі (169) і Муслім (2279).

¹⁵ Ахмад (15027).

¹⁶ Аль-Бухарі (4039).

Він (мир йому) сказав їм, що Аллаг (Святий Він та Великий) зіслав йому одкровення на горі Тур в Синаї, потім зійде ще одне послання на горі Сеїр, яке принесе пророк Іса (Ісус) (мир йому), а потім ще одне одкровення відкриється Великому Пророку на горі Паран.

Книга Авакума також згадує, що пророк з'явиться на горі Паран. Вона каже: **"І Святий від гори Паран. Його пишність освітлювала небо, і земля була сповнена його похвали"** (Авакум 3:3). Хто є чистим і святим слугою, який прийшов з Парану, пишність його і послідовників покрила землю? Де знаходиться Паран, звідки прийшло пророцтво?

Тора використовує ім'я Паран, коли мова йде про святе місто Мекка. Книга Буття згадує, що Ісмаїл (мир йому) виріс в пустелі Паран, вона каже: **"І Бог був з хлопчиком, і він виріс... Він жив у пустині Паран"** (Буття 21:20-21). Паран – це земля Хіджазу, тож історичні джерела вказують на місце, де виріс Ісмаїл.

Таким чином, існує чимало доказів того, що Пророк Мухаммад (мир йому і благословення Аллага) і був тим, чий прихід обіцяв Аллаг.

Мусульманин повинен засвідчити прийняття пророка Мухаммада (мир йому і благословення Аллага) серцем та словом, визнати, що він (мир йому і благословення Аллага) є рабом і Посланником Аллага (Святий Він та Великий) для всього людства. Мусульмани також повинні підкорятися всьому, що Пророк Мухаммад сказав і наказав, вірити в те, що він (мир йому і благословення Аллага) заповідав, уникати всього, що він (мир йому і благословення Аллага) забороняв, і поклонятися Аллагу (Святий Він та Великий).

Аллаг (Святий Він та Великий) сказав: **«Що б не трапилося з тобою доброго, це — від Аллага. Що б не вразило тебе лихого, це — від тебе самого. Ми відіслали тебе Посланцем до людей, і достатньо Аллага як Свідка! Хто послухався Посланця, той послухався Аллага! А якщо хто**

відвернеться, то Ми ж не відсилали тебе наглядачем!" (Коран 4:79-80).

Аллаг (Святий Він та Великий) також сказав: **"О ви, які увірували! Коріться Аллагу, коріться Посланцю, а також наділений владою серед вас! І якщо ви почнете сперечатися про щось, то зверніться із цим до Аллага та до Його Посланця, якщо віруєте ви в Аллага та в Останній День! Це — ліпший і кращий наслідок!"** (Коран, 4:59).

Мусульманин повинен також взяти для себе за взірець поведінку й високі моральні принципи Пророка Мухаммада (мир йому і благословення Аллага): **«Посланець Аллага — прекрасний приклад для вас, для тих, хто сподівається на Аллага, Останній День і часто згадує Аллага!»** (Коран 33:21).

Другий стовп

Звершення молитви

Молитва є другим найважливішим стовпом ісламу. Аллаг (Святий Він та Великий) зробив її обов'язковою для всіх мусульман. Існує два типи молитов в ісламі – обов'язкові, п'ять щоденних молитов, та добровільні, через які мусульманин може заслужити любов Аллага, а також висловити вдячність за Його (Святий Він та Великий) незліченні милості.

Молитва справляє великий вплив на чистоту серця, зміну поведінки і силу віри. Тому, Аллаг (Святий Він та Великий) зробив її обов'язковою для попередніх пророків і народів.

Не існує жодного божественного закону, де б не встановлювався припис молитви. Священний Коран згадує наказ Аллага (Святий Він та Великий), який заповідає пророкам і народам звершувати молитву. Авраам, батько пророків, молився, просячи Аллага (Святий Він та Великий), аби Він зробив його нащадків стійкими у молитві, він сказав: **«Господи! Зроби мене й моїх нащадків стійкими в молитві! Господи наш! Прийми заклики наші!»** (Коран 14:40).

Аллаг (Святий Він та Великий) відповів на молитву Авраама, і став його син Ісмаїль тим, хто звершує молитву: **«І наказав він своїм людям молитися й давати закят; і його Господь був задоволений ним»** (Коран 19:55).

Згодом, після цих пророків, Аллаг (Святий Він та Великий) звернувся до Мойсея (мир йому) і сказав: **"Воістину, Я — Бог і немає бога, крім Мене! Тож поклоняйся Мені й звершуй молитву, щоб пам'ятати про Мене!"** (Коран 20:14). Святий Він та Великий зобов'язав Марію (мир їй) молитися: **"О Мар'ям! Будь смиренною перед Господом своїм, впади до землі та вклоняйся разом із тими, хто кланяється!»** (Коран 3:43). Ісус (мир йому) також сповістив про наказ Аллага звершувати молитву. Із колиски пролунали його слова: **«Воістину, я — раб Аллага. Він дарував мені Писання й зробив мене пророком. Він зробив мене благословенним [усюди], де б я не був, зобов'язав мене молитися й давати закят, доки я буду жити, бути шанобливим до матері моєї й не зробив мене зверхнім, нещасним. Мир мені в день мого народження, в день моєї смерті та в день, коли я воскресну до життя!»** (Коран 19:30-33).

Аллаг (Святий Він та Великий) також узяв заповіт із синів Ізраїлевих, щоб вони звершували молитву. Він (Святий Він та Великий) сказав: **«Ось Ми уклали завіт із синами Ізраїля: «Не поклоняйтесь нікому, окрім Аллага, ставтесь якнайкраще до батьків, інших родичів, сиріт та нужденних. Кажіть людям добре слово, звершуйте молитву, давайте закят». Але згодом ви відвернулися, окрім небагатьох, і відступили!»** (Коран 2:83).

Після них, наш Пророк Мухаммад (мир йому і благословення Аллага) оголосив, що його пророцтво також закликає до прославляння, поклоніння і молитви до Аллага (Святий Він та Великий). Він (Святий Він та Великий) зобов'язав Пророка Мухаммада (мир йому і благословення Аллага) молитися, кажучи: **"Ось Ми уклали завіт із синами Ізраїля: «Не поклоняйтесь нікому, окрім Аллага, ставтесь**

якнайкраще до батьків, інших родичів, сиріт та нужденних. Кажіть людям добре слово, звершуйте молитву, давайте закят». Але згодом ви відвернулися, окрім небагатых, і відступили!" (Коран 20:132).

В Одрокровенні, зісланому Пророку Мухаммаду (мир йому і благословення Аллага), Аллаг (Святий Він та Великий) з прихильністю відгукується про людей, які виконують молитву, Він (Святий Він та Великий) каже: **“Які звершують молитву, дають милостиню й упевнені в існуванні наступного життя. Вони — на прямому шляху, вказаному їхнім Господом, і вони матимуть успіх”** (Коран 31:4-5).

Пророк Мухаммад (мир йому і благословення Аллага) продовжував нагадувати й закликати мусульман молитися. Його слуга і сподвижник Анас сказав: “Останньою порадою Посланника Аллага була: “Молитва, молитва, і страх перед Аллагом тоді, коли маєш справу з жінками, якими оволоділи ваші правиці””¹⁷.

Коли Аллаг (Святий Він та Великий) приписав молитву та інші види поклоніння, це означало збільшення чогось, що належало Йому (Святий Він та Великий), і не було засобом зміцнення Його (Святий Він та Великий), бо ні послух слухняного не впливає на Велич Його, ні нехтування невірючих не зганить Його (Святий Він та Великий).

Аллаг (Святий Він та Великий) зробив молитву милістю для Своїх рабів, засобом досягнення чистоти душі, шляхом до совісті, і благом цього життя та майбутнього.

Перший вплив молитви віруючого полягає в тому, що вона освітлює і заспокоює його життя, прославляючи Аллага (Святий Він та Великий) та вклоняючись Йому. Пророк Мухаммад (мир йому і благословення Аллага) описав її як

¹⁷ Абу Давуд (5156), Ібн Маджа (2698), Ахмад (586), аль-Албані підтвердив достовірність хадісу.

світло. Він сказав: “Хто звершує молитву, тому дарують світло й доказ, який врятує його в Судний день”.¹⁸

Він (мир йому і благословення Аллага) також сказав: “Молитва – світло, милостиня – доказ, терпіння – сяйво”.¹⁹ Слова пророка Мухаммада “молитва – світло” означають, що вона буде перешкоджати людині скоювати гріхи, відводитиме її від злих справ і направлятиме її на правильний шлях, як світло.

Молитва постійно нагадує мусульманину, що Аллаг (Святий Він та Великий) спостерігає за ним. Тому, він буде робити все можливе, щоб уникнути гріхів. Аллаг (Святий Він та Великий) говорить: **“[Ібрагім] сказав: «Замість Аллага ви поклоняєтесь ідолам тільки тому, що маєте в земному житті взаємну любов. Але потім, у День Воскресіння, одні з вас зречуться і проклянуть інших. Вашим притулком буде вогонь і не буде у вас помічників!»”**(Коран 29:25).

Якось один чоловік сказав пророку Мухаммаду (мир йому і благословення Аллага) про іншого чоловіка, який молиться ночами і краде вранці, на що він (мир йому і благословення Аллага) сказав: “Те, що він говорить, виправить його”.²⁰ Мається на увазі, що звершення молитви одного дня приведе до того, що виправить його вчинки.

Крім того, молитва є засобом отримання прощення від Аллага за дрібні гріхи, які люди скоюють навмисно або ненавмисно. З молитвою, людина стає ближчою до Аллага (Святий Він та Великий), адже вона є зв'язком між віруючим та його Господом. Пророк Мухаммад (мир йому і благословення Аллага) сказав: “Звершення п'яти щоденних молитов, від п'ятниці до п'ятниці, від Рамадана Рамадана, дарує прощення

¹⁸ Ахмад (6540), Ібн Хаббан (1467), аль-Хейсамі в “Маджмуа аз-Заваїд» (1/292).

¹⁹ Муслім (223).

²⁰ Ахмад (9486).

гріхів, які мали місце в період між ними, за винятком великих гріхів".²¹

Одного разу, Пророк Мухаммад (мир йому і благословення Аллага) запитав своїх товаришів: «Уявімо, що у одного з вас знаходиться річка перед будинком, в якій він омивається п'ять разів на день, чи помітите ви бруд на цій людині? Вони відповіли: “Ні, ніякого бруду не залишиться”. Він (мир йому і благословення Аллага) додав: «Це приклад п'яти молитов, з якими Аллаг стирає злі справи».²²

Молитва – це також можливість для мусульман відпочити від життєвих проблем і неприємностей. Мусульманин, від звершення молитви буде відчувати спокій в своєму серці: **“Тих, які увірували й знайшли спокій для своїх сердець у згадуванні Аллага! Хіба ж не в згадуванні Аллага знаходять спокій серця?”** (Коран 13:28).

Пророк Мухаммад (мир йому і благословення Аллага) мав звичку говорити Білялю, сподвижнику, який виголошував заклик для молитви: "Біляль, потіш нас молитвою".²³

Крім того, Мухаммад (мир йому і благословення Аллага) звершував молитву щоразу, коли відчував себе пригніченим і подавленим, він сказав: "Легкість, комфорт і відпочинок – це те, що я відчуваю, коли стаю на молитву".²⁴

Підкреслюючи важливість цього поклоніння, Пророк Мухаммад (мир йому і благословення Аллага) назвав його "стовпом ісламу", і він сказав: “Воістину, в День воскресіння розплата з рабом Аллага за його вчинки почнеться з його молитви, і якщо вона була гарною, він досягне успіху і отримає

²¹ Муслім (233).

²² Аль-Бухарі (528) і Муслім (666).

²³ Абу Давуд (4985) і Ахмад (32578).

²⁴ Ан-Насаї (3939) і Ахмад (11884).

бажане, а якщо виявиться непридатною, то він зазнає невдачі і понесе збиток”.²⁵

Третій стовп

Залят (обов'язкова милостиня)

Люди користуються дарованими милостями Аллага (Святий Він та Великий), насолоджуються грошима, які роблять їх життя красивим, багатим та успішним.

Для того, аби всі люди жили щасливим життям, Аллаг (Святий Він та Великий) посилає найбільшу частку Його милості деяким з них, щоб перевірити їх, і заповідає обов'язкову суму цієї частки на користь бідних: **"Нехай зберігають цноту ті, хто не може одружитися, доки Аллаг із ласки Своєї не збагатить їх. Якщо ті, ким оволоділи ваші правиці, прагнуть письмового свідчення, то напишіть його — якщо ви знайшли в них чесноти. Дайте їм частину з майна Аллага, яке Він дарував вам. Не примушуйте своїх невільниць до розпусти, бажаючи швидкоплинних благ земного життя, якщо ті хочуть зберегти цноту. А якщо хто примусив їх, то Аллаг після того — Прощаючий, Милосердний!** (Коран 24:33). Ця встановлена сума і є залятом, третім стовпом ісламу.

Милостиня, яку мусульманин платить бідним, очищає його від гріхів і помилок: **«Приймай пожертву з майна їхнього, щоб очистити їх і піднести цим. І молися за них, бо твої молитви — спокій для них! Аллаг — Всечуючий, Всезнаючий!»** (Коран 9:103).

Люди, які не платять залят, порушують права бідних верств населення; Аллаг (Святий Він та Великий) сповіщає їх про жорстоке покарання в пекельному вогні: **“О ви, які увірували! Воістину, багато хто з учених і ченців неправедно пожирає**

²⁵ Ат-Тірмізі (413), Ан-Насаї (464), аль-Албані підтвердив достовірність цього хадісу.

майно людей і збиває їх зі шляху Аллага. А щодо тих, які накопичують золото й срібло та не жертвують його на шляху Аллага, то сповісти їм добру звістку про болісну кару! Того Дня його розтоплять у вогні пекла й затаврують ним їхні чола, боки та спини: «Ось те, що ви накопичували для себе. Тож скуштуйте того, що ви накопичували!»” (Коран 9:34-35).

Пророк Мухаммад (мир йому і благословення Аллага) сказав: "Кожен власник багатства, який не платить закят, буде палати у пекельному вогні. Його золото і гроші будуть перетворені в пекучі пластини, якими будуть припікати його боки і його лоб, поки Аллаг не винесе рішення про усіх рабів Своїх, протягом дня в п'ятдесят тисяч років довжиною. Потім він побачить свій шлях, який вестиме або в рай, або в пекло".²⁶

Коли Аллаг (Святий Він та Великий) приписав закят, Він (Святий Він та Великий) оголосив відсоток, встановлену суму і тип грошей, якими багаті повинні платити, і Він (Святий Він та Великий) не залишив місця для обговорень: **“Які віддають зі свого майна відому частку нужденному та знедоленому”** (Коран 70:24-25).

Іслам враховує права багатих і бідних, коли мова йде про встановлену суму закяту. Багаті платять тільки 2,5% своїх грошей, які вони зберігали й не використовували протягом одного року, це означає, що ці гроші були надлишком до їх потреб і витрат. Зазначена сума є фіксованою, але якщо мусульманин платить більше, то це розглядається як милостиня, і більшість мусульман випереджають одне одного в пожертвуванні милостині, щоб заслужити любов Аллага (Святий Він та Великий) і Його вдовolenня.

До благ, з яких Аллаг (Святий Він та Великий) встановив виплату закяту, відносяться золото, срібло, гроші, акції, угоди, польові продукти і домашня худоба: **“О ви, які увірували! Жертвуйте ті блага, які отримали ви, а також те, що Ми**

²⁶ Муслім (987).

проростили для вас із землі. Але не бажайте давати у жертву погане — те, що ви й самі не узяли б, окрім як заплющивши очі. І знайте, що Аллаг — Багатий, Хвалимий!" (Коран 2:267).

Люди, яким призначений закят, складаються з восьми груп, котрі згадуються в одному аяті Священного Корану: **«Милостиня призначена для нужденних і бідних, тих, хто її збирає та роздає, тих, від чіїх сердець чекають прихильності, [для викупу] рабів, для збанкрутілих боржників, для тих, хто [бореться] на шляху Аллага, а також для подорожніх. Так встановлено Аллагом. А Аллаг — Всезнаючий, Мудрий!»** (Коран 9:60).

Моральні засади повинні контролювати виплату закята, роблячи його почесним поклонінням, вільним від гордині, яке не дозволяє бідному відчувати себе приниженим. Аллаг (Святий Він та Великий) описує тих, які платять закят, як добродесних людей, кажучи: **“Ті, які жертвують на шляху Аллага і не супроводжують те, що пожертвували, докором та образою, матимуть у Господа свого винагороду! Немає страху їм і не будуть засмучені вони! Добре слово і прощення кращі за милостиню, яка супроводжується образою. Аллаг — Багатий, Жалісливий!”** (Коран 2:262-263).

Мусульмани повинні платити закят бідним, щоб отримати нагороду Аллага і Його вдоволення. Аллаг (Святий Він та Великий) не прийме закят від того, хто сплачує його для слави й гордості, Він (Святий Він та Великий) обіцяє такій людині тяжке покарання в майбутньому житті.

Пророк Мухаммад (мир йому і благословення Аллага) сказав: **«Першими у вогонь увійдуть три людини, одним із них є той, хто платить милостиню не для того, щоб догодити Аллагу (Святий Він та Великий), але тому, аби люди говорили, що він — щедрий»**.²⁷

²⁷ Муслім (1905).

Такий вчинок не тільки не заслуговує винагороди, але ще й понесе покарання: **“Хто бажає земного життя та його прикрас, тим Ми відплатимо повною мірою за їхні вчинки в ньому, і тут не будуть недооцінені вони! Вони — ті, які не отримують у наступному житті нічого, крім вогню. Марні зусилля їхні нині й даремне те, що роблять вони!”** (Коран 11:15 -16).

Це божественне законодавство веде людство до милосердя й злагоди в суспільстві, яке робить його одним цілим. Пророк Мухаммад (мир йому і благословення Аллага) сказав: "Віруючі в своїй любові, милосерді й співчутті по відношенню одне до одного схожі на єдине тіло: якщо якась частина відчуває біль, то все тіло тремтітиме від лихоманки".²⁸

Четвертий стовп

Піст у місяць Рамадан

Піст є четвертим стовпом ісламу, видом поклоніння, який Аллаг (Святий Він та Великий) приписав мусульманам звершувати протягом місяця Рамадан. У цей час заборонено їсти, пити, мати статевий акт і все, що веде до нього – від сходу до заходу сонця.

Аллаг (Святий Він та Великий) встановив піст для мусульман і попередніх народів заради великої мети, на яку вказують слова Священного Корану:

«О ви, які увірували! Встановлено для вас піст — так само, як був він встановлений для тих, які жили раніше за вас. Можливо, будете ви богобоязливі!» (Коран 2:183).

Це поклоніння передбачає підготовку віруючого до стримування й уникнення заборон. Крім того, воно вчить віруючого контролювати і переборювати свої потреби і бажання, звільняє його із в'язниці тілесних бажань.

²⁸ Аль-Бухарі (6011) і Муслім (2585).

Мусульманин, який відмовляється від дозволених продуктів харчування, напоїв і бажань в денний час в місяць Рамадан, також буде уникати всього забороненого в нічний час як в місяць посту, так і в інші дні і ночі.

Пророк Мухаммад (мир йому і благословення Аллага) говорив про вплив посту на контролювання бажань. Він (мир йому і благословення Аллага) сказав: «О молоді! Якщо хто-небудь з вас здатний (фізично і матеріально) вступити в шлюб, то нехай одружується, адже це допоможе йому опускати погляд і уникати розпусти. А той, хто не може вступити в шлюб, нехай постить, бо так він зможе придушити хтивість».²⁹

Він (мир йому і благословення Аллага) також назвав піст щитом мусульманина, бо він пробуджує багато добрих моральних якостей в людині. Пророк (мир йому і благословення Аллага) сказав: «Піст є щитом, і нехай (той, хто постить) уникає всього непристойного і не поводить себе подібно невігласам, якщо ж хто-небудь (спробує) зав'язати з ним сварку або стане ляяти його, нехай двічі скаже: «Воістину, я постую!»»³⁰

Джабір бін Абд-Аллаг, сподвижник пророка Мухаммада (мир йому і благословення Аллага), зрозумів слова Пророка таким чином: "Якщо ви постите, нехай ваш слух, зір і мова не знають брехні й гріхів. Ви повинні утримуватися від заподіяння шкоди ближньому своєму, бути спокійними в день, коли постуєте і не прирівнювати дні посту до звичайних (маються на увазі вчинки)".³¹

Якщо піст не стає причиною виправлення поведінки, мусульманин втрачає цінність винагороди за нього. Пророк Мухаммад (мир йому і благословення Аллага) сказав: «Якщо

²⁹ Ан-Насаї (3206).

³⁰ Аль-Бухарі (1904) і Муслім (1151).

³¹ Ібн абі Шейба (2/422).

(людина) не припинить брехати й чинитиме неправдиво, Аллага не потрібно буде, аби вона відмовлялася від своєї їжі і пиття».³²

Мусульманин не отримає ніякої нагороди, якщо його піст був безцілним. Пророк Мухаммад (мир йому і благословення Аллага) сказав: "Багато хто постить, і не отримує нічого від свого посту, крім спраги, і багато, хто молиться протягом ночі і не отримує нічого від своїх молитов, окрім неспанья".³³

Крім того, протягом місяця Рамадан, мусульмани будуть співчувати бідним і відчувати їхні страждання. Це також стане причиною більшого витрачання милостині і благодійності заради Аллага (Святий Він та Великий). Описуючи щедрості Пророка Мухаммада (мир йому і благословення Аллага), ібн Аббас, двоюрідний брат пророка Мухаммада, сказав:

"Посланець Аллага (мир йому і благословення Аллага) був найщедрішим з усіх людей, і він робив усе, щоб досягти вершини щедрості протягом місяця Рамадан... Він (мир йому і благословення Аллага) був найщедрішою людиною, щедрішим, ніж сильний вітер (в готовності й поспішності робити благі справи)".³⁴

Іслам приписує мусульманам, які не можуть постити через хворобу чи щось подібне, нагодувати нужденних і бідних, замість посту. Таким чином, якщо вони не зможуть розділити з ними біль спраги і голоду, то зможуть нагодувати їх: **"Встановлено його на певну кількість днів. А якщо хто із вас захворіє, чи буде в дорозі, то нехай постить таку ж кількість днів у інший час. А тим, для кого це важко, слід задля спокути нагодувати бідняка. А хто з волі своєї чинить добро, то це краще для нього. Але піст кращий для вас — якби ж ви тільки знали!"** (Коран 2:184).

Пророк Мухаммад (мир йому і благословення Аллага) постійно радив своїм сподвижникам постити, адже піст має

³² Аль-Бухарі (1093).

³³ Ібн Маджа (1690) і Ахмад (8639).

³⁴ Аль-Бухарі (6) і Муслім (2308).

багато переваг. Абу Умама, сподвижник Пророка, одного разу запитав його (мир йому і благословення Аллага): “Заповідай мені щось (добре), аби я міг слідувати цьому». Пророк Мухаммад (мир йому і благословення Аллага) відповів: “Тримати піст, бо немає нічого схожого на нього”.³⁵

П'ятий стовп

Звершення паломництва до Священного Дому Аллага в Мецці (хадж)

Звершення паломництва є фізичним поклонінням, яке Аллаг (Святий Він та Великий) наказав мусульманам виконати хоча б один раз в житті. Мусульмани з усього світу збираються в священному місті Мекка, щоб здійснити обряди паломництва протягом визначених днів задля досягнення цілей, зазначених Аллагом (святий Він та Великий). Він (Святий Він та Великий) зобов'язав Авраама (мир йому), батька пророків, також звершити паломництво.

Наказуючи Аврааму, Аллаг (Святий Він та Великий) сказав: **“Проголоси людям хаджж! Вони прийдуть до тебе пішки й на втомлених верблюдах із найвіддаленіших місць. Нехай вони свідчать про те, що приносить їм користь, і нехай у визначені дні згадують ім'я Аллага над тією худобою, якою Він їх наділив. Їжте її самі та годуйте знедоленого бідняка!”** (Коран 22:27-28).

Авраам (мир йому) довів до широкого загалу послання, і віруючі відповіли на його заклик, зібравшись з усіх куточків світу, вони виконували обряди, які звершував Авраам (мир йому), і зберегли обряд після нього. У зв'язку з цим, Пророк Мухаммад (мир йому і благословення Аллага) сказав:

³⁵ Ахмад (21636) і Ан-Насаї (2221).

«Виконуйте і дотримуйтеся своїх обрядів, бо сьогодні ви представляєте спадщину Авраама».³⁶

Звершення паломництва – це як підготовчий миротворчий курс для мусульман, оскільки вони виконують свої обряди в священній землі, яка безпечна для рослин, птахів і людей. Пророк Мухаммад (мир йому і благословення Аллага) сказав: «Це місто було оголошене священним Самим Аллагом (Святий Він та Великий), жоден з них не буде його колючі дерева ламати, ні його тварин гнати для полювання, ні знаходити в ньому викопане, крім того, хто це знає».³⁷

Паломництво є також вираженням єдності і рівності серед мусульман, бо мусульмани збираються з усього світу, вбираючись в однаковий одяг, виконуючи одні і ті ж обряди, незалежно від того, багата ця людина чи бідна, чорна або біла. Пророк Мухаммад (мир йому і благословення Аллага) виступив з промовою до своїх супутників під час паломництва і сказав: "О ви, які увірували, істинно ваш Господь Єдиний, і батько ваш [Адам] один. Немає ніякої переваги у араба над неарабом, у неараба над арабом, у червоної людини над чорною, або у чорної людини над червоною людиною, окрім як в богобоязливості".³⁸

Існують й інші цілі паломництва, які закликають підносити хвалу, прославляти Аллага (Святий Він та Великий), і просити у Нього прощення за минулі гріхи і помилки: **«Не буде вам гріха, якщо у цей час ви будете шукати ласки Господа вашого! А коли ви повернетесь з Арафату, то згадуйте Аллага у Забороненому місці! Згадуйте Його — те, як Він вказав вам прямий шлях, тоді як раніше ви були тими, хто заблукав! Далі йдіть туди, куди йшли інші люди. Просіть прощення у Аллага, воістину, Аллаг — Прощаючий, Милосердний!»** (Коран 2:198-199).

³⁶ Ат-Тірмізі (833), Абу Давуд (1919), Ібн Маджа (3011), Аль-Хакім (1699).

³⁷ Аль-Бухарі (1587) і Муслім (1353).

³⁸ Ахмад (22978).

Дні в долині Міна також сповненні прославлень Аллага (Святий Він та Великий), бо Міна – це священне місце: **“Згадуйте ж Аллага [у долині Міна] у визначені дні. А хто поспішає і зробить це за два дні, тому не буде гріха. І хто затримається, то і йому не буде гріха. Це для богобоязливих. Тож бійтесь Аллага та знайте, що біля Нього ви будете зібрані!”** (Коран 2: 203).

Коли паломницькі ритуали закінчилися, мусульмани повинні постійно згадувати Аллага (Святий Він та Великий): **“Коли виконаєте необхідні приписи, то згадуйте Аллага так, як ви згадуєте батьків ваших, або й ще сильніше. І є серед людей такі, які говорять: «Господи наш! Обдаруй нас у житті земному!» Такі не матимуть частки у житті наступному!”** (Коран 2: 200).

Один з паломницьких обрядів і ритуалів – принесення жертвовної тварини Аллагу в якості пожертви: **“Ні м’ясо їхнє, ні кров їхня не досягають Аллага, але Його досягає ваша богобоязливість! Так Він підкорив їх вам, щоб ви звеличували Аллага за те, що Він вказав для вас прямий шлях! Тож сповісти радісну звістку праведним!”** (Коран 22: 37).

Крім того, звершення паломництва відіграє велику роль у виправленні своїх вчинків. Аллаг (Святий Він та Великий) говорить: **“Хаджж — у відомі місяці. І хто вирішив здійснити хаджж, той нехай не входить до жінок, нехай не чинить гріха та нехай не сперечається під час хаджжу. Аллаг знає про те добро, яке чините ви. Запасайтесь ж у дорогу, воістину, найкращий запас — це богобоязливість. Тож будьте богобоязливими, о ви, обдаровані розумом!”** (Коран 2:197).

Паломнику-мусульманину слід уникати всіх видів гріхів, щоб заслужити прощення Аллага і очиститися від минулих гріхів. Пророк Мухаммад (мир йому і благословення Аллага) сказав: «Мусульманин, який звершує хадж на шляху Аллага, не

лається і не грішить, повернеться [таким чистим], як він був у момент свого народження".³⁹

Паломництво, яке прочанин виконує за усіма цими умовами, вважається прийнятним і благословенним, як сказав пророк Мухаммад (мир йому і благословення Аллага): "Хадж, який звершується за всіма його вимогами, винагороджується Раєм".⁴⁰

Таким чином, п'ять стовпів ісламу слугують основою для виправлення і очищення діянь мусульманина, вона тримає його серце у тісному зв'язку з Господом, Аллагом (Святий Він та Великий).

Проте, іслам – це не тільки стовпи; іслам – це дар Аллага (Святий Він та Великий) людству. Іслам є релігією, яка лікує всі соціальні проблеми. Вона налагоджує зв'язок між людством і його Господом, та іншими творіннями.

Це релігія, яка встановлює гармонію між тілом і потребами душі, переконує розум і нищить всі тривоги. У наступному розділі, де викладена концепція поклоніння в ісламі, пояснюється детальніше це питання.

³⁹ Аль-Бухарі (1521).

⁴⁰ Ахмад (14073) і **Ібн Хузайма** (2514).

Концепція поклоніння в ісламі

Аллаг (Святий Він та Великий) створив людину заради благородної мети, яка відрізняється від цілей інших творінь – вживання їжі й розмноження. Мета створення людини полягає у поклонінні Аллагові (Святий Він та Великий): **“Я створив джинів та людей лише для того, щоб вони поклонялися Мені. Я не бажаю від них наділу та не потребую, щоб вони годували Мене! Воістину, Аллаг — Наділяючий, Володар Могутності!”** (Коран 51:56-58).

Концепція поклоніння в ісламі – це не молитва з бурмотанням, не ритуали, які мусульмани звершують в певний час; вона є більш всеосяжною. Поклоніння в ісламі охоплює усі сфери життя, і мусульманин проживає кожен мить, поклоняючись Аллагу (Святий Він та Великий). Аллаг (Святий Він та Великий) сказав: **«Скажи: «Воістину, моя молитва й виконання обрядів, моє життя й смерть — це все належить Аллагу, Господу світів!Немає рівного Йому. Саме це наказано мені, і я — перший із відданих Йому!»** (6: 162-163).

В ісламі немає місця священству; він відкидає існування посередника, когось проміжного між Аллагом (Святий Він та Великий) та Його рабами. Мусульманин може молитися наодинці або в групі мусульман, в мечеті або вдома, чи в будь-якому чистому місці, без жодного посередника чи закритого приміщення. Пророк Мухаммад (мир йому і благословення Аллага) сказав: “Аллаг (Святий Він та Великий) зробив всю землю мечеттю й чистим місцем (для молитви), тож, коли настає час для молитви, моліться, де б ви не знаходилися”.⁴¹

Коли мусульманин страждає, має якісь недоліки або потреби, він починає молитися і благувати Аллага (Святий Він та Великий), не сповідуючись перед посередником або

⁴¹ Аль-Бухарі (335) і Муслім (521).

заступником. Аллаг (Святий Він та Великий) говорить: **“І ті, як вчинили щось мерзотне або вчинили несправедливо із самими собою, згадують Аллага та благають у Нього прощення гріхів їхніх; а хто ж прощає гріхи, окрім Аллага? Ті, які не повторюють скоєного, знаючи про це – саме такі матимуть своєю винагородою прощення від Господа їхнього та сади, де течуть ріки. Вони будуть там довіку. Добру ж винагороду мають ті, хто це робить!”** (Коран 3:135-136).

Іслам відкидає релігію як звичайне поклоніння Аллагу (Святий Він та Великий) і розглядає її як спосіб життя, який впливає на мету релігії, яку Аллаг (Святий Він та Великий) відкрив в Своїх книгах, відправивши пророків для того, щоб людство змогло її досягти.

Мета релігії полягає у виправленні життя людини. Крім того, вона повинна виконати обов'язок перед Аллагом – бути опікуном на землі за Його законами і вказівками, бо Аллаг (Святий Він та Великий) створив Адама (мир йому), батька нашого, саме для цього. Аллаг (Святий Він та Великий) говорить: **“І коли сказав Господь твій ангелам: «Я поставлю намісника на землі!» — то вони запитали: «Ти хочеш поставити там того, хто чинитиме безчестя та проливатиме кров, тоді як Ми прославляємо Тебе хвалою та славимо святість Твою?» Він відповів: «Я знаю те, чого не знаєте ви!»”**(Коран 2:30).

Потомство Адама (мир йому) успадкувало цю місію: **«Він — Той, Хто поставив вас намісниками на землі»** (Коран 35:39). В іншому аяті Аллаг (Святий Він та Великий) сказав: **«Він зростив вас із землі й поселив вас на ній!»** (Коран 11:61).

Таким чином, людина зобов'язана розбудувати землю, перед цим великим покликанням інші релігії залишаються безсилими, адже вони не охоплюють людське життя повністю в своїх законах і системах.

Поняття поклоніння в ісламі носить комплексний характер. Воно полягає у звершенні видимих й невидимих справ, які

любить Аллаг (Святий Він та Великий). Це стосується не тільки видимих обрядів, а й справ серця, язика і почуттів.

Поклоніння в ісламі охоплює багато аспектів життя мусульман. По-перше, воно очищає відносини між людиною і її Творцем, по-друге, займається індивідуальними моральними принципами людей – дбає про чистоту тіла, задовольняє потреби у продуктах харчування, питві, сні, статевих стосунках, одязі, природних потребах та ін.

По-третє, займається взаєминами між людиною і її сім'єю та суспільством, регулює відносини між людиною і людством, і, нарешті, відносини людини з навколишнім середовищем і світом.

За допомогою божественної системи поклоніння в ісламі, віровчення охоплює духовну сутність і моральні похідні. У зв'язку з цим, Пророк Мухаммад (мир йому і благословення Аллага) сказав: "Віра має сімдесят гілок, найкраща серед них голосить, що немає Бога, крім Аллага (Святий Він та Великий), а найменша закликає прибрати камінь з дороги; скромність також є однією із них".⁴²

Це унікальне поєднання й гармонійне співвідношення відкидає дратівливу межу між релігією і людським життям, воно зберігає релігію й віру як зовні, так і всередині храму. Засуджуючи вчинки давніх народів, Аллаг (Святий Він та Великий) говорить: **“Але потім ви почали вбивати одне одного і вигнали частину з вас із ваших помешкань. Потурали ви одне одному в гріху й ворожнечі! А коли тих приводять до вас полоненими, ви даєте за них викуп. Але ж було заборонено вам [виганяти] їх! Невже ви вірите в одну частину Писання, заперечуючи іншу? То яка винагорода може бути тим, хто робить це, як не ганьба у земному житті? У День Воскресіння скарають вас ще лютішою карою! Аллаг не оmine того, що робите ви! Вони — ті, хто купив**

⁴² Муслім (25).

земне життя за життя майбутнє. Не буде полегшено їм карі і не буде їм допомоги!” (Коран 2:85-86).

З іншого боку, Аллаг (Святий Він та Великий) наказує мусульманам прийняти релігію з усіма її обрядами і деталями, а також попереджає, що не можна приймати одну частину релігії й залишати інші. Така зухвалість показує незгоду з правом Аллага контролювати кожен аспект людського життя; цей шлях є дорогою услід за сатаною та його прибічниками.

Сатана починає вводити в оману людину поступово, пропонуючи їй залишити деякі з релігійних обов'язків, і так триває доти, доки людина повністю не припинить виконувати приписи Всевишнього. Аллаг (Святий Він та Великий) говорить: **«О ви, які увірували! Будьте покірні Аллагу в усьому і не йдіть слідами шайтана. Воістину, він для вас — справжній ворог!»** (Коран 2:208).

Гармонійне поєднання між релігією і життям, душею і тілом, цим життям і наступним, а також особистістю й суспільством в ісламі, є яскравим фактом, який Священний Коран згадує в багатьох аятах. Вони охоплюють відносини людини з Аллагом (Святий Він та Великий), моральні устої та ставлення до інших людей: **“Благочестя полягає не в тому, щоб ви повертали свої обличчя на схід чи на захід, а благочестивим є той, хто увірував в Аллага, в Останній День, в ангелів, у Писання та у пророків, хто віддає навіть дороге йому майно — родичам, сиротам, бідним, подорожнім і тим, хто просить його; той, хто витрачає на звільнення рабів, хто звершує молитву, дає закят; ті, які виконують обіцянку, коли обіцяють; які мають терпіння у бідності, у хворобі та в буремні часи. Саме такі є праведниками, і такі є богобоязливими!”** (Коран 2:177).

Аллаг також говорить: **“Поклоняйтесь Аллагу та не додавайте Йому нікого як рівного. Якнайкраще ставтеся до батьків, родичів, сиріт і бідних; а також до сусідів, які є вашими родичами, і до тих, які не є вашими родичами; до побратима, до подорожнього, а також до рабів ваших.**

Воістину, Аллаг не любить зухвалих і гордих, які самі є скнаррами та закликають людей до жадібності, приховують те, що Аллаг дарував їм зі Своєї ласки. І Ми приготували для невіруючих принизливу кару! Вони жертвують своє майно задля лицемірства перед людьми і не вірують ні в Аллага, ні в Останній День. Якщо шайтан є комусь приятелем, то поганий же з нього приятель!” (Коран 4:36 - 38).

Іслам підтверджує свою повноту, розповідаючи про види поклоніння, які стосуються прав людей. Пророк Мухаммад (мир йому і благословення Аллага) сказав: “Вода, налита зі свого відра у відро твого брата, – це милостиня. Твоє спонукання до благого і відвернення від поганого – це милостиня. Посмішка в обличчя твого брата – це милостиня. Прибирання каміння, тернів і кісток з дороги, якою йдуть люди, – це для тебе милостиня. Вказівка правильного шляху людині там, де нікому вказати шлях, – це милостиня”.¹

Пророк (мир йому і благословення Аллага) також закликав до злагодженого суспільного добробуту, що робить його одним із видів поклоніння та всеосяжної концепції поклоніння Аллагу (Святий Він та Великий). Благо та користь приносить та людина, яка вчиняє заради вдоволення Аллага (Святий Він та Великий). Він (мир йому і благословення Аллага) сказав: “Найулюбленіші люди для Аллага – це найкорисніші з них, а найулюбленіша справа перед Аллагом Всемогутнім і Великим – це радість, яку ти приносиш мусульманину, допомагаючи йому в біді або виплачуючи за нього борг або тамуючи його голод. І справді, прийти на допомогу своєму братові-мусульманину в тому, в чому він має потребує, найулюбленіше для мене, ніж усамітнення в мечеті протягом місяця”.⁴³

Мусульманин прагне заслужити любов Аллага, змагаючись з іншими у звершенні добрих справ, навіть по відношенню до тварин. Пророк Мухаммад (мир йому і благословення Аллага)

⁴³ Ібн Абі Ад-Дунья в «Кадаа аль-Хаваїдж».

сказав: “Якщо мусульманин посадить дерево, а потім його плоди поїсть людина, тварина або птах, це обов'язково зарахується йому як милостиня до Дня Воскресіння”.⁴⁴

Для того, щоб показати значущість усіх видів поклоніння – навіть по відношенню до тварин – Пророк (мир йому і благословення Аллага) розповів своїм сподвижникам та іншим мусульманам історію про людину, яка допомогла собаці, котра мучилась від спраги. Він (мир йому і благословення Аллага) сказав: “Якось одного чоловіка, який йшов своєю дорогою, почала мучити сильна спрага. Він знайшов криницю, спустився до води і напився, а коли вибрався назовні, несподівано побачив перед собою собаку, який висовував язик і через спрагу їв вологу землю. Побачивши це, чоловік сказав собі: “Цього собаку спрага мучить так само, як мучила вона і мене”, - після чого він знову спустився до води, наповнив нею свій черевик, взяв його в зуби і не випускав з рота, поки не вибрався назовні. Він напоїв собаку, і Аллаг віддячив йому за це, простивши його гріхи”. Люди запитали: “О Посланець Аллага, хіба нам буде нагорода і за тварин?” Він сказав: “Нагорода буде за все живе!”⁴⁵

Багато блага та винагород отримує мусульманин, коли поклоняється Аллагу (Святий Він та Великий). Серед них: спокій серця, добрі звичаї, гарна поведінка, які приносять щастя в життя людини. Воно є нагородою людини в цьому житті, це можна помітити в емоційній і соціальній стабільності мусульман, які виконують усі вказівки ісламу.

Ця стабільність і спокій є плодами віри й послуху. Аллаг (Святий Він та Великий) говорить: **«Чоловікам і жінкам, які робили добро й були віруючими, Ми неодмінно даруємо прекрасне життя. І Ми неодмінно винагородимо їх за те найкраще, що вони робили!»** (Коран 16:97)

⁴⁴ Муслім (1552).

⁴⁵ Аль-Бухарі (174) і Муслім (2244).

З іншого боку, соціальні злочини, психологічні розлади, а також стреси, які трапляються в багатьох суспільствах, призводять до неспокою й зростання кількості випадків самогубств.⁴⁶

Ці випадки є рівноцінним покаранням, яке людство платить за непокору та ігнорування керівництва Аллага. Аллаг (Святий Він та Великий)) говорить: **“Аллаг сказав: «Вийдіть із раю обоє! Нащадки ваші будуть ворогами одне одному! Та якщо Я дарую вам Свій прями́й шлях, то той, хто буде йти цим прями́м шляхом, не заблукає та не буде нещасним. А той, хто відвернеться від Мого нагадування, той матиме важке життя, а в День Воскресіння Ми підні́ємо його слі́пим!”** (Коран 20:123-124).

Найбільша нагорода, яку отримує віруючий є благовоління Аллага і Його рай. Аллаг (Святий Він та Великий) сказав: **«О народе мій! Воістину, земне життя — тимчасова насолода, а життя наступне — вічний притулок! Хто чинитиме зло, отримає таку саму відплату. А хто чинитиме добро — чоловік чи жінка — і буде віруючим, той увійде до раю. Вони матимуть там свій наділ без відплати!»** (Коран 40: 39 - 40)

⁴⁶ 10 вересня 2006 року, під час **Всесвітнього дня запобігання** суїциду й **охорони** психічного здоров'я, Міжнародна організація охорони здоров'я оголосила, що 20 мільйонів **осіб** намагаються накласти на себе руки щороку і більше мільйону це **вдається**.

Поклоніння і добрий звичай

Аллаг (Святий Він та Великий) посилав Своїх пророків з метою очищення людини. Він (Святий Він та Великий) виявив велику милість до людства, відправивши Мухаммада (мир йому і благословення Аллага) – останнього Пророка до світу – який безперервно закликав і наказував людям поводитися праведно. Аллаг (Святий Він та Великий) говорить: **«Аллаг уже виявив милість до віруючих, коли відіслав до них посланця з-посеред них самих. Він читає їм знамення Його, очищує їх, вчить їх Писання та мудрості, хоча раніше вони й перебували у справжній омані»** (Коран 3:164).

Крім того, Пророк Мухаммад (мир йому і благословення Аллага) сказав: “Воістину, я був посланий для того, аби завершити достойні риси вдачі”.⁴⁷

Слідуючи зісланому одкровенню Аллага, Пророк Мухаммад (мир йому і благословення Аллага) став гарним прикладом високої моральності і досконалих рис. Його мораль (мир йому і благословення Аллага) була описана Аллагом так: «І, воістину, ти — доброго звичаю!» (Св Коран 68:4).

Аїша (нехай задоволений нею буде Аллаг), дружина пророка Мухаммада (мир йому і благословення Аллага), підтвердила його мораль і добрий звичай. Вона сказала: “Його звичаєм був Священний Коран.”⁴⁸

Абд Аллаг бін Амр, сподвижник Пророка Мухаммада (мир йому і благословення Аллага), також сповістив про добронравність Пророка Мухаммада (мир йому і благословення Аллага), коли він сказав: “Пророк був високої моральності, і він (мир йому і благословення Аллага) мав звичку говорити:

⁴⁷ Ахмад (8729), Аль-Бухарі (273), підтвердив аль-Албані.

⁴⁸ Ахмад (24080).

“Найкращий серед вас є той, хто має найкращі манери і добрий звичай”.⁴⁹

Важливість високої моральності в ісламі дозволила пророку Мухаммаду (мир йому і благословення Аллага) порівнювати її з перевагами мусульман перед Аллагом. Пророк Мухаммад (мир йому і благословення Аллага) сказав: “В День Суду, нічого з покладеного на терези вчинків не важитиме стільки, як висока мораль. Воістину, Аллаг ненавидить нечестивого й нечестиву”.⁵⁰

Іслам розглядає високу моральність як рівну винагороді того, хто постить, молиться в нічний час, тобто найкращим і найвищим видам поклоніння. Пророк Мухаммад (мир йому і благословення Аллага) сказав: “Праведний віруючий обов’язково досягне рівня того, який постить і молиться в нічний час (в той час як люди сплять)”.⁵¹

Найширший шлях, який веде до раю, пов’язаний із високою моральністю. Коли хтось запитав пророка Мухаммада (мир йому і благословення Аллага) про найкращий шлях до раю, він (мир йому і благословення Аллага) сказав: “Бути побожним, і мати високі моральні якості”.⁵²

Мусульманин, який має гарний звичай, буде не лише в раю, а й посяде найдостойніше й найвище місце в ньому. Пророк Мухаммад (мир йому і благословення Аллага) сказав: “Я обіцяю будинок в передмісті Раю тому, хто залишить суперечку, навіть якщо він буде правий, будинок в середині Раю тому, хто

⁴⁹ Аль-Бухарі (3559) і Муслім (2321).

⁵⁰ Ат-Тірмізі (2002) і підтвердив аль-Албані в «Сахіх ат-Таргіб» (2641).

⁵¹ Абу Дауд (4798), Ахмад (24492), і підтвердив аль-Албані в «Сахіх ат-Таргіб» (2643).

⁵² Ат-Тірмізі (2004), Ібн Маджа (4246), Ахмад (9403), Аль-Бухарі (289), і підтвердив аль-Албані в «Сахіх ат-Таргіб» (2642).

залишить брехню, навіть якщо це – жарт, і будинок на вершині Раю тому, у кого буде добрий звичай”.⁵³

Це високе й прекрасне місце в раю Аллаг (Святий Він та Великий) дає в якості нагороди Своім пророкам, і мусульманин, який має високу моральність приєднається до них. Пророк (мир йому і благословення Аллага) сказав: “Воістину, найдорожчим і найближчим до мене в майбутньому житті буде з вас той, хто має благий норов. Ненависними і далекими від мене є ті, які не мають моралі, а також невиховані: негідники, брехуни й базіки”.⁵⁴

Важливість моралі в ісламі є частиною віри. Віра мусульманина не буде повною без з неї, бо якщо мораль людини є низькою, її віра зменшується, і навпаки. Анас бін Малік сказав: “Кожного разу, коли посланець Аллага (мир йому і благословення Аллага) щось говорив, то казав: “Той, хто не заслуговує на довіру, не має віри, а той, хто не виконав своєї обіцянки, не має ніякої релігії”.⁵⁵

Він (мир йому і благословення Аллага) також мав звичай говорити: “Ніхто з вас не увірує, поки не побажає своєму брату мусульманину того, чого бажає й собі”.⁵⁶

“Дві якості не буде знайдено (разом) в істинно віруючої людини: скупість і низька мораль”.⁵⁷

Висока мораль, якій вчить іслам, а мусульмани виконують, щоб поклонятися Аллагу (Святий Він та Великий), згадується дуже часто в Корані, як і попередження про її відсутність: **“Воістину, Аллаг закликає до справедливості, добрих справ і підтримки родичів. Він забороняє мерзотне, відразне й нечестиве. І Він повчає вас — можливо, будете пам’ятати ви!”** (Коран 16:90).

⁵³ Абу Дауд (4800) і підтвердив аль-Албані в «Сахіх ат-Таргіб» (2648).

⁵⁴ Ахмад (17278) і підтвердив аль-Албані (2/379).

⁵⁵ Ахмад (11975).

⁵⁶ Аль-Бухарі (13) і Муслім (45).

⁵⁷ Ат-Тірмізі (1962).

“О ви, які увірували! Не зраджуйте Аллага та Посланця й не зраджуйте довіреного вам, адже ви знаєте!” (Коран 8:27).

“Воістину, Аллаг наказує вам повертати довірене майно його власникам. І коли ви судите між людьми, то судіть справедливо! Воістину, яким же прекрасним є те, чим Аллаг повчас вас! Воістину, Аллаг — Всечуючий, Всевидячий!” (Коран 4:58).

“О ви, які увірували! Бійтесь Аллага й будьте разом із правдивими!” (Коран 9:119).

“Скажи: «Чи розповісти вам про те, що краще від цього? Для тих, які богобоязливі, у Господа їхнього є сади, де течуть ріки, і де вони будуть довіку, а з ними — пречисті дружини і благовоління від Аллага!» А Аллаг бачить рабів, які говорять: «Господи наш! Воістину, ми увірували! Прости ж нам гріхи наші й врятуй нас від кари вогняної», — терплячі, правдиві, смиренні, які дають милостиню та просять перед світанком прощення!” (Коран 3:15-17).

Приписи в ісламі

Залежно від ступеня важливості, приписи в ісламі підпадають під п'ять категорій.

Обов'язкові

Це ті, які Аллаг (Святий Він та Великий) та Його Пророк Мухаммад (мир йому і благословення Аллага) встановили для людей в якості обов'язкових, тому, той, хто дотримується їх, отримає винагороду, а той, хто ігнорує, скоює злочин.

Серед таких зобов'язань в ісламі є п'ять щоденних молитов, піст протягом місяця Рамадан, виплата обов'язкової милостині (закят), заклик робити добро і забороняти те, що є відрозним. Також мусульмани повинен каятись у гріхах, заробляти гроші законним шляхом, витратити їх на свою дружину і дітей, доглядати за батьками та рідними, а для жінки обов'язковим є хіджаб перед сторонніми чоловіками.

Бажані (суннати)

Це те, що Аллаг (Святий Він та Великий) та Його Пророк Мухаммад (мир йому і благословення Аллага) закликали людей робити за власним бажанням і не перетворювати його в обов'язкове, а тому, людина яка робить це, отримає винагороду, а людина, яка не виконує, не отримає покарання.

Виконання цих приписів показує любов мусульманина і його бажання коритися і догодити Аллагу (Святий Він та Великий). Аллаг (Святий Він та Великий) винагороджує мусульманина, люблячи його.

Пророк Мухаммад (мир йому і благословення Аллага) передав слова Аллага, в яких Він (Святий Він та Великий) говорить: “З усіх діянь, за допомогою яких Мій раб наближається до Мене, найбільше люблю Я те, що зробив для

нього обов'язковим. А за допомогою додаткових приписів Мій раб продовжує наближатися до Мене доти, поки Я не полюблю його. Якщо ж Я полюблю Його, то буду тим слухом, яким він чує, і тим зором, яким він бачить, і тією рукою, якою він хапає, і тією ногою, якою він ступає. Якщо він попросить Мене про щось, Я неодмінно обдарую його цим; якщо ж він буде шукати у Мене захисту, Я неодмінно захищу його”.⁵⁸

Таких благородних практик існує багато, наприклад, піст у звичайні дні (не в Рамадан), додаткові молитви, окрім п'яти щоденних, благодійність, понад закят, стосовно бідних, сиріт і нужденних, відвідування хворих, благання про прощення, прославляння Аллага (Святий Він та Великий).

Дозволені справи

За ці вчинки не передбачена нагорода або покарання в майбутньому житті, такі як їжа, питво, сон, купівля й продаж, а також одруження. Але якщо мусульманин практикує подібні справи з добрими намірами, вони перетворюються у поклоніння, за яке дарується винагорода. Пророк Мухаммад (мир йому і благословення Аллага) казав, що навіть статевий акт (між чоловіком і дружиною) з метою уникнення перелюбу є доброю справою.

Він (мир йому і благословення Аллага) сказав: “У статевих зносинах (зі своєю дружиною) є милостиня!” Тоді сподвижники запитали: “О посланник Аллага, хіба і за те, що хто-небудь з нас вдовольнить своє бажання, буде нагорода?!” У відповідь Пророк (мир йому і благословення Аллага) сказав: “Скажіть мені, хіба не скоїть гріх той, хто задовольнить своє бажання забороненим чином?! Так само і тут – якщо людина задовольнить своє бажання дозволеним чином, їй дістанеться нагорода!”

⁵⁸ Аль-Бухарі (6052).

Відразні справи

Це вчинки, яких мусульманин повинен уникати, але вони не ведуть до покарання від Аллага. Серед цих діянь є любов до земних речей, які не є забороненими, однак стають причиною зменшення згадування Аллага (Святий Він та Великий), нехтування ісламською моральністю й керівництвом, яке стосується їжі, пиття, відвідин та манери говорити.

Заборонені справи

Це вчинки, які мусульманин не повинен робити взагалі. Аллаг (Святий Він та Великий) нагороджує людину, яка їх уникає, але карає людину, яка їх скоює. Серед цих діянь, наприклад, додавання рівних у поклонінні – незалежно від того, ким вони є – людьми, ідолами, тваринами або кимось наближеним до Аллага (Святий Він та Великий); мерзенні вчинки, зокрема лихварство, обман і експлуатація людей: **“Скажи: «Воістину, мій Господь заборонив огидні вчинки, відкриті й приховані, інші гріхи й свавілля, додавання Аллагу рівних, про яких Він не зіслав жодного доказу, а ще — коли говорите ви про Аллага те, чого не знаєте!”** (Коран 7:33).

“Скажи: «Приходьте, я прочитаю вам про те, що заборонив вам Господь ваш: нікого не вважайте рівним Йому, якнайкраще ставтеся до батьків. Не вбивайте дітей своїх, боячись бідності, адже Ми наділяємо й вас, і їх. Не наближайтеся до огидних вчинків — явних і прихованих. Не вбивайте душі, вбивство якої заборонив Аллаг, якщо не маєте права на те. Він заповів вам це — можливо, ви зрозумієте! І не наближайтеся до майна сироти, хіба для його ж блага, поки не досягне він зрілості. Наповнюйте міру й вагу справедливо! Ми не вимагаємо від людини понад її можливості. І коли ви щось говорите, будьте справедливі, навіть якщо йдеться про вашого родича. Виконуйте завіт

Аллага. Він заповів це вам — можливо, замислитесь ви!”
(Коран 6:151-152).

Особливості ісламського права (шаріату) і його призначення

Концепція поклоніння в ісламі проявляється у великому ісламському законі, який Аллаг (Святий Він та Великий) наказав віруючим виконувати, зробивши його врегулюванням соціальної, моральної, політичної та економічної сфери життя: **“А потім Ми вказали тобі на дорогу — за наказом [Нашим]. Йди ж нею, та не йди за бажаннями тих, які не мають знання!”** (Коран 45:18). Шаріат або ісламський закон – це закон, який Аллаг (Святий Він та Великий) встановив для віруючих заради їхнього блага до Судного дня.

Особливості ісламського права

Характерних ознак, які відрізняють ісламський закон від інших законів, котрі існували або будуть існувати до Судного дня, дуже багато. Серед них:

Ісламський закон має Божественне походження і замисел

Першою особливістю ісламського права є його Божественне походження й призначення. Воно сходить від Аллага (Святий Він та Великий) й це те, чим Він задоволений. Мусульмани черпають свої закони з двох джерел – Священного Корану, зісланого Аллагом (Святий Він та Великий), і Сунни, яка є словами й вчинками пророка Мухаммада (мир йому і благословення Аллага). Аллаг (Святий Він та Великий) наказав мусульманам дотримуватися Сунни пророка Мухаммада, Він (Святий Він та Великий) сказав: **“Це не пристрасть говорить, адже це — одкровення, яке відкривається йому!”** (Коран 53:3-4).

З цих двох джерел вчені вивели деякі відгалуження, такі як консенсус (мусульманських вчених-юристів з юридичних питань), застосування порівняльних методів в процесі прийняття рішень у деяких питаннях, справедливість міркувань та інші.

Залишаючи ці джерела й слідуючи вигаданим людським законам, людина нехтує однією із властивостей Аллага: **“Воістину, ваш Господь — Аллаг, Який створив небеса й землю за шість днів, а потім утвердився на троні. Він покриває ніччю день, який швидко наздоганяє її. Сонце, місяць і зорі покірні Йому. Хіба не Йому належить творити й вирішувати? Благословенний Аллаг, Господь світів!”** (Коран 7:54). Він (Святий Він та Великий) є Єдиним Творцем, здатним створити досконалий закон.

Коли хтось нав'язує вигадані закони, то це є посяганням на виключне право Аллага (Святий Він та Великий) встановлювати закони й означає підпорядкування творинь Аллага собі. Якось Удай бін Хатем прийшов до Пророка (мир йому і благословення Аллага) й почув його читання: **“Вони беруть собі за Господа, крім Аллага, своїх учених, ченців і Месію, сина Мар'ям. Але ж їм наказували поклонятися Єдиному Богу! Немає бога, крім Нього! Пречистий Він від того, що додають Йому!”** (Коран 9:31). Удай був здивований, поки Пророк (мир йому і благословення Аллага) не пояснив йому, кажучи: “Вони не проявляли поклоніння зовні, але вони слідували їхнім рішенням. Якщо вони проголошували щось законним (навіть якщо це було заборонено), послідовники розглядали його як законне, а якщо забороняли (навіть якщо воно було дозволеним), послідовники вважали це забороненим”.

Поклоніння священикам означає не вистоювання на колінах перед ними, але дотримання того, що вони вигадали і вкоренили в релігію під час своїх соборів, так священики зробили себе законодавцями поряд з Аллагом (Святий Він та Великий).

Мета шаріату (ісламського права) полягає у догоджанні Аллагу (Святий Він та Великий), Який, зі Своєї великої

мудрості, встановив закони для людства, котрі забезпечують його щастя в цьому і майбутньому житті. **“Аліф. Лям. Ра. Це Писання зіслано тобі для того, щоб ти вивів людей із темряви до світла з дозволу Господа їхнього, до шляху Великого, Хвалимого”** (Коран 14:1).

Усі закони Аллага є благом, адже вони зіслані від Того, Хто краще відає про те, що є добрим для нас і відповідає нашим інстинктам та природі: **“Невже цього не знатиме Той, Хто все створив, Проникливий, Всевідаючий?”** (Коран 67:14).

Таким чином, вони перевершують всі вигадані закони, які позначені людським невіглаством, недієздатністю та упередженістю. Люди завжди порушують ці закони й віддають пріоритет особистим питанням перед законами світської держави.

Закон, який справді від Аллага (Святий Він та Великий), нікому не відає перевагу, всі люди рівні перед ним, незалежно від їхньої національності або кольору шкіри: **“Зіслали Ми тобі Писання в істині, яке підтверджує те, що було до цього в писаннях, і тебе як наглядача над ним. Тож суди між ними згідно з тим, що зіслав Аллаг, і не підкоряйся бажанням їхнім, щоб не ухилитися від тієї істини, яка явилася тобі. Кожному з-посеред вас встановили Ми різні закони й приписи. Якби побажав Аллаг, то створив би Він вас громадою єдиною, але випробовує Він у тому вас, що дарував вам. Змагайтеся ж у добрих справах, до Аллага ви всі повернетесь, і звістить Він вам про те, щодо чого були ви незгодні одне з одним! І суди між ними за тим, що зіслав Аллаг, і не підкоряйся бажанням їхнім, і стережись, щоб не збили вони тебе ні на крихту з того, що зіслали Ми тобі! Якщо ж відвернуться вони, то знай, що бажає Аллаг покарати їх за деякі гріхи їхні, а, воістину, багато серед людей нечестивців! Невже прагнуть вони суду часів невігластва? Хто ж кращий за Аллага в суді для людей твердо [віруючих]?”** (Коран 5:48-50).

Будучи законом від Аллага (Святий Він та Великий), шаріат наділений великою владою та впливом, яких не можна знайти в жодному земному законі. Люди йдуть за законом Аллага силою віри, яка наповнює їх серця. Вони слідують за ним зовні й внутрішньо, таємно й в громадських місцях, прагнучи до нагороди від Аллага (Святий Він та Великий), від Якого ніщо ні на землі, ні на небі не можна приховати.

Шаріат відрізняється від інших законів, адже він – єдиний закон, який винагороджує в цьому світі й в майбутньому. Віруючий, який шукає щастя в обох світах, буде жити в слухняності і праведності, і таким Аллаг обіцяв гарну нагороду в майбутньому житті, яка є Раєм, котрий Аллаг (Святий Він та Великий) підготував для праведників.

Для того, щоб дізнатися більше про важливість цього права, можна навести приклад Сполучених Штатів Америки. Їхня влада усвідомила негативний вплив, який справляє алкоголь на економіку, соціальне життя і здоров'я населення. Вона вирішила заборонити вживання алкоголю і ухвалила низку законів, витративши мільйони доларів заради їх реалізації, але після багатьох років боротьби через суди, коли тисячі залежних від алкоголю були кинуті до в'язниці, Сполучені Штати Америки знову повернулися до старого, незважаючи на усвідомлювані негативні наслідки. Адже цей закон так і залишився неприйнятним народом.

Коли іслам забороняв алкоголь, він не шукав допомоги в поліції або судах. Іслам не зазнав жодних труднощів, створюючи ісламську громаду, яка стала еталоном чистоти в історії людства, залишивши всі види одурманюючих речовин. Чистота ісламської громади ґрунтується на одному коранічному аяті, який забороняє алкоголь: **“О ви, які увірували! Воістину, вино, азартні ігри, камені жертovníків і стріли для ворожби — мерзота від шайтана! Тож стережіться цього! Можливо, будете спасенні!”** (Коран 5:90).

Сподвижники Пророка виконали наказ із цього аяту і запитали про тих, хто пив алкоголь і помер перш, ніж він був

заборонений. Анас бін Малік, сподвижник Пророка (мир йому і благословення Аллага), сказав: “Я був слугою в домі Абу Тальхи, коли аят, який забороняє алкоголь, було зіслано, й глашатай уже мав озвучити його, тоді Абу Тальха сказав: “Дізнайся, що відбувається”. Я вийшов, а потім сказав йому, що вино тепер заборонено, і він відповів: “Викинь усе це”. Дороги міста перетворились на цілі ріки. Тоді деякі люди запитали: “А яким є положення тих, які були вбиті з алкоголем у їхніх шлунках?” Аллаг (Святий Він та Великий) зіслав цей аят: **“Немає гріха на тих, які увірували й робили добрі справи, за те, що їли вони, якщо вони богобоязливі, увірували й роблять добрі справи; якщо й далі вони богобоязливі та вірують, якщо богобоязливі та роблять добро. Аллаг любить тих, які робить добро!”** (Коран 5:93). Це означає, що вони не будуть покарані, бо не існує покарання без закону.⁵⁹

Справедливість і рівність

Аль-Аділь (“справедливий”) – одне з імен Аллага (Святий Він та Великий), одна з Його властивостей, яка проявляється в Його законах, нагородах і покаранні.

Справедливість Аллага ми бачимо у багатьох аспектах, по-перше, Аллаг (Святий Він та Великий) не карає людей за те, що вони не в змозі зробити, і Він не покладає на людину понад її можливості: **“Аллаг не вимагає від людини понад можливості її. За неї те, що здобула собі вона, і проти неї теж те, що здобула собі вона. «Господи наш! Не карай нас за те, що забули ми або в чому помилилися! Господи наш! Не покладай на нас тягаря, який поклав Ти на тих, які жили раніше за нас. І не покладай на нас того, на що не вистачить сил. Вибач нам, прости нас і змилуйся над нами! Ти — Захисник наш, тож допоможи нам проти невіруючих людей!»**” (Коран 2:286).

⁵⁹ Аль-Бухарі (4620) і Муслім (1980).

Закони Аллага спираються на можливості та старання людини: **“Аллаг бажає вам полегшення, а не утруднення”** (Коран 2:185). **“Не бажає Аллаг утруднювати вас, а бажає вам очищення і завершення Своєї милості вам. Можливо, ви будете вдячні!”** (Коран 5:6). Пророк Мухаммад (мир йому і благословення Аллага) сказав: **“Аллаг (Святий Він та Великий) найбільше любить істинне та легке в релігії Авраама”**.⁶⁰

Серед справедливості Аллага є те, що він звільнив дітей від виконання закону, поки вони не досягнуть свідомого віку. Аллаг (Святий Він та Великий) також звільняє (від відповідальності) позбавлених дару здорового глузду. Пророк Мухаммад (мир йому і благословення Аллага) сказав: **“Три людини не будуть притягнуті до відповідальності: людина, яка спить, дитина, яка не може мислити, і божевільний, який не в змоззі зрозуміти”**.⁶¹

Аллаг (Святий Він та Великий) прощає тих, хто робить помилки через примус, ненавмисно, або забувши, що це заборонено. Пророк Мухаммад (мир йому і благословення Аллага) сказав: **“Аллаг (Святий Він та Великий) прощає мусульман, якщо вони допускаються помилки ненавмисно, забувають, що це заборонено, або з примусу”**.⁶²

Мусульманин знає, що він не понесе тягар іншої душі, адже кожен відповідатиме за власні вчинки. Скажи: **“Невже я шукатиму іншого господа, крім Аллага, коли Він — Господь кожної речі? Що б не вчинила кожна душа, відповідати за це їй самій. Ніхто не понесе тягар іншого! Потім повернетесь ви до Господа вашого, і Він сповістить вас про те, про що ви сперечалися!”** (Коран 6:164).

Таким чином, іслам не згоден з ідеєю первородного гріха, який люди начебто успадкували від Адама і Єви; тільки обидва вони були відповідальні за їх гріхи. Вони просили в

⁶⁰ Аль-Бухарі в розділі **“Релігія легкості”** і Ахмад (2108).

⁶¹ Ат-Тірмізі (1423), Ібн Маджа (3042) і Ахмад (943).

⁶² **Ібн Маджа (3043).**

Аллага (Святий Він та Великий) прощення, і Він (Святий Він та Великий) прощав їх. А нащадки не несуть тягар їх гріх в будь-якому випадку, тому що кожен несе відповідальність за те, що він робить: **“І прийняв Адам слова Господа свого й покався перед Ним. Воістину, Він — Приймаючий каяття, Милосердний! І сказали Ми: «Вийдіть звідти всі!» А якщо прийде від Мене до вас прямий шлях, то ті, хто йтиме прямим шляхом Моїм, не матимуть страху й не будуть засмучені!”** (Коран 2:37-39).

Більше того, закони Аллага поважають відмінності між чоловіком і жінкою. Жінки вільні від виконання деяких обов'язків, які не відповідають їх природі: участь в джигаді (бойових діях) і необхідності залишати свої оселі, щоб заробити на життя й багато інших.

Ісламський закон не робить різниці між королем і слугою, білою людиною і чорною, багатими й бідними; всі рівні перед законами Аллага. Пророк Мухаммад (мир йому і благословення Аллага) виступив з промовою перед більш, ніж ста тисячами його сподвижників. Він (мир йому і благословення) сказав: **“О люди, ваш Господь – Єдиний, і ваш батько – один, немає переваги у араба над неарабом, у неараба над арабом, у білого над чорним, у чорного над білим, лише як у праведності”**.

Праведність ґрунтується на поклонінні й високій моралі, а не на походженні чи майновому становищі. Аллаг (Святий Він та Великий) говорить: **“О люди! Воістину, Ми створили вас із чоловіка та жінки й зробили вас народами та племенами, щоб ви знали одне одного. Воістину, найшановніші з-посеред вас перед Аллагом – найбільш богобоязливі! Воістину, Аллаг – Всезнаючий, Всевідаючий!”** (Коран 49:13).

Пророк Мухаммад (мир йому і благословення Аллага) сам практикував і виконував вимоги справедливості ісламу та його вчення; він (мир йому і благословення Аллаг) відмовився розрізняти між знатним і бідним. Він (мир йому і благословення) виніс рішення вкоротити руку знатної жінки з

племені курайшитів, яка скоїла крадіжку. Люди вступитися за неї і попросили Усаму бін Зейда – який був близьким другом Пророка (мир йому і благословення Аллага) – скористатися своєю дружбою, щоб заступитися за неї, але Пророк (мир йому і благословення Аллага) твердо сказав: “Ви намагаєтеся заступитися за неї, тоді які рішення належить Аллагу?”

Тоді він (мир йому і благословення Аллага) встав і виступив з промовою: “Попередні народи були покарані Аллагом (Святий Він та Великий) за їх несправедливість. Якщо шляхетний серед них крав, то вони не карали його; а якщо слабкий чи простолюдин серед них робив так, його карали. Клянуся Аллагом (Святий Він та Великий), навіть якщо Фатіма, дочка Мухаммада (його дочка (мир йому і благословення Аллага)) щось вкрала б, то я б відрубав їй руку”.⁶³

Таким чином, справедливість є властивістю закону Аллага (Святий Він та Великий), який Він приписує виконувати Своїм рабам: **“Воістину, Аллаг закликає до справедливості, добрих справ і підтримки родичів. Він забороняє мерзотне, відразне й нечестиве. І Він повчає вас — можливо, будете пам’ятати ви!”** (Коран 16:90).

Всеосяжність і стабільність

Іслам – це останнє послання Аллага і Його вічне слово до Судного Дня. Таким чином, Аллаг (Святий Він та Великий) благословив людство у цьому світі і в майбутньому, і завершив його милостями Своїх законів: **“Сьогодні Я завершив вам вашу релігію, довів до кінця Свою милість до вас і схвалив іслам як вашу релігію. Якщо ж хтось змушений був [з’їсти заборонене], не бажаючи гріха, то Аллаг — Прощаючий, Милосердний!”** (Коран 5:3).

Іслам є всеосяжною релігією, яка включає в себе усі життєві аспекти. Це релігія поклоніння, сукупності моральних,

⁶³ Аль-Бухарі (3475) і Муслім (1688).

соціальних, економічних та політичних законів, які забезпечують щастя особистості й суспільства в цьому світі й в майбутньому.

Іслам упорядковує відносини людини з моменту її народження до самої смерті; він захищає її права ще до народження й навіть після смерті. Її життя іслам організовує за своїми законами, адже скеровує людину у її взаєминах зі своєю сім'єю та громадами; крім того, іслам налагоджує відносини з усім Всесвітом, в тому числі й тваринами, живими й неживими речами: **“Немає живих істот на землі й літаючих на крилах птахів, які б не творили громад, як і ви. Ми нічого не оминули в Писанні. А потім зберуть їх коло Господа їхнього”** (Коран 6:38).

Ісламські закони створюють громаду й забезпечують права й обов'язки її осіб; вони налагоджують взаємини між мусульманським народом та іншими, далекими й близькими: **“Того Дня Ми поставимо проти кожної громади свідка з них самих. А тебе Ми покличемо як свідка проти людей, які знаходяться тут. Ми зіслали тобі Писання як пояснення кожної речі, прямий шлях, милість і радісну звістку для покірних!”** (Коран 16:89).

Ісламські закони задовольняють всі потреби людини. Вони дбають про її тіло, не нехтуючи душею, вони ведуть до щастя в подальшому світі, однак не забувають про земне життя, контролюють та стримують суспільство, закликаючи піклуватися про його справи. У той же час, закони ісламу відповідають потребам людини і захищають її права. Вони утворюють дивовижну гармонію, щось середнє між нехтуванням та надмірністю. І це не дивно, адже Аллаг (Святий Він та Великий) – Найдобріший, Всеосяжний, встановлює їх.

Священний Коран і Сунна згадують про переваги ісламського права в багатьох аятах і хадісах. Одним з них є аят, де Аллаг (Святий Він та Великий) говорить: **“Користуючись тим, що дарував тобі Аллаг, шукай наступного життя, але не забувай про свою частку в земному житті. Роби добро —**

так, як вчинив із тобою Аллаг, і не прагни ширити безчестя на землі. Воістину, Аллаг не любить нечестивих!» (Коран 28:77).

В іншому аяті Аллаг (Святий Він та Великий) описує віруючих людей, а саме те, як вони помірковано витрачають свої гроші: **“[Ti], які, даючи пожертви, не вдаються до марнотратства й не скупляться, тримаючись середини між цим”** (Коран 25:67). Також Аллаг (Святий Він та Великий) говорить своєму Пророку (мир йому і благословення) і мусульманам: **“Не будь скупий, наче твоя рука прикута до шиї, та не витрачай надміру, щоб не лишився ти осудженим та збіднілим!”** (Коран 17:29).

Даючи слово напуття своєму сподвижнику Усману бін Мадуну, коли той прагнучи покращення свого душевного стану, хотів піддати стражданням своє тіло через намір відмовитися від сну, жінок і присвятити себе посту, Пророк Мухаммад (мир йому і благословення) сказав: «Усман, ти маєш намір відмовитися від своїх звичок? Тоді як я сплю й молюся, я тримаю піст і їм, і я одружуюся на жінках, а тому ти повинен боятися Аллага (Святий Він та Великий). У тебе є обов'язок по відношенню до твоєї дружини і сім'ї, гостей і до себе самого, таким чином, ти повинен постити і їсти, молитися і спати”⁶⁴.

Поєднуючи цей та наступний світ, Усевишній Аллаг (Святий Він та Великий) каже: **“О ви, які увірували! Коли закликають вас на молитву в п'ятницю, то зверніться до згадування Аллага і полиште справи торгівельні. Це краще для вас, якщо ви розумієте! І коли молитва закінчиться, то розходьтесь по землі, шукаючи милості Аллага, і згадуйте Аллага часто, можливо, матимете ви успіх!”** (Коран 62:9-10).

Коли деякі зі сподвижників Пророка вирішили відмовитися від жінок, а також від життєвих насолод, він пояснив їм хибність їхніх намірів. Пророк (мир йому і благословення Аллага) сказав: “Попередні народи загинули від покарання

⁶⁴ Абу Давуд (1369).

через їх строгість; ті, які тримають себе в монастирях і скитах. Поклоняйтеся Аллагу (Святий Він та Великий), не додавайте Йому (Святий Він та Великий) рівних, звершуйте велике і мале паломництво, і будьте праведними, щоб інші люди слідували за вами”. Потім Аллаг зіслав наступний аят: **“О ви, які увірували! Не забороняйте благ, які Аллаг дозволив вам, і не порушуйте меж! Воістину, Аллаг не любить порушників!”** (Коран 5:87).

Реалістичний ідеалізм

Люди винаходять закони, прагнучи досягти досконалості, якої насправді досягнути неможливо. Ідеальна “Держава” Платона існувала лише в його думках та записах. Люди будуть постійно підкорятися реальності й схилити себе та свої принципи до конкретних ситуацій, піддаючись примусу тих чи інших обставин.

Коли західні суспільства зазнали поразки у спробі заборонити алкоголь, перелюб та інші негативні явища, вони не мали іншого вибору, окрім як прийняти речі такими як вони є, зробивши дозволеним те, що загрожує людині хворобами й соціальними катастрофами.

Пророк Мухаммад (мир йому і благословення Аллага) сказав: “Якщо гидота (перелюб) пошириться серед людей так, що вони стануть робити це відкрито, то серед них пошириться чума і голод, яких не було серед тих, хто жив раніше”.⁶⁵

Іслам є водночас реалістичним і ідеалістичним; його реальність побудована на щоденній людській практиці, він ідеально підходить для реформи на шляху до праведного суспільства і не приймає життя з гріхом і розпустою.

Його реальність виявляється у відповідності його законів людській природі й виконанні її потреб, про які відав Аллаг

⁶⁵ Ібн Маджа (4019).

(Святий Він та Великий): **“Невже цього не знатиме Той, Хто все створив, Проникливий, Всевідаючий?”** (Коран 67:14).

Іслам не забороняє шлюб та розлучення для тих, чиє життя неможливе разом: **“А якщо [подружжя] розлучиться, то кожного з них Аллаг збагатить від щедрості Своєї. Аллаг — Щедрий, Мудрий!”** (Коран 4:130).

Іслам не просить нас приймати образу і підставляти ліву щоку тому, хто вдарив по правій, але у нього є закони, які захищають від злочину і зупиняють винного від перевищення належних меж, проте, він також закликає нас бути толерантними і прощати: **“Та якщо хто простить і встановить мир, винагорода його буде за Аллагом! Воістину, Він не любить несправедливих! Хто помстився після того, як його скривдили, тому ніхто не дорікне”** (Коран 42:40-41).

Гармонія між ідеалізмом і реальністю постає в ісламі при лікуванні хвороб і гріхів суспільства. Коли Пророк (мир йому і благословення Аллага) був посланий до людей, котрі пили алкоголь, як питну воду, він забороняв алкоголь поступово. Спочатку Аллаг (Святий Він та Великий) вказував на його негативні наслідки так що ті, у кого є здоровий глузд і сила волі, залишать його: **“Тебе запитують про вино та азартні ігри. Скажи: «Це все — великий гріх, але й певна користь для людей. Але гріх від них більший за користь!» Тебе запитують про те, що необхідно жертвувати. Скажи: «Надлишок!» Ось так Аллаг роз’яснює вам знамення. Можливо, помислите ви»** (Коран 2:219). Алкоголь має певну користь, однак його негативних впливів набагато більше.

Тоді Аллаг (Святий Він та Великий) заборонив мусульманам пити в денний час, адже це заважає їм звершувати молитву вчасно, отже, час вживання алкоголю став обмеженим: **“О ви, які увірували! Не наближайтесь до молитви у стані сп’яніння, поки ви не станете усвідомлювати те, що говорите”** (Коран 4:43).

Коли цей коранічний аят був посланий, сподвижники Пророка відчували, що Аллаг (Святий Він та Великий) зробив особливий акцент на забороні вживання алкоголю. Умар (нехай буде задоволений ним Аллаг) сказав: “О наш Господь (Аллаг (Святий Він та Великий)), покажи нам остаточний присуд щодо вживання алкоголю”.

Аллаг зіслав наступний аят: **“О ви, які увірували! Воістину, вино, азартні ігри, камені жертovníків і стріли для ворожби — мерзота від шайтана! Тож стережіться цього! Можливо, будете спасенні! Воістину, шайтан бажає посіяти між вами ворожнечу й ненависть через вино й мейсір і відвернути вас від згадування Аллага й молитви. Невже ви не зупинитесь?”** (Коран, 5:90-91). Коли Омар (нехай буде задоволений ним Аллаг) почув цей аят, він сказав: “Ми повністю відмовимося від нього (алкоголю)”.⁶⁶

Дружина Пророка Мухаммада (мир йому і благословення Аллага) Аїша (нехай Аллаг буде задоволений нею) сказала: “Перші аяти, які були послані (зі Священного Корану) – це сури, які містять опис Раю і Пекла. Коли люди були переконані в цьому й прийняли іслам, були зіслані аяти про дозволене й заборонене. Якби перший аят звучав: “Не вживайте вино”, - то вони б сказали: “Ми ніколи не відмовимось від цього”. І якщо б першим був аят: “Не чини перелюбу”, - вони б сказали: “Ми ніколи не відмовимося від цього”.⁶⁷

У своїй книзі “Спадщина ісламу” сходознавець Йозеф Шахт, викладач ісламських дисциплін в університетах Оксфорда і Уолдена, спонукає людей до вивчення ісламського закону. Він каже: “Найважливішим надбанням ісламу є його закон, який називається шаріат. Ісламський закон або шаріат кардинально відрізняється від усіх відомих законів настільки, що його вивчення є необхідним для повного розуміння юридичної практики. Ісламське право – унікальне. Воно являє

⁶⁶ Ат-Тірмізі (3049), Ан-Насаї (5540) і Абу Давуд (3670).

⁶⁷ Аль-Бухарі (4993).

собою систему приписів, які впорядковують життя кожного мусульманина в усіх відношеннях, і включає в себе закони, пов'язані з поклонінням, релігійними обрядами, політичними, науковими та правовими питаннями”.⁶⁸

Цілі ісламського права

Ісламський закон прагне, аби люди досягали щастя в цьому світі й в наступному, дотримуючись принципу прийняття хорошого і нехтування поганим. Ісламський закон не наказує нічого, що не є благом для людей, і не забороняє нічого, що не є поганим для них: **“Тебе запитують про місячні. Скажи: «Вони спричиняють страждання. Тож не торкайтесь дружин під час місячних їхніх. Уникайте зносин із ними, поки не очистяться вони. А коли вони очистяться, то приходьте до них — так, як наказав вам Аллаг». Воістину, Аллаг любить тих, які каються, любить тих, які очищуються!”** (Коран 2:222).

Ісламське право було встановлене для того, щоб захистити п'ять речей (релігію, людину, розум, нащадків, майно), які є основними правами людини в цьому житті.

Захист релігії

Оскільки релігія є головним рушійним фактором у всіх аспектах людського життя, цілком природньо, що закони повинні захищати її, адже вона є найважливішим правом людини. Релігія створює закони, які допомагають забезпечити людину від усього, що може негативно вплинути на неї.

Коран згадав положення, які захищають віру і укріплюють її в серцях віруючого. Деякі з них є внутрішніми –

⁶⁸ Імад Ад-Дін. Вони говорять про іслам. – С. 203.

роздумування над створіннями Аллага заради усвідомлення Його величі (Святий Він та Великий), - а деякі з них стосуються тіла – молитви, посту, фінансових питань, зокрема, милостині чи благодійності, або фінансових і тілесних водночас – виконання паломництва.

Для того, щоб захистити релігію, Аллаг (Святий Він та Великий) заборонив вірувати в когось, крім Нього, чи то серцем чи ділом. Він (Святий Він та Великий) заборонив усе, що до цього призводить – надмірне шанування пророків і праведників, зокрема вірити, що вони є посередниками між Аллагом (Святий Він та Великий) та його творінням, що добро чи зло сходять від когось іншого, крім Аллага (Святий Він та Великий).

Аллаг (Святий Він та Великий) зобов'язав суспільство й владу захищати релігію, щоб полегшити виконання її приписів. Таким чином, вони повинні відстоювати її, запобігати всьому, що веде до непокори і невіри, карати винних і застосовувати покарання відповідно до закону.

Захист людського життя

Життя – це дар Аллага людині, і ніхто не має права зазіхати на нього, навіть сама людина. Аллаг (Святий Він та Великий) створює людей і шанує їх, аби вони виконали Його (Святий Він та Великий) замисел на землі, і щоб людина продемонструвала поклоніння Йому (Святий Він та Великий).

Іслам захистив людство своїми законами. Вони зобов'язують суспільство піклуватися про бідних і забезпечувати їм такі основні потреби як житло, їжа, пиття, одяг та інше. Вони також закликають до благодійності й милостині, які впливають із вимоги співпраці, допомоги одне одному з метою досягнення соціальної цілісності в суспільстві.

Іслам гарантує достойне й благородне життя людству, забороняючи приниження, роздратування і шкоду: **“А ті, які**

безпідставно ображають віруючих чоловіків і жінок, несуть на собі тягар наклепу й відвертого гріха!” (Коран 33:58).

Іслам вважає агресію або зазіхання на людське життя великим злочином і одним із семи найтяжчих гріхів, які знищують як релігію, так і життя. Пророк Мухаммад (мир йому і благословення), попереджаючи мусульман, сказав: “Уникайте семи великих гріхів”. Його сподвижники запитали: “Що це за гріхи?” Він (мир йому і благословення) відповів: “Додавання рівних Аллагу (Святий Він та Великий) – в поклонінні або інших питаннях – магія, вбивство людини без справедливого суду, заробляння грошей на відсотках, неправильне використання та отримання вигоди від майна сироти, втеча з поля битви, а також образа вірних, чистих жінок, які не зробили нічого поганого”.⁶⁹

Аллаг (Святий Він та Великий) прирівнює вбивство однієї душі до вбивства всього роду людського: **“Із цієї причини наказали Ми синам Ізраїля: «Якщо хтось уб’є душу не як помсту за душу й не як помсту за нечестя на землі, то це прирівнюється до вбивства всіх людей. А хто вбереже душу, той наче збереже життя всім людям». Так, істинно, приходили до них посланці з ясними доказами. Але й після цього багато хто з них чинить гріх на землі!”** (Коран 5:32).

Священний Коран описує мусульман, які уникають вбивства невинних людей (Коран називає їх тими кого “Аллаг (Святий Він та Великий) зробив недоторканими”) як істинних віруючих: **“Які не звертаються замість Аллага до іншого бога, які не вбивають живої душі, не маючи на те права, які не чинять перелюбу, — а хто робить так, того спіткає кара!”** (Коран 25:68).

Коранічні аяти продовжують попереджати про зазіхання на життя невинних людей, і дають потерпілому право просити справедливого покарання для кривдника: **“Не вбивайте душу, вбивство якої заборонив Аллаг, якщо тільки не маєте на це**

⁶⁹ Аль-Бухарі (2767) і Муслім (89).

права. І якщо хтось убитий несправедливо, то Ми дали його спадкоємцю владу [над убивцею], але нехай не порушує меж у помсті. Воістину, Аллаг допомагає йому (Коран 17:33).

Ісламський закон рівності є однією з важливих гарантій, яка перешкоджає поширенню злочинності. Людина, яка знає, що вбивство призведе до її власної смерті, буде уникати вчинення подібного злочину; відповідно, люди будуть відчувати себе в безпеці, жити в мирі й користуватися усіма правами. Священний Коран каже: **“Помста рятує життя ваше, о ви, обдаровані розумом! Можливо, будете богобоязливі ви!”** (Коран 2:179).

Для того, щоб зберегти цей великий принцип (захист життя людей), Коран приписує *джігад* – заради захисту слабких від переслідування й смерті: **“І чому б вам не боротися на шляху Аллага заради слабких чоловіків, жінок і дітей, які говорять: «Господи наш! Виведи нас із цього міста, жителі якого є несправедливими. Даруй нам від Себе покровителя, даруй нам від Себе помічника!»** Ті, які увірували, борються на шляху Аллага, а ті, які не увірували, борються на шляху тагута. Боріться ж із прихильниками шайтана! Воістину, хитрощі шайтана — слабкі.” (Коран 4:75 - 76).

Важливо згадати, що перше життя, на яке Аллаг (Святий Він та Великий) забороняє посягати є життя самої людини. Людина, яка скоює самогубство або завдає шкоди собі, зазнає суворого покарання. Пророк Мухаммад (мир йому і благословення Аллага) сказав: **“Хто кине́ться з гори і вб’є себе, той кине́ться в пекло навічно; хто вип’є отруту і вб’є себе – вічно горітиме в пеклі з отрутою в руці; хто вб’є себе зброєю – вбиватиме себе цією ж зброєю в пекельному вогні вічно”**.⁷⁰

Захист розуму

⁷⁰ Аль-Бухарі (5778) і Муслім (109).

Розум, здатність міркувати, а також спроможність мислити є особливістю людини, яку Аллаг (Святий Він та Великий) подарував їй, віддавши велику перевагу перед іншими творіннями: **“Ми пошанували синів Адама й дозволили їм пересуватися сушею та морем, наділили їх благами й віддали їм велику перевагу перед багатьма іншими творіннями!”** (Коран 17:70).

Розум в ісламі несе відповідальність за релігійні й мирські обов'язки. Розум є засобом, який веде і направляє людину у пізнанні великих знамень, до яких закликає нас Аллаг (Святий Він та Великий), аби виявити їх за допомогою здорового глузду, а не сліпої віри: **“Невже крім Нього вони беруть собі інших богів? Скажіть: «Наведіть свій доказ!»**” (Коран 21: 24).

Розум направляє кожного, хто глибоко й розумно роздумує над Всесвітом, існуванням Аллага (Святий Він та Великий) та його властивостями: **“Воістину, у творінні небес і землі, у розмежуванні ночі та дня, в усьому цьому — знамення для обдарованих розумом”** (Коран 3:190).

Іслам забороняє нехтувати розумом, адже він закликає виконувати свої обов'язки, веде людину до істини, благополуччя і добра в цьому й наступному житті. Таким чином, Аллаг (Святий Він та Великий) забороняє магію, чаклунство і будь-які інші справи, які впливають на наш розум і перешкоджають людині їх виконання.

Крім того, іслам забороняє алкоголь у всіх його видах і вважає його сатанинською гидотою, обманом для людей, за допомогою яких сатана хоче зруйнувати відносини між людиною і її Господом (Аллагом (Святий Він та Великий)), намагаючись одурманити його алкоголем й відвернути від молитви й інших видів поклонінь. Крім того, сатана має намір посіяти ворожнечу й ненависть між людьми: **“О ви, які увірували! Воістину, вино, азартні ігри, камені жертвників і стріли для ворожби — мерзота від шайтана! Тож стережіться цього! Можливо, будете спасенні! Воістину, шайтан бажає посіяти між вами ворожнечу й ненависть**

через вино й мейсір і відвернути вас від згадування Аллага й молитви. Невже ви не зупинитесь?” (Коран 5: 90 -91).

Захист нащадків

Статеве розмноження є засобом, який зберігає людину як вид, і з цієї причини Аллаг (Святий Він та Великий) створив сексуальний потяг у обох статей. Аллаг (Святий Він та Великий) закликає людей оберігати своє потомство шляхом формування сім'ї через шлюб, який в ісламі є єдиним законним способом народження дітей і підтримання нашого виду.

Іслам заохочує до шлюбу і встановлює свої правила, обмеження й обов'язки у вигляді досконалої соціальної системи, яка організовує відносини між чоловіком і дружиною та між родичами в цілому. Іслам також накладає низку обов'язків на батьків стосовно їхніх дітей, зокрема їх добре виховання, піклування про них, задоволення їхніх потреб та багато інших речей, які є вимогами до справжнього батьківства.

Крім того, іслам забороняє агресію по відношенню до дитини: ховати її живою чи навмисно робити аборт – великий гріх: **“Не вбивайте своїх дітей, боячись бідності! Ми годуємо як їх, так і вас. Воістину, таке вбивство – великий гріх! І не наближайтеся до перелюбу. Воістину, це — мерзота, шлях ганебний!”** (Коран 17:31).

Аби захистити і вберегти сім'ю, іслам заборонив перелюб та все, що може призвести до таких огидних речей (наприклад, спільне перебування чоловіків з жінками): **“Не вбивайте своїх дітей, боячись бідності! Ми годуємо як їх, так і вас. Воістину, таке вбивство – великий гріх!”** (Коран 17:31).

Крім того, іслам вимагає від жінок носити хіджаб перед незнайомими чоловіками, щоб уникнути спокуси і сексуального бажання, бо в ісламі жінки, як дорогоцінні камемі, захищені від несерйозного, неправильного ставлення й образ. Аллаг (Святий Він та Великий) говорить: **“Ми не відіслали [Пророка] зі**

знаменням тільки тому, що давні народи не повірили в них. Ми дали самудитам верблюдицю як наочне знамення, та вони вчинили з нею зле. Ми відсилаємо знамення тільки для застереження!” (Коран 17: 59).

Захист майна

Майно є головною опорою в житті, і іслам розглядає його як дар від Аллага (Святий Він та Великий). Він (Святий Він та Великий) ставить людину опікуном над ним і дозволяє їй заробляти законними способами та використовувати його помірено. Іслам підтримує роботу, виробництво і заробляння грошей та іншого майна законним шляхом: **“Він — Той, Хто зробив землю покірною для вас. Ходіть же різними краями та споживайте з Його наділу; до Нього повернетесь ви!”** (Коран 67:15). У зв’язку з цим, Пророк Мухаммад (мир йому і благословення Аллага) пробуджує бажання у мусульман до роботи і розглядає її як поклоніння, що наближає людину до Аллага (Святий Він та Великий). Пророк (мир йому і благословення Аллага) сказав: “Немає доходу кращого, ніж заробленого людиною її власною працею, і все, що вона витрачає (в законних справах) на себе, свою дружину, дітей, сім’ю і її слуг є милостинею”.⁷¹

Після того, як сподвижники Пророка помітили активність і працьовитість одного чоловіка, один із них сказав Пророку (мир йому і благословення Аллага): “Ми хочемо, щоб його важка праця була здійснена заради Аллага (Святий Він та Великий)”. Пророк Мухаммад (мир йому і благословення Аллага) відповів: “Якщо він робив це через піклування про своїх дітей, своїх старих батьків або для себе (законним чином), то це – заради Аллага, але якщо він вчинив так через гордість і лицемірство, то це – для сатани”.⁷²

⁷¹ Ібн Маджа (2138).

⁷² Ат-Табарані (15619), аль-Албані підтвердив в “Сахіх ат-Таргіб уа Гархіб” (1692)

Існує два типи доходів, один – дозволений, а інший – заборонений. Дозволений – це заробляння законними способами, такими як торгівля, виробництво, сільське господарство, а також державні й приватні підприємства: **“О ви, які увірували! Їжте ті блага, якими наділили Ми вас, і дякуйте Аллагу, якщо поклоняєтесь ви Йому!”** (Коран 2: 172).

Заборонений дохід – це майно, отримане експлуаторськими способами, такими як гроші в кредит під відсотки, хабарі, шахрайство та торгівля товарами, які шкідливі для людства: **“Не пожирайте незаконно майна одне одного та не підкупляйте суддів, щоб свідомо, шляхом гріха, привласнити частину майна інших людей!”** (Коран 2:188).

У зв’язку з цим, Іслам дотримується всеосяжного принципу. Аллаг (Святий Він та Великий) говорить: **“...він дозволить їм добре й заборонить лихе”** (Коран 7:157). Таким чином, будь-який дохід, який не завдає шкоди самій людині або іншим, є законним і дозволеним, а інша частина заробітку є гріховною і забороненою.

Іслам також повчає, як правильно витратити гроші. Він не дозволяє марнотратити їх як завгодно. Неконтрольоване розбазарювання грошей й нехтування допомогою бідним є сатанинськими справами. Аллаг сказав: **“Відавай належне родичу, бідняку, подорожньому й не витрачай марно! Воістину, марнотратці — брати шайтанів. А шайтан був невдячний перед Господом своїм!”** (Коран 17:26-27).

Аллаг (Святий Він та Великий) зробив нас спадкоємцями й хранителями, щоб ми використовували свою працю в законних цілей, і найблагородніший серед законних вчинків – дати милостиню бідним і нужденним. Аллаг (Святий Він та Великий) говорить: **“Дайте їм частину з майна Аллага, яке Він дарував вам”** (Коран 24:33). **“Увіруйте в Аллага й Посланця Його, жертвуйте те, в чому Він зробив вас спадкоємцями; тож тим із вас, які увірували і жертвували, їм – нагорода велика!”** (Коран 57:7).

Ісламські закони та приписи захищають ці п'ять важливих речей, які належать до прав людини. Хто їх дотримується, того Аллаг (Святий Він та Великий) винагородить в цьому житті і наступному. А хто їх ігнорує і відвертається від них, той зіткнеться зі стражданнями й покаранням в День Суду. Аллаг сказав: **“Вийдіть із раю обоє! Нащадки ваші будуть ворогами одне одному! Та якщо Я дарую вам Свій прямий шлях, то той, хто буде йти цим прямим шляхом, не заблукає та не буде нещасним. А той, хто відвернеться від Мого нагадування, той матиме важке життя, а в День Воскресіння Ми підніmemo його сліпим!»** Він скаже: «Господи! Чому ти воскресив Мене сліпим? Я ж був зрячим!» Аллаг скаже: **«Так само, як Ми показували тобі Наші знамення, а ти забув їх, і ти будеш забутий сьогодні!»** (Коран 20:123-126).

СТОВПИ ВІРИ

Віра – це стан, якого мусульманин жадає досягти після навернення до ісламу. Перехід до цього етапу означає, що мусульманин буде не тільки виконувати явне поклоніння, але буде рухатись до досконалої віри та переконань. Поведінка мусульманина визначатиме ступінь його віри в залежності від того, наскільки він практикуватиме віхи віри, які включають в себе віру, поклоніння й високу моральність. Пророк Мухаммад (мир йому і благословення Аллага) сказав: “Іман (віра) включає в себе сімдесят з гаком відгалужень, найвищим з яких є проголошення слів: “Немає божества, гідного поклоніння, окрім Аллага”, - а найменшим – усунення з дороги того, що заподіює шкоду. І сором’язливість також є частиною віри”.⁷³

В ісламі існує шість стовпів істинної віри (іман). Діалог між ангелом Джібрілом (мир йому) і Пророком Мухаммадом (мир йому і благословення Аллага) пояснює ці шість стовпів. Коли ангел Джібріл (мир йому) запитав Пророка Мухаммада (мир йому і благословення Аллага) про віру, він (мир йому і благословення Аллага) відповів: “Суть віри полягає в тому, щоб ти вірив в Аллага, в Його ангелів, в Його Писання, Його посланників і в Останній день, а також в тому, щоб вірував ти в передвизначення як хорошого, так і поганого”.¹

Першим кроком іману є віра у всі шість стовпів. Мусульманин повинен довести віру звершенням добрих справ, бо справжня віра – це не тільки слова, але й вчинки. Злет іману залежить від послуху, а падіння – від невігластва.

Першою з цих шести стовпів іману є віра в Аллага (Святий Він та Великий). Я вже пояснив його на початку розділу, тому продовжу пояснювати інші стовпи.

⁷³ Аль-Бухарі (9) і Муслім (35).

2. Віра в ангелів

Ангели – унікальні творіння, яких Аллаг (Святий Він та Великий) створив зі світла. Пророк Мухаммад (мир йому і благословення Аллага) сказав: “Аллаг (Святий Він та Великий) створює ангелів зі світла”.⁷⁴

Ангели – це сили і воїни Аллага (Святий Він та Великий), про кількість яких не знає ніхто, окрім Аллага (Святий Він та Великий). Аллаг (Святий Він та Великий) говорить: **“Вартовими пекла Ми зробили лише ангелів, а їхню кількість перетворили на випробування для тих, які не увірували — щоб ті, кому дано Писання, були впевненими... Військо Господа твого відоме лише Йому! А це — лише нагадування для людей!”** (Коран 74:31).

Ангели, завдяки своїй світлій та добрій природі, мають можливість приймати людську подобу. У ній вони поставали перед Авраамом і Лотом (мир їм), а один з них з’явився перед Марією (мир їй) у вигляді чоловіка: **“І Ми послали до неї Нашого Духа, який уподібнився статному чоловіку. Вона сказала: «Воістину, шукаю в Милостивого захисту від тебе, хіба що ти богобоязливий!» Він відповів: «Воістину, я тільки посланець Господа твого й маю дарувати тобі пречистого хлопчика!”** (Коран 19:17-19).

Поява у людській подобі заспокоїть людину, яка побачить їх, саме тому Гавриїл (мир йому) представ перед Пророком Мухаммадом (мир йому і благословення Аллага) у людській подобі.

Янголи – це пошановані і благочестиві служителі Аллага (Святий Він та Великий), які мають за своєю природою схильність до невинного поклоніння Йому (Святий Він та Великий): **“Вони невтомно прославляють Його вночі та вдень!”** (Коран 21:20). **“...ті, які поряд із твоїм Господом,**

⁷⁴ Муслім (2996).

прославляють Його і вдень, і вночі — і не втомлюються!”
(Коран 41:38).

Аллаг (Святий Він та Великий) описує їх як шляхетних і праведних (Коран 80:16), адже: **“Ангели – суворі та сильні, які не ухилиються від того, що Аллаг наказав їм”** (Коран 66:6).

Ангели також мають обов’язки по відношенню до людей, серед яких: їх супровід, запис їхніх діянь і слів та чесна сповідь про це в Судний день: **“Та, воістину, над вами є наглядачі – благородні писарі, які знають те, що ви робите!”** (Коран 82:10-12).

“Двоє писарів записують, сидячи праворуч і ліворуч. Не вимовить ані слова людина, щоб наглядач не був готовий записати його” (Коран 50:17-18).

Знаючи, що ангели наглядають за ним, віруючий намагатиметься уникати забороненого через відчуття сорому, адже благочестиві янголи, які не припиняють своїх молитов Аллагу (Святий Він та Великий), записують усі його діяння.

Янголи – це солдати Аллага (Святий Він та Великий), які виконують Його (Святий Він та Великий) накази і карають ворогів Аллага, але тільки тих, хто заслуговує на це. Так, Аллаг (Святий Він та Великий) послав їх, аби покарати народ Худа, Саліха та Лота.

Забрати життя людини, чий вік на землі скінчився, є ще одним обов’язком ангелів: **“Він – Всепереможний над рабами Своїми, Він посилає вам охоронців, а коли до когось із вас приходять смерть, то його душу забирають посланці Наші, які не втрачають нічого”** (Коран 6:61).

“Скажи: «Вас забере ангел смерті, який має над вами опіку. А потім вас повернуть до вашого Господа!»” (Коран 32:11).

Ангели люблять те, що любить Аллаг, тому вони люблять праведних і благочестивих людей і моляться Аллагу (Святий Він та Великий) за їхнє прощення: **“Ті, які несуть Трон і які**

перебувають коло нього, прославляють Господа свого хвалою, вірують у Нього й благають про прощення тих, які увірували: «Господи наш! Кожну річ Ти охоплюєш милістю й знанням! Прости тих, які покаялись і йшли Твоїм шляхом, захисти їх від пекельної кари!» (Коран 40:7).

Пророк Мухаммад (мир йому і благословення Аллаг) сказав: “Коли мусульманин молиться, янголи невпинно моляться і благають Аллага (Святий Він та Великий): “О Аллаг, прости і даруй йому/їй Свою милість”.⁷⁵

Ангели продовжують молитися і просити прощення для усіх віруючих. Аллаг (Святий Він та Великий) каже: **“Небеса готові розколотися згори; ангели прославляють хвалою свого Господа та просять прощення для тих, хто на землі! Істинно, Аллаг — Прощаючий, Милосердний!”** (Коран 42:5). Прокляття янголів впаде на того, хто зрікається віри і ігнорує накази Аллага (Святий Він та Великий): **“Воістину, ті, які не увірували та померли невіруючими, матимуть над собою прокляття Аллага, ангелів та всіх людей!”** (Коран 2:161).

В Судний день янголи вітатимуть віруючих у Раю: **“До них будуть входити ангели через усі ворота: «Мир вам за терпіння ваше!» Яка ж прекрасна остання обитель!”** (Коран 13:23-24).

А злочинців та невіруючих янголи заберуть до Пекельного вогню: **“...паливом якого є люди й камені, над якими ангели — суворі та сильні, які не ухиляються від того, що Аллаг наказав їм”** (Коран 66:6).

3. Віра у Божественні Писання

Місія посланців полягає у донесенні до людства божественних настанов, тому Аллаг (Святий Він та Великий) відкрив їм Своє керівництво, щоб врятувати людство від

⁷⁵ Аль-Бухарі (647) і Муслім (649).

хибного шляху. Аллаг каже: **“Люди були єдиною громадою. Аллаг відіслав пророків вісниками та застерігачами і зіслав разом із ними Писання в істині для того, щоб вони розсудили поміж людьми те, про що вони сперечалися”** (Коран 2:213).

Священні Писання несуть у собі послання Аллага (Святий Він та Великий) до людства, а тому вказують правильний шлях і скеровують до світла. Описуючи зіслану Мойсеєві (мир йому) Тору, Аллаг (Святий Він та Великий) каже: **“Воістину, зіслали Ми Таурат, в якому — прямий шлях і світло”** (Коран 5:44). А що стосується Євангелія, зісланого Ісусу (мир йому), то Аллаг (Святий Він та Великий) сказав: **“Дарували Ми йому Інджіль, у якому прямий шлях і світло, та підтвердження істинності того, що було до нього в Таураті, і як прямий шлях та пересторога для богобоязливих”** (Коран 5:46).

Слідуючи наказам Аллага (Святий Він та Великий), мусульманин повинен вірити в усі одкровення, послані Аллагом (Святий Він та Великий): **“О ви, які увірували! Віруйте в Аллага, Його Посланця і Писання, яке Він зіслав Посланцю Своєму; а також у Писання, яке було зіслано раніше. І хто не вірує в Аллага, в Його ангелів, Його Писання, Його посланців та в Останній День, той заблукав у глибокій омані!”** (Коран 4:136). Таким чином, ігнорування або зречення від однієї з книг Аллага (Святий Він та Великий) є відступництвом від усіх Його книг.

Аллаг (Святий Він та Великий) наказує Своєму посланцеві Мухаммаду (мир йому і благословення Аллага) та мусульманам вірити у зіслані книги. Аллаг каже: **“Скажіть: «Ми увірували в Аллага і у те, що зіслано нам, і що зіслано Ібрагіму, Ісмаїлю, Ісхаку, Якубу та колінам із нащадків їхніх; у те, що було дано Мусі, Ісі, у те, що було дано пророкам від Господа їхнього. Ми не проводимо межі між ними, і Йому Ми підкоряємося!»”** (Коран 2:136, дивись також Коран 3:84).

Аллаг (Святий Він та Великий) наказав попереднім народам оберігати Його Книги від внесення будь-яких змін: **“Воістину,**

зіслали Ми Таурат, в якому — прямий шлях і світло. Судять за ним юдеїв пророки, які навернулися до Аллага, і рабини, і книжники, як це було наказано їм — оберігати Писання Аллага і бути свідками йому” (Коран 5:44).

Однак вони не вберегли Його Писання, тому вони стали об’єктом спотворення: **“І серед них є такі, які своїми язиками спотворюють Писання, щоб ви сприйняли за Писання те, чого насправді у Писанні немає. І вони говорять: «Це від Аллага», — а насправді воно не від Аллага! І вони зводять на Аллага наговір і знають вони!”** (Коран 3:78).

Аллаг (Святий Він та Великий) пообіцяв тим, хто змінює, редагує чи підробляє Святі Писання сурову кару у Судний день: **“Горе тим, хто пише Писання власноруч, а потім говорить: «Це — від Аллага!» — щоб продати це за мізерну ціну! Горе їм за те, що написали вони, і горе їм за те, що вони собі здобули!”** (Коран 2:79).

“Воістину, ті, які приховують із Писання те, що зіслав Аллаг та продають це за мізерну ціну, ось вони то й наповнять свої черева вогнем! Аллаг не говоритиме з ними у День Воскресіння і не очистить Він їх. Чекає на них болісна кара!” (Коран 2:174).

Серед втрачених Святих Писань було і Євангеліє⁷⁶, зіслане Ісусу, сину Марії (мир їм): **“І з тими, які говорять: “Ми — християни», — взяли Ми завіт. І забули вони ту частину [Писання], яку їм треба було пам’ятати”** (Коран 5:14).

Аби сповістити істину стосовно втрачених книг, Аллаг (Святий Він та Великий) відправив Свого Пророка Мухаммада

⁷⁶ Книга, якою сьогодні користуються християни не є Євангелієм, котре Аллаг (Святий Він та Великий) відкрив Ісусові (мир йому). Це – євангелії, які приписують його учням та їхнім послідовникам. Сьогоднішні євангелії є власними записами авторів, чіє ім’я вони носять; в них подано біографію Ісуса (мир йому), його місію і його чудеса. Ці записи також містять деякі одкровення Аллага до Ісуса (мир йому).

(мир йому і благословення Аллага) з останнім посланням – Священним Кораном, який несе світло та вказує прямий шлях. І наказав Аллаг (Святий Він та Великий) закликати людей Писання (іудеїв та християн) увірувати в нього: **“О люди Писання! Прийшов до вас Посланець Наш, щоб роз’яснити вам багато з того, що ви приховуєте з Писання, і щоб багато чого простити вам! Прийшло до вас світло від Аллага і ясне Писання”**. (Коран 5:15).

Священний Коран – останнє одкровення від Аллага (Святий Він та Великий), яке підтверджує сказане у попередніх Писаннях і перевершує їх, адже Священний Коран вирізняється своїм незрівнянним красномовством. Аллаг (Святий Він та Великий) зобов’язався захищати його від змін та спотворень: **“Зіслали Ми тобі Писання в істині, яке підтверджує те, що було до цього в писаннях, і тебе як наглядча над ним. Тож суди між ними згідно з тим, що зіслав Аллаг, і не підкоряйся бажанням їхнім, щоб не ухилитися від тієї істини, яка явилася тобі. Кожному з-посеред вас встановили Ми різні закони й приписи”** (Коран 5:48).

Аллаг (Святий Він та Великий) дарував Свою милість і благословення людству, яка виражається Його останньою книгою, котру Він (Святий Він та Великий) називає Великим Кораном, і посланцем, якого Він відправив до людства: **“Аллаг уже виявив милість до віруючих, коли відіслав до них посланця з-посеред них самих. Він читає їм знамення Його, очищує їх, вчить їх Писання та мудрості, хоча раніше вони й перебували у справжній омані”** (Коран 3:164).

Аби Слово Аллага (Святий Він та Великий) залишалось з Його творіннями із покоління у покоління, Він (Святий Він та Великий) оберігатиме Свою останню книгу – Священний Коран. Аллаг каже: **“Воістину, Ми зіслали Нагадування і, воістину, Ми бережемо його!”** (Коран 15:9). Звертаючись до Пророка Мухаммада, Аллаг (Святий Він та Великий) промовляє: **“Нам належить зібрати його та прочитати. Коли Ми прочитаємо**

його, то читай його й ти. А далі Нам належить пояснити його” (Коран 75:17-19).

Таким чином, Священний Коран є єдиною Божественною книгою, яку оберігає Аллаг (Святий Він та Великий): **“Воістину, ті, які не увірували в нагадування, коли воно прийшло до них, [будуть покарані за своє невір’я], адже це — Могутнє Писання! Брехня не підбереться до нього ні спереду, ні ззаду. Його зіслано від Мудрого, Хвалимого!”**(Коран 41:41-42).

Для цього Аллаг (Святий Він та Великий) зробив Святий Коран легким для розуміння та запам’ятовування. Спочатку, Аллаг (Святий Він та Великий) зіслав Коран неписемному народу, який не вмів ні читати, ні писати, і який тримав традиції, історію, поезію і генеалогію у своїй пам’яті: **“Ми полегшили Коран для згадування. Та де ж той, хто повчається ним?”** (Коран 54:17).

Більше того, щоб Пророк Мухаммад і його сподвижники легше запам’ятовували і розуміли Священний Коран, Аллаг (Святий Він та Великий) подавав його частинами протягом 23 років.

Пророк Мухаммад (мир йому і благословення Аллага) запам’ятав Священний Коран, і Аллаг (Святий Він та Великий) роз’яснював його через ангела Гавриїла кожного року у місяць Рамадан. Ібн Аббас, двоюрідний брат Пророка (мир йому і благословення Аллага) сказав: **“Посланець (мир йому і благословення) Аллага (Святий Він та Великий) був найщедрішою людиною, але найбільш щедрим він був у місяць Рамадан, коли зустрічався з ангелом Гавриїлом (мир йому). Він зустрічався з ангелом щоночі протягом Рамадану для вивчення Священного Корану. Він (мир йому і благословення Аллага) був щедрішим, ніж сильний, нестримний вітер (у готовності та поспішності робити благі справи)”**.⁷⁷

⁷⁷ Аль-Бухарі (1902) і Муслім (2308).

Священний Коран також говорить, що Пророк Мухаммад (мир йому і благословення Аллага), боячись забути бодай слово, записував вірші відразу ж за тим, як ангел Гавриїл (мир йому) проголошував їх. Саме тому, Аллаг (Святий Він та Великий) заспокоїв його словами про те, що Він (Святий Він та Великий) охоронятиме Священний Коран. Аллаг (Святий Він та Великий) каже: **“Тож не поспішай із Кораном, поки не буде завершено одкровення тобі. Скажи: «Господи, додай мені знання!»** (Коран 20:114), а також: **“Не повторюй його, намагаючись швидше запам’ятати. Нам належить зібрати його та прочитати”** (Коран 75:16-17).

Пророк Мухаммад вчить Святому письму своїх сподвижників, а вони, в свою чергу, передають його новонаверненим мусульманам. Убада ібн Ас-Саміт, сподвижник Пророка (мир йому і благословення Аллага), сказав: “Коли приходив до Пророка (мир йому і благословення Аллага) той, хто нещодавно прийняв іслам, а Він (мир йому і благословення) був зайнятий, то Пророка просив одного з нас відкрити Священний Коран для цієї людини”.⁷⁸

Сподвижники Пророка (мир йому і благословення Аллага) з великим нетерпінням чекали на нове одкровення. Умар ібн аль Хаттаб (хай буде з ним милість Аллага) сказав: “Ми з моїм сусідом з числа ансарів, який належав до (роду) бану Умайя ібн Зайд по черзі приходили до Посланця Аллага, нехай благословить його Аллаг і вітає. Він приходив (до нього) в один день, а я – в наступний, і (в свій день) я повідомляв (свого сусіда) про те, які одкровення були послані в цей день, а також і інші новини, і він робив те ж саме. Одного разу, коли настала черга мого друга з числа ансарів, він (повернувся,) голосно постукав у мої двері і запитав: “Він там?” Я злякався і вийшов до нього, а він вигукнув: “Сталося щось важливе!”. 79

⁷⁸ Ахмад (22260).

⁷⁹ Аль-Бухарі (89) і Муслім (89).

Пророк Мухаммад (мир йому і благословення Аллага) постійно закликав сподвижників вивчати Священний Коран. Заохочуючи їхнє бажання, він (мир йому і благословення Аллага) казав: “Кращий з вас той, хто сам вивчає Коран і вчить інших”⁸⁰.

Він (мир йому і благословення Аллага) також сказав їм: “Коли мусульманин входить до Раю, йому запропонують прочитати Коран і з кожним словом рухатися вгору, на вище місце в раю. Він читатиме і підніматиметься на вищий ступінь з кожним рядком, поки не прочитає все, що запам’ятав”⁸¹.

Читання і вивчення Священного Корану є одним з найкращих видів поклоніння. Пророк Мухаммад (мир йому і благословення Аллага) сказав: “Мусульманин, який читав Святий Коран, стоятиме поруч з благочестивими ангелами, а той, хто читав, маючи труднощі з вимовою, матиме подвійну винагороду”⁸².

Вони також запам’ятовували сури, вивчали їх і дізнавалися значення слів. Таким чином, існували сотні читців, деякі з них вивчали увесь Коран протягом життя Пророка (мир йому і благословення Аллага).

Сподвижник Пророка (мир йому і благословення Аллага) Кудата запитав Анас ібн Маліка, слугу Пророка (мир йому і благословення Аллага): “Хто ж збирав Священний Коран протягом життя Пророка (мир йому і благословення Аллага)?” А той відповів: “Четверо чоловіків і усі вони були сподвижниками – Убай ібн Каб, Муаз бін Джабаль, Зейд бін Сабіт і Абу Зейд”⁸³.

Серед жінок, які запам’ятали Священний Коран, була Умм Варакка, дочка Абд-Аллага ібн Аль-Харіса Аль-Ансарі, і Пророк

⁸⁰ Аль-Бухарі (5027).

⁸¹ Ібн Маджа (3780).

⁸² Аль-Бухарі (4937) і Муслім (798).

⁸³ Аль-Бухарі (5003) і Муслім (2465).

(мир йому і благословення Аллага) наказав їй стати на чолі своєї сім'ї під час молитви.⁸⁴

Коран передавався від одних людей до інших з кожним новим поколінням, і Аллаг (Святий Він та Великий) описує це у Божественному хадісі, тобто слова, які Пророк (мир йому і благословення Аллага) повторює за Господом (Святий Він та Великий): “Відкриваю вам книгу, слова якої не змиє жодна вода, і яку ви зможете прочитати і вдень, і ночі”.⁸⁵

Ібн Аль-Джарзі сказав: “Вивчення Священного Корану залежить від серця і розуму, а не від письма і книг. Це те, що дав Аллаг (Святий Він та Великий) мусульманам. Аллаг (Святий Він та Великий) говорить нам, що Корану не потрібен шматок паперу (для запису), який можна випрати. Він (Святий Він та Великий) описує його для мусульман як: “Їхній шлях і благі новини – в їхніх серцях”.⁸⁶

Для того, щоб дізнатися кількість сподвижників, які повністю вивчили Священний Коран, досить згадати, що сімдесят з них були вбиті у день Бір Мау'на. Анас ібн Малік, слуга Пророка (мир йому і благословення Аллага), сказав: “Одного разу група людей прийшла до Пророка (мир йому і благословення Аллага) і сказали вони: «Відправ з нами людей, які можуть навчити нас Корану». Пророк (мир йому і благословення Аллага) послав сімдесят чоловік, яких називали читцями, і всі вони були сподвижниками. Однак по дорозі до виконання своєї місії, вони зрадили Пророка (мир йому і благословення Аллага), і вбили знавців Корану»⁸⁷.

Після смерті Пророка (мир йому і благословення Аллага) багато сподвижників, які знали напам'ять Священний Коран, були вбиті у битві при Ямамі. Умар ібн Аль-Хаттаб був

⁸⁴ Абу Давуд (591) і Ахмад (26739).

⁸⁵ Муслім (2865).

⁸⁶ Ан-Наср (1/6), Ат-Табарані (9903) та **Аль-Байхакі в «Далаяль Ан-Нубува»** (343).

⁸⁷ Муслім (677).

стурбований тим, що деякі з рядків Священного Корану можуть бути втраченими. Він сказав Абу Бакру, наступникові Пророка (мир йому і благословення Аллага): “Число вбитих читців зросло у битві при Ямамі і я стурбований тим, що воно може збільшитися”.⁸⁸

Це стало причиною швидкого зібрання сподвижниками Священного Корану в одну книгу за часів Абу Бакра. Ця збірка включала в себе сури, які були написані за часів Пророка (мир йому і благословення Аллага). Осман ібн Аффан, сподвижник Пророка і третій мусульманський халіф, сказав: “Кожного разу, коли проголошувалися рядки Священного Корану, Пророк (мир йому і благословення Аллага) кликав кількох чоловік, які зазвичай записували за ним (мир йому і благословення Аллага) і казав: “Занотуй цей аят саме тут”.⁸⁹

Сподвижники, зазвичай, записували одне одкровення за ніч незалежно від його об’єму, так само вони записали шосту суру Святого Корану (Аль-Ан’ам – Худоба), яка вважається однією з найдовших. Вона була зіслана повністю, окрім шести аятів, в Мецці. Ібн Аббас сказав: “Вона була зіслана за одну ніч, і сподвижники записали її тієї ж ночі, окрім тих шести аятів, які були зіслані в Медині”.⁹⁰

Пророк Мухаммад (мир йому і благословення Аллага) завжди висловлював занепокоєння з приводу записаних одкровень. Він (мир йому і благословення Аллага) зазвичай перевіряв те, що записували його сподвижники, аби переконатися в точності записаного. Зейд ібн Сабіт (нехай благословить його Аллаг), сподвижник Пророка і той, хто записував Священний Коран, сказав: “Зазвичай я писав за Пророком (мир йому і благословення Аллага), а коли закінчував, він (мир йому і благословення Аллага) просив мене

⁸⁸ Аль-Бухарі (4986).

⁸⁹ Абу Давуд (786) і Ат-Тірмізі (3086).

⁹⁰ Ібн аль-Джавзі в “Зад аль-Масір” (1/3) і Аль-Касімі в “Махасін ат-Таувіль” (6/ 446).

прочитати записане. Якщо у моїх записах була бодай одна помилка, він (мир йому і благословення Аллага) виправляв її”.⁹¹

Для того, щоб уникнути мішанини між його словами і Священним Кораном, він (мир йому і благословення Аллага) наказав сподвижникам: “Не записуйте жодних моїх слів, окрім слів Корану, а якщо хтось зробив так, то зітріть”.⁹²

Пророк (мир йому і благословення Аллага) помер раніше, ніж помістив весь Священний Коран в одній книзі. Зейд ібн Сабіт, який записував Одкровення, сказав: “Пророк (мир йому і благословення Аллага) помер до впорядкування Священного Корану (в одній книзі)”.⁹³

Мусульманський вчений Аль-Хаттабі сказав: “Причина, з якої Пророк (мир йому і благословення Аллага) не зібрав Священний Коран в одній книзі до своєї смерті, – полягала в тому, що він (мир йому і благословення Аллага) очікував на зміни в законах. Коли посилення одкровення припинилося з його смертю (мир йому і благословення Аллага), Аллаг (Святий Він та Великий) наказав мусульманським халіфам впорядкувати його, і такими чином, Аллаг захистив Коран від будь-яких змін та спотворень. Першим, хто зробив це, був Абу Бакр, за підтримки Умара”.⁹⁴

Після смерті Пророка (мир йому і благословення Аллага) почалися війни віровідступників, серед яких найкривавіша битва при Ямамі, адже було вбито близько тисячі сподвижників Пророка (мир йому і благословення Аллага), а між ними і знавців Корану. З цих причин Умар ібн Аль-Хаттаб пішов до першого мусульманського халіфа Абу Бакра з пропозицією зібрати Священний Коран в одну книгу, хвилюючись, що якісь з його частин його можуть бути втраченими.

⁹¹ Ат-Табарані в “аль-Авсат” (1985).

⁹² Муслім (3004).

⁹³ Згадано ас-Суйуті.

⁹⁴ Ас-Суйуті.

Халіф погодився і призначив комітет на чолі з писарем і знавцем Священного Корану, молодим Зейдом ібн Сабітом, який розповів нам історію в деталях.

Він сказав: “Абу Бакр розказав мені про вбивство читців у битві при Ямамі, і Умар був біля нього. Він сказав, що Умар прийшов до нього з пропозицією вкладання Священного Корану в одну книгу, побоюючись, що деякі з частин можуть бути втраченими, якщо ми не зберемо їх. Абу Бакр сказав також: “Як я можу зробити те, що сам Пророк не робив?” Умар відповів: “Я присягаюся, це буде благородний вчинок”. Умар продовжував обговорювати зі мною цю проблему, поки Аллаг (Святий Він та Великий) не направив мене прийняти її і подивитись на неї з точки зору Умара. Потім Абу Бакр сказав: “Ви (Зейд) молодий, мудрий і зрілий і ми не маємо нічого проти вас. Ви записували одкровення, тому продовжте цей шлях і зберіть все в одну книгу”.

Клянуся Аллагом (Святий Він та Великий), для мене було б легше, якби він попросив мене перенести гору. Я сказав: “Як ти можеш просити мене зробити те, що сам Пророк не робив?” Абу Бакр сказав: “Я присягаюся, це буде благородний вчинок”. І я довго розмірковував над цим, поки Аллаг (Святий Він та Великий) не направив мене так само, як Умара і Абу Бакра.

Я почав збирати Священний Коран з рукописів та пам'яті людей, поки не знайшов два аяти з сури Ат-Тауба (сура 9). Хузайма Аль-Ансарі був єдиним, хто записав її і кого я знайшов.

Письмове зібрання Священного Корану, яке я закінчив, знаходилось у Абу Бакра, поки він не помер, а потім в Умара, поки той не помер, а потім у Хафси, доньки Умара”.⁹⁵

Це також свідчить про метод, який використовував Зейд під час укладання сур Священного Корані. Він не покладався на свою пам'ять або на пам'ять сподвижників; натомість, він шукав

⁹⁵ Аль-Бухарі (4679).

записані аяти Священного Корану, і два свідка повинні були підтвердити, що так було записано у присутності Пророка (мир йому і благословення Аллага).

Ях'я ібн Абд Ар-Рахман ібн Хатіб сказав: “Умар ібн Аль-Хаттаб виступив з промовою. Він (Умар) сказав: “Хто б не записував аяти з Корану в присутності Пророка (мир йому і благословення Аллага) – приведіть його до нас”. І він не приймав читця без двох свідків”.⁹⁶

Мусульманський вчений Абу Шама Аль-Макдасі сказав: “Причина з якої вони шукають двох свідків полягає у тому, що вони не приймали жодних рукописів, окрім тих, які писалися у присутності Пророка (мир йому і благословенн' Аллага). Ось чому він (Зейд) сказав: “Я не знайшов їх у когось іншого”, - що означає, що він не знайшов їх записаними кимось, бо він не приймав аятів, зачитаних з пам'яті”.⁹⁷

Таким чином, група послідовників працювала над укладанням того, що було написано за часів Пророка, спираючись на свідчення двох осіб.

Осман (хай буде з ним милість Аллага) за часів свого правління наказав створити комітет на чолі чотирьох осіб, які знали напам'ять Священний Коран⁹⁸, щоб переписати те, що було зібрано за часів Абу Бакра (хай буде з ним милість Аллага). Комітет почав записувати Священні Коран на мові Курайшитів.

Сподвижник Пророка (мир йому і благословення Аллаг) Хузайфа сказав: “Осман послав до Хафаси з проханням дати рукопис Священного Корану, щоб ми переписали його, а тоді б повернули його назад, і вона погодилася. Осман покликав Зейда ібн Сабіта, Абд Аллага ібн Аз-Зубейра, Саїда ібн Аль-Асу і Абд Ар-Рахмана ібн аль-Харісу ібн Хішам і сказав їм: “Якщо ви розходитиметеся з Зейдом стосовно вимови будь-якого зі слів,

⁹⁶ Абу Давуд (33).

⁹⁷ Ас-Суйуті й “Фатіх аль-Барі”.

⁹⁸ Кількість членів комітету зросла до 12 сподвижників.

запишіть його мовою Курайшитів, адже саме нею воно було зіслане”.⁹⁹

Ат-Тірмізі, один з відомих мусульманських вчених, повідомив, що ці четверо сперечалися між собою стосовно вимови одного слова (“*Табу*”). Троє курайшитів – Абд Аллаг, Саїд і Абд Ар-Рахман стверджували, що це слово “*Табу*”, тоді як Зейд наполягав на тому, що це “*Табу*”, незважаючи на те, що обидва слова мають однакове значення. Коли вони запитали Османа, то він порадив слідувати законам мови курайшитів.¹⁰⁰

Комітет завершив написання семи екземплярів Священного Корану, і один з примірників був відправлений до кожної мусульманської країни для того, щоб мусульмани слідували загальним правилам вимови відповідно до написаного. Осман (хай буде з ним милість Аллага) наказав кожному, хто мав інакший примірник Священного Корану, спалити його.¹⁰¹

Осман (хай буде з ним милість Аллага) переслідував кілька причин для такого наказу. По-перше, деякі з цих копій, можливо, були написані раніше останнього одкровення в останній рік життя Пророка (мир йому і благословення Аллага). По-друге, у деяких з цих екземплярів могли бути вставки з доданих або пропущених слів. По-третє, примірники сподвижника могли відрізнятись за структурою сур. Так, примірник Алі (хай буд з ним милість Аллага) був упорядкований відповідно до дня зіслання аяту чи сури.

Сподвижники виконали наказ Османа і спалили свої екземпляри, і кожен з них погодився, що це було правильне рішення.

Алі бін Абу Таліб, двоюрідний брат Пророка (мир йому і благословення Аллага) і четвертий мусульманський халіф (хай буде з ним милість Аллага) сказав: “О люди, не кажіть нічого поганого про наказ Османа спалити незатверджені копії Корану.

⁹⁹ Аль-Бухарі (3506).

¹⁰⁰ Ат-Тірмізі (3104).

¹⁰¹ Аль-Бухарі (4988).

Я клянусь, що він все зробив правильно і якби я був правителем, я зробив би так само”.¹⁰²

Сподвижник Пророка (мир йому і благословення Аллага) Мусаб ібн Саад (хай буде з ним милість Аллага) сказав: “Я був там, коли Осман наказав спалити незатверджені копії Священного Корану, і ніхто не звинуватив його в тому, що це неправильно”.¹⁰³

Виконання сподвижниками наказу Османа є підтвердженням того, що його рішення було правильним. Якби він помилявся, вони б повстали проти нього, оскільки деякі з них так зробили, коли він призначив своїх родичів правителями мусульманських країн.

Окрім того, добре відомо, що Осман (хай буде з ним милість Аллага) не слідкував, хто спалив свої копії, а хто цього не зробив, однак мусульмани спалили їх охоче.

Таким чином, Священний Коран був записаний і існував як у письмовій формі, так у пам’яті багатьох сподвижників Пророка (мир йому і благословення Аллага). Мусульманський народ успадковував текст Священного Корану з покоління в покоління, і тисячі з них вивчали його напам’ять. Він прийшов до нас вільним від будь-яких від змін, скорочень або ж доповнень.

4. Віра в пророків

Для того, щоб передати послання людству, Аллаг (Святий Він та Великий) обрав найкращих серед людей Своїми посланцями. Аллаг (Святий Він та Великий) поклав на них обов’язок розповідати людям про їхню релігію і повідомляти їх про те, що Він (Святий Він та Великий) вимагає від людства. Посланці приносили радісні вісті кожному, хто вірував і

¹⁰² Ібн Абу Давуд в “Аль-Масахіф” (77).

¹⁰³ Аль-Бухарі в “Хальк Афаль аль-Абд” (161) і аль-Касім бін Саям (460).

підкорявся, а також попереджали тих, хто не вірив і ослуховався: **«[Розповідали і про] посланців-благовісників та застерігачів, щоб не мали люди після цього доказу проти Аллага. Аллаг – Великий, Мудрий!»** (Коран 4:165).

Саме тому доказ Аллага виступить проти людини. Пророк Мухаммад (мир йому і благословення Аллага) сказав: “Аллаг (Святий Він та Великий) прийме виправдання від вірних Йому (якщо вони не знали про Нього), тому він (Святий Він та Великий) дарував Одкровення і послав пророків”.¹⁰⁴

Посланців і пророків було так багато, бо Аллаг (Святий Він та Великий) відправляв пророка або посланника до кожного народу: **“Ми відіслали тебе з істиною як доброго вісника та застерігача! Немає народу, до якого не приходив би застерігач!”** (Коран 35:24).

Священний Коран і Сунна Пророка Мухаммада (мир йому і благословення Аллага) згадують імена деяких з пророків та посланників, а саме: Адам, Ной, Худ, Саліх, Шуайб, Авраам, Лот, Ізмаїл, Ісаак, Яків, Ідріс, Єзекїіль, Давид, Соломон, Йов, Йосип, Іон, Мойсей, Аарон, Ісус Навин, Ілля, Захарія, Іван Хреститель, Ісус Христос і Мухаммад. Нехай мир і милість Аллага (Святий Він та Великий) буде над кожним з них.

Багато інших пророків і посланців не згадуються у Священному Корані: **“Про деяких посланців Ми вже розповідали тобі раніше, а про деяких – не розповідали”** (Коран 4:164).

Всі пророки (мир їм) були людьми і мали ті ж самі тілесні потреби, як і інші люди (їжа, питво). Вони були схильні до хвороб, а також підкорялись божественній долі – смерті і випробуванням. Пророки відрізняються від інших людей тільки пророчою місією та духовним світлом: **“І раніше за тебе Ми відсилали чоловіків, яким давали одкровення. Запитайте про це в людей Нагадування, якщо ви не знаєте! Ми не**

¹⁰⁴ Муслім (2760).

створили їх плоттю, якій не потрібна їжа, і вони не були безсмертними!” (Коран 21:7-8).

Пророки (мир їм) не мають іншої влади, окрім тієї, якою наділяє їх Аллаг: **“Їхні посланці говорили їм: «Ми – люди, такі самі, як і ви. Проте Аллаг дарує милість тому з рабів Своїх, кому побажає. Ми не дамо вам доказу без дозволу Аллага. І нехай віруючі покладаються на Аллага!»”** (Коран 14:11).

Аллаг (Святий Він та Великий) підтримав Своїх пророків і посланців (мир їм) доказами, щоб довести істинність їхнього пророцтва. Пророк Мухаммад (мир йому і благословення Аллага) сказав: **“Кожен пророк отримував знамення, які достатні для того, щоб люди повірили. Моїм знаменням є одкровення, яке Аллаг (Святий Він та Великий) відкрив мені, таким чином, я хочу, щоб мої послідовники збільшили свою чисельність до Судного Дня”**.¹⁰⁵

Серед особливих рис їхнього характеру є те, що вони терпіли проблеми, горе, негаразди і труднощі заради виконання покладеної місії: **“...і для тих, які передавали послання Аллага, боялися Його та не боялися нікого, крім Аллага! Достатньо тієї лічби, що в Аллага!”** (Коран 33:39).

Крім того, вони не шукали та не вимагали ніякої винагороди і вигоди від людей в обмін на донесення послання Аллага (Святий Він та Великий). Ной (мир йому) сказав своєму народу: **“О народе мій! Я не прошу у вас за це багатства. Винагородить мене тільки Аллаг!”** (Коран 11:29). Аллаг наказав Пророку Мухаммаду сказати людству те ж саме: **“Скажи: «Я не прошу за це ніякої винагороди, крім того, щоб той, хто побажає, пристав на шлях свого Господа!»”** (Коран 25:57).

Пророки і посланці (мир їм) були високої моралі, тому Аллаг (Святий Він та Великий) наказав Пророку Мухаммаду і

¹⁰⁵ Аль-Бухарі (4981) і Муслім (152).

віруючим людям брати з них приклад. Після згадки імен дванадцяти посланників, Аллаг (Святий Він та Великий) говорить: **“Це ті, яким Ми дарували Писання, мудрість і пророцтво. А якщо ці не увірують в них, то Ми вже доручили це іншим людям, які не стануть невіруючими! Це ті, кому Аллаг вказав прямий шлях. Тож прямуй слідом за ними!”** (Коран 6:89-90).

Пророк Мухаммад (мир йому і благословення Аллага) підкорився наказу Аллага (Святий Він та Великий) і попрямував шляхом посланців, які були до нього, саме тому Аллаг (Святий Він та Великий) пошанував його і зробив прикладом для людства: **“Посланець Аллага – прекрасний приклад для вас, для тих, хто сподівається на Аллага, Останній День і часто згадує Аллага!”** (Коран 33:21).

Основа послань усіх пророків – одна. Вона полягає у поклонінні тільки Аллагу: **“Ми не відсилали раніше за тебе жодного посланця, не відкривши йому: «Немає бога, крім Мене! Тож поклоняйтеся Мені!»**” (Коран 21:25). Сутність їхньої релігії – єдина: **“Він встановив вам у релігії те, що заповів Нуху, те, що Ми відкрили тобі, те, що Ми заповіли Аврааму, Мойсею та Ісусу Христу: «Тримайтеся релігії та не розходьтеся поміж собою в ній!» Важко багатобожникам те, до чого ти закликаєш їх. Аллаг обирає Собі того, кого побажає та веде прямим шляхом того, хто до Нього звертається!”** (Коран 42:13).

Тому мусульманин повинен вірити в усіх пророків і посланників (мир їм), без винятку, адже невіра в одного з них означає невіру в усіх, в їхнього відправника – Аллага (Святий Він та Великий) і в послання, яке вони передають: **“Посланець увірував у те, що зіслано йому від Господа його, а разом із ним – віруючі. Усі увірували в Аллага, в ангелів Його, у книги Його, у посланців Його: «Ми не проводимо межі між посланцями». Вони говорять: «Слухаємо та підкоряємось! Даруй нам прощення, Господи наш, і до Тебе повернення!»**” (Коран 2:285).

“Воістину, ті, які не вірують в Аллага та Його посланців, намагаються провести межу між Аллагом та Його посланцями і говорять: «Ми віримо в одних, та не віримо в інших», – прагнучи обрати середній шлях. Вони – справжні невіруючі. А для них Ми приготували принизливу кару!” (Коран 4:150-151).

Є три шляхи, якими надихає Аллаг (Святий Він та Великий) Своїх посланців та пророків (мир їм): прямим зверненням, коли Аллаг (Святий Він та Великий) заговорив до Мойсея (мир йому) у Святій Долині; натхненням, яким Аллаг наповнює серце пророка та янголом Аллага (Святий Він та Великий), який постає у людській або янгольській подобі: **“Не дано людині того, щоб із нею говорив Аллаг, окрім як через одкровення, через завісу чи скерувавши посланця, який, із Його дозволу, відкриває те, що Він бажає. Воістину, Він – Всевишній, Мудрий!”** (Коран 42:51).

І хоча всі пророки є високоморальними і високодуховними, вони мають різні шаблі: **“Одним із них Ми віддали перевагу над іншими. Є серед них такі, з якими говорив Аллаг, а деяких Він підніс на [вищі] шаблі. І Ми дарували ясні знамення Ісусу, сину Марії, і Ми підтримали його Святим Духом”** (Коран 2:253).

Найшанованіші серед них – незламні посланці, їх було п’ятеро: **“Ось Ми взяли завіт із пророками: з тобою, з Носєм, з Авраамом, із Мойсеєм та Ісусом Христом, сином Марії”** (Коран 33:7). Аллаг наказав Мухаммаду бути терплячим у донесенні Його послання, слідуючи прикладу посланців, які були до нього: **“Терпи ж, як терпіли рішучі посланці”** (Коран 46:35).

Найвищий шабель займає останній пророк, якого Аллаг (Святий Він та Великий) послав до людей і це – Мухаммад (мир йому і благословення Аллага, син Абд Аллага. Описуючий своє положення, Пророк Мухаммад (мир йому і благословення Аллага) сказав: **“Я очолю синів Адама в День Суду”**. За іншими переказами він (мир йому і благословення Аллага) сказав: **“Без**

жодних гордощів, я буду поводитим синів Адама в День Суду”. Це не означає, що я горджуся цим, я лише повідомляю те, що Аллаг (Святий Він та Великий) сказав мені.¹⁰⁶

Для того, щоб уникнути меж між пророками, Пророк Мухаммад (мир йому і благословення Аллага) сказав: “Не вважайте мене кращим, ніж Мойсей, тому що, люди воскреснуть в День Суду, і я буду серед них. Я буду першим, хто прокинеться, і я побачу як Мойсей займе місце поруч з тронем Аллага (Святий Він та Великий), і я не знаю, чи він був серед тих, хто воскрес, чи він був серед тих, хто не помирав”.¹⁰⁷

5. Віра у Судний день

Аллаг створив людину, аби вона жила за Його законами і керівництвом. Коли ця земля загине, Аллаг (Святий Він та Великий) збере усіх в один день, який стане Днем Суду. Він (Святий Він та Великий) віддасть кожній душі сповна за звершені справи, що підтверджує справедливість і мудрість Аллага (Святий Він та Великий), в іншому випадку, віруючий і невіруючий, слухняний і неслухняний були б рівні й однакові, а це не має нічого спільного зі справедливістю і мудрістю Аллага (Святий Він та Великий): **“Невже ви вважаєте, що Ми створили вас для забави та що ви не повернетесь до Нас? Всевишній Аллаг, Істинний Володар! Немає бога, крім Нього, Господа великого трону!”** (Коран 23:115-116).

Коран підтверджує воскресіння і звертається до тих, хто піддає сумніву це явище. Подібні сумніви породжені нестатком знань про велику силу Аллага (Святий Він та Великий): **“І ще кажуть: «Невже після того, як станемо кістками й прахом, ми воскреснемо в новому творінні?» Скажи: «Навіть якби ви були камінням чи залізом, або [новим] творінням, яке видається серцям вашим таким значним!»** А тоді вони

¹⁰⁶ Муслім (2278), Ат-Тірмізі(1348), Ібн Маджа (4308) і Ахмад (2542).

¹⁰⁷ Аль-Бухарі (2411) і Муслім (2373).

запитають: «Хто ж поверне нас до життя?» Скажи: «Той, Хто створив вас уперше» (Коран 17:49-51).

Аллаг дає тим, хто сумнівається у воскресінні, вагомі докази, зрозумілі їхньому розуму. Аллаг (Святий Він та Великий) каже: **“Вона наводить Нам притчі, а сама забуває про своє створення. Вона говорить: «Хто оживить кістки, які зітліли?» Скажи: «Оживить Той, Хто створив їх уперше! А Він знає про кожне творіння! Той, Хто дав вам вогонь із зеленого дерева, від якого ви розпалюєте вогнище!» Невже Той, Хто створив небеса й землю, не зможе створити подібного до них? Та ж ні! Він – Творець, Знаючий! Коли Він воліє чогось, то тільки говорить: «Будь!» – і воно є! Преславний Той, у Чийй руці перебуває влада над кожною річчю! До Нього ви повернетесь!”** (Коран 36:78-83).

Воскресіння торкнеться усього людства – і віруючих, і невіруючих: **“Ми зберемо всіх, і ніхто від Нас не сховається!”** (Коран 18:47). І ніхто не зможе оминати цього, адже Аллаг (Святий Він та Великий) каже: **“І де б ви не були, Аллаг збере вас усіх разом”** (Коран 2:148).

Ніхто не знає, коли настане Судний День, окрім Аллага (Святий Він та Великий). Аллаг (Святий Він та Великий) каже: **“Воістину, лише в Аллага знання про Час. Він посилає дощ і знає те, що в утробах. Жодна душа не знає, що станеться з нею завтра, і не знає вона, в якій землі помре. Воістину, Аллаг – Всезнаючий, Всевідаючий!”** (Коран 31:34).

Коли Аллаг забажає, аби життя на землі закінчилось, закони і система Всесвіту зміняться і стануть нестабільними, з'явиться багато жахаючих явищ і тоді настане Судний день: **“Того Дня земля зміниться іншою, так само, як і небеса. Постануть вони перед Аллагом – Єдиним, Всепереможним!”** (Коран 14:48).

“Коли сонце згорнеться, коли зірки посиплються, і коли гори зрушаться, і коли верблюдиці на десятому місяці вагітності залишаться без нагляду, і коли дикі звірі

зберуться, і коли моря запалають, і коли душі з'єднаються, коли поховану живцем запитають, за який гріх її вбили; і коли сувої розгорнуться, і коли небо буде зірване” (Коран 81:1-11).

Судний день почнеться з двох явищ – двох сигналів сурми. Люди помруть під час першого, і повернуться до життя по другому. Аллаг (Святий Він та Великий) каже: “Засурмлять у ріг, і ті, хто на небесах і на землі, будуть уражені, крім тих, кого побажає [залишити] Аллаг! А потім засурмлять іще раз, і тоді вони встануть і будуть дивитися” (Коран 39:68).

“Щойно засурмлять у ріг, вони поспішатимуть із могил до свого Господа! Вони скажуть: «Горе нам! Хто підняв нас із місць, де ми спали? Це ж те, що обіцяв Милостивий! Посланці говорили правду!» Буде тільки єдиний крик і всі вони постануть перед Нами! Того Дня жодну душу не буде скривджено, а вам відплатять тільки за те, що ви робили!” (Коран 36:51-54).

Після того, як Аллаг (Святий Він та Великий) збере усіх людей, Він (Святий Він та Великий) віддасть наказ, щоб кожна людина отримала книгу з усіма своїми діяннями і побачила, що вона чинила – добро чи зло, бо Судний день – це день справедливості та покарання Аллага.

Священний Коран описує як книга діянь летітиме в руки людей того дня. Сповнені щастя та радості вірні Йому (Святий Він та Великий), отримають книгу у правицю, а сповнені жалю та скорботи невірні отримають її у ліву руку: **“Той, хто отримає свою книгу в правицю, скаже: «Ось! Читайте мою книгу! Я знав, що отримаю свою відплату!» Він матиме життя, яким буде задоволений, у високому райському саду, плоди якого схиляються низько. Їжте й пийте на радість – за те, що ви робили в попередні дні!”** (Коран 69:19-24).

Той, хто отримає свою книгу в ліву руку, скаже: **“Краще б мені не давали цієї книги, тоді я не знав би, що таке**

відплата. Краще б це був кінець! Не допомогло мені багатство моє! Втратив я свою владу!” (Коран 69:25-29).

У цій книзі буде згадано кожен вчинок, який зробила людина: **“У той День люди вийдуть з могил юрбами, щоб побачити свої вчинки. Хто зробив добра на вагу порошинки – побачить його! Хто зробив зла на вагу порошинки – побачить його!”** (Коран 99:6-8).

“Покладуть книгу й ти побачиш, як перелякаються грішники від того, що [записано] в ній. І скажуть: «Щоб нам згинуть! Що за книга! Там не забуто ніщо – ні мале, ні велике, усе пораховано!» Вони знайдуть там усі вчинки свої, і Господь твій ні з ким не вчинить несправедливо” (Коран 18:49).

Тоді Аллаг (Святий Він та Великий) розпочне Суд на людьми: **“Аллаг швидкий у відплаті!”** (Коран 2:202). І будуть ваги, які не звертатимуть увагу на вагу чи висоту людини, вони вимірюватимуть її вчинки. Пророк Мухаммад (мир йому і благословення Аллага) сказав: **“Ріст і вага людини (яка не чинила добрих діянь) будуть виміряні на Вагах у Судний день, однак вони не важитимуть більше, ніж крило комара”**. Читаємо: **“Це ті, які не вірують у знамення Господа їхнього й зустріч із Ним. Марні вчинки їхні й не будуть вони в День Воскресіння нічого важити!”** (Коран 18:105).¹⁰⁸

Ваги є знаком абсолютної справедливості і мудрості Аллага (Святий Він та Великий), оскільки вони враховують і великі, і малі діяння: **“У День Воскресіння Ми встановимо справедливу вагу й ні з ким не вчинять несправедливо. Коли щось матиме навіть вагу гірчичного зерна, Ми все одно принесемо Його! Достатньо тієї лічби, що в Нас!”** (Коран 21:47).

Тоді людина пожне плоди: **“Той, чия чаша на терезах буде важкою – отримає він життя, сповнене задоволення. А**

¹⁰⁸ Аль-Бухарі (4729) і Муслім (2785).

той, чия чаша на терезах буде легкою – притулком його буде прірва”. (Коран 101:6-9).

Добрі та благородні вчинки важитимуть багато у Судний день. Сюди ж відносяться і постійне згадування та возвеличення Аллага (Святий Він та Великий)

Пророк Мухаммад (мир йому і благословення Аллага) сказав: “Є дві речі, які легко зробити, але які важитимуть багато на вагах діянь, і які любить милостивий Аллаг (Святий Він та Великий): молися Всевишньому Аллагу і возвеличуй Його”.¹⁰⁹

Терплячість, постійне проголошення Єдиності Аллага (Святий Він та Великий), Його величності(Святий Він та Великий) і подяка за Його щедрість також додають ваги у Судний день. Пророк Мухаммад (мир йому і благословення Аллага) сказав: “Ці речі – возвеличення Аллага (Святий Він та Великий), молитва, подяка Аллагу (Святий Він та Великий), слова “немає божества гідного поклоніння, крім Аллага (Святий Він та Великий)” і “Аллаг панує над усім”, терпіння, коли втрачаєш праведного сина свого, чи доньку – все це буде тяжким на вагах у Судний день”.¹¹⁰

Найважчою на вагах буде висока моральність. Пророк Мухаммад (мир йому і благословення Аллага) сказав: “Немає нічого важчого на чаші справ, ніж висока моральність».¹¹¹

Міст знаходитиметься на вершині Пекельного вогню, і це міст, яким повинен пройти кожен, а легкість цього шляху залежить від віри людини і добрих діянь. Щаслива та людина, яка пройде цим шляхом до самого Раю, а нещасна та, яка впаде в Пекельний вогонь.

Пророк Мухаммад (мир йому і благословення Аллага) сказав: “Міст розташується на вершині Пекельного вогню... Пекельний вогонь переповнений багатьма тернистими оковами,

¹⁰⁹ Аль-Бухарі (6406) і Муслім (2694).

¹¹⁰ Ахмад (15235).

¹¹¹ Ат-Тірмізі(2002), Абу Давуд(4799) і Ахмад (26971).

ніхто, окрім Аллага (Святий Він та Великий), не знає їхнього розміру, і вони завдаватимуть людині шкоди відповідно до її діянь”.¹¹²

Невірні та грішники-мусульмани, чиїх злодіянь було більше, ніж добрих вчинків, потраплять до Пекельного вогню. Невірні залишаться там назавжди, а мусульмани лише до тих пір, поки не очистяться від гріхів своїх: **“А ті, які не вірували та й вважали Наші знамення брехнею, вони – жителі пекла. Будуть вони там довіку!”** (Коран 2:39).

Аллаг (Святий Він та Великий) описує біль, жаль і покарання тих, хто знехтував вірою і зневірився: **“А тих, які не вірували, чекає вогонь гесни. Із ними не покінчать так, щоб вони померли, і не буде полегшено їм кари! Так Ми винагородимо кожного невіруючого! Там вони заголосять: «Господи наш! Виведи нас звідси, ми будемо робити добро, а не те, що ми робили раніше!» Невже Ми не дарували вам достатньо довге життя, щоб замислився той, хто замислився? До вас приходив застерігач! Тож скуштуйте! Не буде в нечестивих помічників!”** (Коран 35:36-37).

Люди, які потраплять до пекла, будуть постійно зазнавати покарання та страждати, і Аллаг (Святий Він та Великий) створить усе необхідне для того, щоб досягти цього. Аллаг каже: **“Воістину, тих, які не вірують у Наші знамення, Ми вкинемо у вогонь. Коли їхня шкіра згорить, Ми будемо замінювати її на нову шкіру – для того, щоб вони спробували цю кару на смак! Воістину, Аллаг – Великий, Мудрий!”** (Коран 4:56).

Священний Коран описує сцени покарання тих, які знаходяться у Пекельному вогні для того, щоб кожна людина на землі знала про це: **“Тим, які не вірують, викроють одяг із вогню, а на їхні голови литимуть окріп, від якого будуть плавитися їхні черева й шкіра. На них чекають залізні палиці. Щоразу, коли вони бажатимуть вийти звідти й**

¹¹² Аль-Бухарі (7438) і Муслім (182).

позбутися розпачу, їх повертатимуть назад: «Скуштуйте палючої кари!» (Коран 22:19-22).

Пророк Мухаммад (мир йому і благословення Аллага) розповів про найлегше покарання для людей Пекла, у якому міститься попередження для кожного, хто хоче його почути. Він (мир йому і благословення Аллага) сказав: “Воістину, в День воскресіння найбільш легкого покарання зазнає та людина з числа мешканців Вогню, під ступні якої (буде покладено) тліюче вугілля, через що мозок її почне кипіти. Вона буде відчувати і думати, що зазнає найтяжче покарання, насправді ж матиме найлегше”.¹¹³

Праведні та щирі віруючі матимуть велике щастя, квітучу радість і оазис, сповнений ароматів, таких як базилік. Аллаг (Святий Він та Великий) каже: **“Сповісти ж радісну звістку тим, які увірували й творили добро. Чекають на них сади, де течуть ріки. Коли наділяють їх плодами звідти, то вони говорять: «Це те, чим наділяли нас раніше», – але ж насправді схожі вони лише ззовні. Матимуть вони там пречистих дружин. І будуть вони там довіку!”** (Коран 2:25).

Легкість та затишок Раю не піддаються опису, вони є далекими від порівняння з будь-якими земними речами, і ніщо у цьому світі не дасть такого відчуття, як вони. Ніщо у нашому Всесвіті не схоже на те, що чекає на віруючих у Раю, окрім назв, але сутність їхня буде зовсім інакшою. Пророк Мухаммад (мир йому і благословення Аллага) передав божественні слова Аллага (Святий Він та Великий), які описують рай. Він (Святий Він та Великий) каже: **“Я підготував для Своїх віруючих рабів те, чого не бачило жодне око, не чуло жодне вухо, і ніколи не уявлялось людським розумом. Читаємо: «Жодна душа не знає, яка насолода очей прихована для них за те, що вони робили!»**” (Коран 32:17).¹¹⁴

¹¹³ Аль-Бухарі (6561) і Муслім (213).

¹¹⁴ Аль-Бухарі (3244) і Муслім (2824).

На віруючих чекають багато річок, чисті, смачні і вишукані напої, багато видів фруктів і все, що можна бажати в Раю: **“Така картина раю, обіцяного богобоязливим: там течуть ріки з води, яка не застоюється, ріки з молока, яке не змінює свого смаку, ріки з вина, яке дарує насолоду тим, хто його п’є, ріки з очищеного меду. Вони матимуть там кожен плід та прощення від Господа свого. Невже вони схожі на тих, хто вічно перебуватиме в пеклі та питиме киплячу воду, яка розриватиме їхні нутрощі?”** (Коран 47:15).

“Люди праворуч – хто ті, що праворуч? Вони будуть серед лотосів, позбавлених шипів, під бананами, на яких рядами висять плоди, у широких затінках, серед розлитих вод і багатьох плодів, яких завжди вдосталь, і вони під рукою” (Коран 56:27-34).

Пророк Мухаммад (мир йому і благословення Аллага) приніс благі вісті тим, хто потрапить до Раю: **“Людина не тільки ніколи не відчує нудьги, одяг її ніколи не зіпсується і вона ніколи не зістариться”**¹¹⁵, - але й не буде виконувати земні потреби тіла. Він (мир йому і благословення Аллага) сказав: **“Люди, які увійдуть до Раю, не будуть плюватися, відхаркуватися чи випорожнятися. Їхні тарілки будуть виготовлені із золота, а гребні зі срібла і золота, вони насолоджуватимуться кращими з ароматів, їхній піт буде мускусом, а кожен чоловік матиме дві дружини – сяючі та прекрасні – і він знатиме їх потаємні бажання. Люди, які увійдуть до Раю ніколи не сперечатимуться і не триматимуть ненависть, їхні серця об’єднуються в одне, хвалячи і прославляючи Аллага (Святий Він та Великий) день і ніч”**.¹¹⁶

Ще одна велика благодать для людей, які увійдуть до Раю, полягає в тому, що життя там вічне, бо Рай є місцем постійного спокою, який ніколи не закінчиться: **“Воістину, ті, які увірували й творили добрі справи, вони – найкращі з**

¹¹⁵ Муслім (2836).

¹¹⁶ Аль-Бухарі (3245) і Муслім (2834).

творинь. Нагорода їм у їхнього Господа – сади вічності, в яких течуть ріки. Вони будуть там вічно. Аллаг буде задоволений ними, а вони будуть задоволені Ним. Це – для тих, які бояться свого Господа!” (Коран 98:7-8).

Більше того, Пророк Мухаммад (мир йому і благословення Аллага) сказав: “Коли мешканці Раю увійдуть до Раю, глашатай виголосить: “Воістину, будете ви жити (вічно) і ніколи не помрете, і, воістину, будете ви бути здоровими і ніколи не захворієте, і, воістину, будете ви молодими і ніколи не постарієте, і, воістину, будете ви жити безтурботно і ніколи не спіткатиме вас (ніщо) погане!””, - і це слова Аллага (Святий Він та Великий), коли Він (Святий Він та Великий) сказав: **«Їм буде сказано: «Оце – Рай. Ви успадкували його за те, що робили!»** (Коран 7:43).¹¹⁷

Найбільше заспокоєння і неймовірне задоволення, яке чекає на людей, котрі потраплять до Раю, – це можливість побачити Господа і Хранителя, Всевишнього Аллага (Святий Він та Великий). Ці люди поклонялися Аллагу (Святий Він та Великий) на землі, не бачачи його, за що отримують велику милість від Нього, Він (Святий Він та Великий) з’явиться перед ними: **“Деякі обличчя у той День будуть сяючими, дивлячись на Господа свого”** (Коран 75:22-23).

Віра в Судний день грає велику роль у виправленні поведінки мусульманина, який прагне любові і милості Аллага (Святий Він та Великий) і відчуває страх перед Його покаранням. Таким чином, людина буде слідувати наказам Аллага (Святий Він та Великий) з упевненістю, що від зробленого у цьому житті, вона пожне плоди у житті вічному, а слідування наказам Аллага (Святий Він та Великий) є шляхом до вічного щастя: **“У той День люди вийдуть з могил юрбами, щоб побачити свої вчинки. Хто зробив добра на вагу порошинки – побачить його! Хто зробив зла на вагу порошинки – побачить його!”** (Коран 99:6-8).

¹¹⁷ Муслім (2837).

6. Віра в долю та передвизначення

Шостий стовп віри в ісламі ґрунтується на вірі в долю і передвизначення Аллага (Святий Він та Великий), в те, що все, що відбувається в цьому Всесвіті, добре чи погане, відбувається через передвизначення Аллага (Святий Він та Великий) і що Аллаг (Святий Він та Великий) визначив все задовго до створення.

Віра в долю і передвизначення включає три аспекти.

Перший: Аллаг (Святий Він та Великий) є Всезнаючим, знає про кожную річ, постійно відає про все добре чи погане. Аллаг (Святий Він та Великий) говорить: **“Аллаг – Той, Хто створив сім небес і стільки ж земель. Сходить між ними наказ задля того, щоб знали ви, що Аллаг спроможний на кожную річ, і що Він охоплює кожную річ знанням!”** (Коран 65:12).

Другий аспект говорить, що Аллаг (Святий Він та Великий) визначив все наперед ще за п’ятдесят тисяч років до створення світу: **“Невже ти не знаєш, що Аллагу відомо те, що на небі й на землі? Воістину, це є в Писанні! Воістину, це легко для Аллага!”** (Коран 22:70).

“Кожну річ Ми порахували у Ясній Книзі!” (Коран 36:12).

Пророк Мухаммад (мир йому і благословення Аллага) сказав: “Аллаг (Святий Він та Великий) визначив долю усього створеного ще за п’ятдесят тисяч років до створення землі та небес”.¹¹⁸ Він (мир йому і благословення Аллага) також казав: “Аллаг (Святий Він та Великий) передвизначив усе, і лише тоді створив небеса та землю”.¹¹⁹

¹¹⁸ Муслім (2653).

¹¹⁹ Аль-Бухарі (3192).

Третій аспект включає в себе те, що передвизначене Аллагом повинне відбутись, і ніхто не може завадити цьому: **“А наказ Аллага передвизначений”** (Коран 33:38). Що б люди не робили, добре чи погане, все стається з відома Аллага (Святий Він та Великий): **“Але не побажаєте ви цього, якщо не побажає Аллаг, Господь світів!”** (Коран 81:29).

Людські вчинки не звершуються з примусу, бо люди пошановані творіння Аллага (Святий Він та Великий), вони мають можливість вибрати між добром і злом: **“Хіба не створили Ми її володарем двох очей, язика та вуст? Хіба Ми не вказали їй на дві вершини?”** (Коран 90:8-10).

Якщо людина обирає кращий з двох шляхів, слідуючи настановам Аллага (Святий Він та Великий), Аллаг (Святий Він та Великий) примножить кількість нагород для неї у цьому і наступному житті: **“А тим, хто йде прямим шляхом, Він помножує Своє керівництво та дарує їм богобоязливість їхню!”** (Коран 47:17).

Якщо людина обирає гірший з двох шляхів, нехтуючи настановами Аллага (Святий Він та Великий), Аллаг (Святий Він та Великий) примножить кількість покарань для неї у цьому і наступному житті: **“Їхні серця хворі і посилять Аллаг цю хворобу! Чекає на них болісна кара – за те, що вони говорили неправду!”** (Коран 2:10).

Таким чином, людина звершує вчинки за власним вибором: **“І яке благо ви не робили б, воістину, Аллаг знає про це!”** (Коран 2:215). Людський вибір здійснюється не проти Аллага (Святий Він та Великий), але з волі Всевишнього (Святий Він та Великий), Який наділяє людину можливістю зробити його: **“Аллаг створив і вас, і те, що ви робите!”** (Коран 37:96).

Віра мусульман у долю та передвизначеність включає також віру у все, передвизначене Аллагом (Святий Він та Великий).

1. Добре чи погане:

Пророк Мухаммад (мир йому і благословення Аллага) сказав: “Ніхто не буде істинним віруючим, доки не увірує у передвизначення хорошого чи поганого, і, поки не увірує: що б не трапилося – його не можна уникнути, і все що не сталося з ним, ніколи б не сталося взагалі”.¹²⁰

Таким чином, серце людини буде зв’язане з Господом (Аллагом), а не з причиною проблеми, яку Аллаг (Святий Він та Великий) створив задля випробування Його (Святий Він та Великий) передвизначення. Це буде давати спокій віруючому, коли він стикнеться з негараздами, і прививати любов до Аллага (Святий Він та Великий), коли він зустрінеться з багатством і щастям: **“Не станеться ніякого лиха ні на землі, ні у вас самих, якщо його не було в Писанні ще до того, як Ми створимо це. Воістину, легко це для Аллага! Щоб не сумували ви за тим, що втратили, і не раділи з того, що Ми дали! Аллаг не любить зверхніх та хвальковитих”** (Коран 57:22-23).

2. Існування створінь:

Аллаг (Святий Він та Великий) каже: **“...і немає речей, сховищ яких не було б у Нас. Ми відсилаємо їх тільки у визначеній мірі”** (Коран 15: 21).

Усвідомлення того, що Аллаг (Святий Він та Великий) особисто контролює все, що людина отримує чи здобуває, примножить віру мусульманина: **“Скажи: «Нас може вразити тільки те, що судив нам Аллаг, а Він – Захисник наш! І нехай на Аллага покладають сподівання віруючі!”** (Коран 9:51).

¹²⁰ Ат-Тірмізі (2144) і підтвердив достовірність аль-Албані у «Сахіх Ат-Тірмізі» (1143) і в «Ас-Сілсіляту с-Сахіха» (2439).

Мусульманин також знає: “Якщо люди зібралися для того, щоб отримати вигоду, то вони ніколи не отримують її, окрім того випадку, коли буде на те воля Аллага (Святий Він та Великий), а якщо люди зібралися для того, щоб зашкодити, то вони ніколи не вчинять шкоди, окрім того випадку, коли буде на те воля Аллага (Святий Він та Великий)”.¹²¹

Знаючи все це, мусульманин буде прагнути заробляти кошти на життєві потреби законними способами. Пророк Мухаммад (мир йому і благословення Аллага) сказав: “Не думайте, що ваше існування тягнеться безкінечно довго, (не хвилюйтеся) раб не помре раніше, ніж отримає все, що Аллаг (Святий Він та Великий) призначив йому”.¹²²

В іншому хадісі, він (мир йому і благословення Аллага) сказав: “І Дух, що опікується нами, (Джибріль (мир йому)) сказав мені: “Жодна душа не помре до тих пір, поки не отримає всього, що їй належить для існування”, - тож бійтеся Аллага (Святий Він та Великий) і просіть Його”.¹²³

3. Вік та час смерті творинь

“Аллаг забирає душі, коли вони помирають, а ті, які ще не вмерли, забирає під час сну. Він затримує тих, кому призначено померти, а інших відпускає до певного строку. Воістину, в цьому – знамення для людей, які мислять!”
(Коран 39: 42).

Це нагадає мусульманину про його слабкість та потребу в Господі (Аллагу (Святий Він та Великий)). Пророк Мухаммад (мир йому і благословення Аллага) сказав: “Якщо Аллаг (Святий Він та Великий) піддає стражданню людей на небесах і на землі, Він (Святий Він та Великий) не стане від того

¹²¹ Ат-Тірмізі (2516) і Ахмад (2664).

¹²² Ібн Хаббан (3308), Аль-Хакім (4/224) і підтвердив аль-Албані в «Ас-Сілсіляту с-Сахіха» (2607).

¹²³ Аш-Шафії в книзі «Ар-Рісаля», підтвердив це Ахмад Шакір.

беззаконником. Якщо Аллаг (Святий Він та Великий) дарує їм милість, то Його Милість важитиме більше, ніж їхні діла. Якщо ти пожертвуєш на благодійність купу золота, Аллаг (Святий Він та Великий) не прийме її від тебе, поки ти не повіриш в передвизначеність і все, що трапляється з тобою – не можна уникнути. А того, що не сталося з тобою, не могло б ніяк трапитися, і якщо ти помреш без знання і віри в це, то на тебе чекає Пекельний вогонь”.¹²⁴

Віра в долю і передвизначеність допомагає людині прийняти випробування з мужністю, мов дарунок. Пророк Мухаммад (мир йому і благословення Аллага) сказав: “Як прекрасно! Для істинного віруючого все є добром, і лише він може це відчувати. Коли він отримує винагороду чи щастя, він дякує Аллагу (Святий Він та Великий) і це є благом для нього. Якщо ж його спіткають негаразди, він виявляє терплячість і це буде благом для нього”.¹²⁵

Таким чином, стовпи віри виступають запобіжними клапанами на благо людського суспільства, вони прививають спокій, милосердя і турботу в серцях мусульман; ведуть до мирного, люблячого і турботливого суспільства, сповненого радості, щастя і задоволення своїм Господом і Хранителем (Аллагом (Святий Він та Великий)).

¹²⁴ Ат-Тірмізі (2155), Ібн Маджа (77), і Ахмад (21101)

¹²⁵ Муслім (2999).

Відповіді на помилкові звинувачення

Мусульмани сьогодні стикаються з багатьма проблемами, серед яких релігійні та політичні напади на іслам. Одна з причин цих атак – спроба завадити людям дізнатися правду про іслам, який противники описують як релігію дикості і язичництва, образи жінок, вбивства невинних людей, ворога цивілізації, і те, що прививає ненависть, без найменшого наукового або логічного підґрунтя.

Ця книга націлена на збагачення знань про іслам, а не на відповіді на ці помилкові твердження. Тим не менш, дуже важливо згадати деякі з подібних тверджень для того, щоб читач мав можливість побачити правду на прикладах. Правду, яка стане зрозумілою для кожної зрілої та розумної людини.

Жінки в ісламі

Деякі люди просувають неправдиві твердження про іслам, переконуючи, що іслам зневажає жінок, знищує їх репутацію і зменшує їх права на користь чоловіків. Це твердження є далеким від дійсності, бо, ні араби, ні інші народи не поважають і не шанують жінок так, як вшанована честь жінки в ісламі.

Умар ібн Аль-Хаттаб, другий халіф мусульманин, сказав: “Я клянусь Аллагом (Святий Він та Великий), що до прийняття ісламу, ми ніколи не переймалися (турботою про) жінок, поки Аллаг (Святий Він та Великий) не наказав, і не надав їм їхні права”.¹²⁶

Іслам встановив рівність в соціальних правах і поклонінні Аллагу (Святий Він та Великий) для чоловіків і жінок ще за

¹²⁶ Аль-Бухарі (4913).

багато років до того як деякі країни підтвердили це. Іслам не робить відмінностей між чоловіком і жінкою, за винятком відмінностей їхньої фізичної, психологічної та функціональної природи.

Пророк Мухаммад (мир йому і благословення Аллага) проголосив права жінок, коли сказав: “Воістину, жінки – половинка чоловіків”.¹²⁷ Вони – частина чоловіків, адже Аллаг (Святий Він та Великий) створив людську расу з двох половин: одна – чоловіча, а друга – жіноча: **“О люди! Воістину, Ми створили вас із чоловіка та жінки”** (Коран 49:13), - і згадує їх, коли віддає належне людині: **“Ми пошанували синів Адама й дозволили їм пересуватися сушею та морем, наділили їх благами й віддали їм велику перевагу перед багатьма іншими творіннями!”** (Коран 17: 70).

Священний Коран переконує, що жінки, як і чоловіки, несуть відповідальність, приймають і виконують обов'язки, вірують, поклоняються, караються і нагороджуються: **“Чоловікам і жінкам, які робили добро й були віруючими, Ми неодмінно даруємо прекрасне життя. І Ми неодмінно винагородимо їх за те найкраще, що вони робили!”** (Коран 16:97). **“І відповів їм Господь їхній: «Я не зроблю марними ваших вчинків – ні вчинків чоловіків, ні вчинків жінок. Адже одні з вас походять від інших”** (Коран 3:195).

Іслам не вважає жінок джерелом зла і не підтримує твердження, що Єва (мир їй) була причиною гріхопадіння Адама (мир йому). Навпаки, Коран вважає обох – і Адама, і Єву – відповідальними за цей гріх, вони обоє заслуговують на покарання: **“Проте шайтан змусив їх перечепитись об нього. Тож вони залишили те, що було там...”** (Коран 2:36).

Та оскільки вони обоє несли відповідальність за скоєний гріх, то Адам і Єва покаялись і просили у Аллага прощення: **“Вони відповіли: «Господи наш! Ми були несправедливі**

¹²⁷ Ахмад (25663), Абу Давуд (236), Ат-Тірмізі (113); підтвердив аль-Албані в «Сахіх» Абу Давуд (234).

самі до себе! Якщо Ти не простиш нас і не змилуєшся над нами, ми неодмінно зазнаємо втрат!” (Коран 7:23).

Рівність між батьками постійно продовжується, включаючи їхнє потомство, бо Аллаг (Святий Він та Великий) не робить різниці між нагородами і покараннями для чоловіків і жінок: **“Воістину, для відданих [Аллагу] – чоловіків і жінок, для віруючих – чоловіків і жінок, для смиренних – чоловіків і жінок, для правдивих – чоловіків і жінок, для терплячих – чоловіків і жінок, для покірних – чоловіків і жінок, для тих, які тримають піст – чоловіків і жінок, для тих, які закривають свою наготу – чоловіків і жінок, для тих, які часто згадують Аллага – чоловіків і жінок – усім Аллаг приготував прощення та велику винагороду!”** (Коран 33:35).

Священний Коран виступає проти традицій, які корінням сягають доісламського язичництва, а саме приниження жінки. Жінку раніше вважали ганьбою і закопували її живцем, поки вона ще була дитиною: **“Коли когось із них сповіщають про доньку, то його обличчя стає чорним, він тамує гнів і ховається від людей через лиху звістку. Залишити її з ганьбою чи закопати живцем у землю? Яке ж зле рішення їхнє!”** (Коран 16:58-59).

Пророк Мухаммад (мир йому і благословення Аллага), враховуючи подібне нелюдство, дав конкретні поради щодо опіки над дочками і сестрами. Він (мир йому і благословення) сказав: **“Дівчата слугуватимуть щитом від Пекельного вогню, для того, хто добре дбає про них, шанує, годує і надає прихисток”**.¹²⁸ Він (мир йому і благословення Аллага) також сказав: **“Той, хто має трьох дочок або трьох сестер, двох дочок або двох сестер, піклується про них і боїться Аллага (Святий Він та Великий) в спілкуванні з ними, потрапить до Раю”**.¹²⁹

Винагорода за турботу про жінок збільшуватиметься до тих пір, поки людина не досягне найвищого щаблю в Раю і складе

¹²⁸ Аль-Бухарі (5995) і Муслім (2629).

¹²⁹ Ахмад (10991), Абу Давуд (5147), Ат-Тірмізі (1916).

товариство пророкам і праведникам. Пророк Мухаммад (мир йому і благословення Аллага) сказав: “Той, хто турбується про двох дівчат, надає їм притулок поки вони не виростуть, займе місце у Раю настільки близько до мене, наскільки мої два пальці знаходяться близько один до одного”.¹³⁰

Усе це заохочує турбуватися про жінок, аби звести нанівець приниження, яке існувало в доісламській язичницькій державі.

Пророк Мухаммад (мир йому і благословення Аллага) сказав: “Не зневажайте жінок, адже вони є цінним супутником”.¹³¹ Він (мир йому і благословення Аллага) також сказав: “Хто б не мав жінку (дочку), хай не ховає її, не принижує і не любить свого сина більше, ніж її, тоді Аллаг (Святий Він та Великий) подарує йому Рай”.¹³²

Іслам вимагає і вчить людину піклуватися не тільки про свою дочку, але й про кожну жінку, незалежно від того вона є дружиною, матір'ю чи слугою. Пророк Мухаммад (мир йому і благословення Аллага) сказав: “Хто має невірницю, хай вчить її, добре виховує, а потім звільнить її і одружиться з нею, за це матиме він подвійну нагороду”.¹³³

Незважаючи на те, що у Священному Корані є аяти, у яких наказується мусульманам турбуватися про своїх батьків, Пророк Мухаммад (мир йому і благословення Аллага) віддає перевагу матері перед батьком. Він (мир йому і благословення Аллага) вважав, що матір – більш гідна турботи і уваги її сина, ніж будь-хто на світі.

Один чоловік прийшов до Пророка Мухаммада (мир йому і благословення Аллага) і сказав: “Про кого я повинен турбуватися найбільше?” Пророк (мир йому і благословення Аллага) відповів: “Про твою матір”. Чоловік спитав: “А потім про кого?” Пророк (мир йому і благословення Аллага) відповів:

¹³⁰ Муслім (2631).

¹³¹ Ахмад (16922).

¹³² Ахмад (1958) і Абу Давуд (5146).

¹³³ Аль-Бухарі (3011).

“Про твою матір”. Чоловік знову спитав: “А потім?” Пророк (мир йому і благословення Аллага) відповів: “Про твою матір”. Чоловік знову спитав: “А далі?” Пророк (мир йому і благословення Аллага) відповів: “А тоді про твого батька”.¹³⁴

Дружина в ісламі є другом своєму чоловікові вдома, розділяючи з ним все: щастя і печаль, хороше і погане. У присутності ста тисяч сподвижників під час свого останнього хаджу, Пророк Мухаммад (мир йому і благословення Аллага) виступив з промовою. Він (мир йому і благословення Аллага) помолився Аллагу (Святий Він та Великий), а потім сказав: “Дбайте про жінок, вони довірилися вам; у вас є права і у них є права”.¹³⁵

Він (мир йому і благословення Аллага) постійно нагадував мусульманам про права жінок, застерігав їх від зарозумілості і поганого ставлення до них. Він (мир йому і благословення Аллага) промовив це і закликав Аллага (Святий Він та Великий) бути свідком його слів. Він сказав: “О мій Господь (Аллаг (Святий Він та Великий)), я проголосив права двох слабких – сиріт і жінок”.¹³⁶

Жінка в ісламі – перлина, яку потрібно оберігати, їй не потрібно працювати для того, аби мати права, бо це не відноситься до її жіночої природи. Вона наділена благородними обов’язками: оберігати сім’ю, виховувати дітей, а також задовольняти їхні потреби у ласці та ніжності.

Пророк Мухаммад (мир йому і благословення Аллага) сказав: “Кожен з вас є пастухом, і відповідає за свою паству. Чоловік – пастух своєї родини, і він несе відповідальність за неї, а жінка є пастухом в оселі свого чоловіка, і вона несе відповідальність за неї”.¹³⁷

¹³⁴ Аль-Бухарі (5971) і Муслім (2548).

¹³⁵ Ат-Тірмізі (1163) і Ібн Маджа (1851).

¹³⁶ Ібн Маджа (3678) і Ахмад (9374).

¹³⁷ Аль-Бухарі (893) і Муслім (1829).

В ісламі чоловік несе відповідальність за фінансові потреби жінки, немає різниці чи це мати, чи дружина, чи сестра, чи дочка. Він повинен турбуватися про всю родину, особливо про дружину, не дивлячись на те, що вона може мати роботу і власні гроші. У промові, виголошеній у День Арафату, перед сподвижниками своїми, Пророк Мухаммад (мир йому і благословення Аллага) сказав: “Їх (жінок) харчування, потреби і одяг – це ваша відповідальність, пам’ятайте про гарне ставлення і доброту”.¹³⁸

Аллаг (Святий Він та Великий) зробив обов’язком чоловіка забезпечити дружину комфортним житлом, відповідно до свого фінансового статусу: **“Поселяйте їх там, де живете самі, наскільки вам дозволяють ваші статки”** (Коран 65:6). Окрім того, Аллаг (Святий Він та Великий) наказує чоловікові належно ставитися до дружини, пам’ятаючи про добрий звичай та турботливість, незалежно від того любить він її, чи ні: **“Поводьтеся з дружинами гідно. І навіть якщо вони неприємні вам, то, можливо, неприємне для вас те, куди Аллаг вклав багато добра!”** (Коран 4:19).

Добрі відносини є запорукою вдоволення Аллага (Святий Він та Великий), яке змушує мусульман змагатися між собою. Пророк Мухаммада (мир йому і благословення Аллага) сказав: “Кращий з вас той, хто найкраще ставиться до своєї сім’ї, і я є найкращим серед вас”.¹³⁹ “Ті, хто гідно ставляться до своєї сім’ї, є найкращими і істинними віруючими”.¹⁴⁰

Таким чином, такий соціальний акт як шлюб, представляє собою ланцюг взаємопов’язаних обов’язків між чоловіком і дружиною, які засновані на принципі “Давати-брати”: **“Відповідно до звичаю жінки мають такі права, які рівні їхнім обов’язкам, хоча чоловіки у дечому й вищі від них. Аллаг – Великий, Мудрий!”** (Коран 2: 228).

¹³⁸ Муслім (1218).

¹³⁹ Ат-Тірмізі (3895), Ібн Маджа (1977) і підтвердив аль-Албані в «Ас-Сіліяту с-Сахіха» (285).

¹⁴⁰ Ахмад (23648), Абу Давуд (4682), Ат-Тірмізі (1162).

Рівень відповідальності чоловіка вищий, ніж жінки. Це для її захисту і збереження життя.

Чоловік має серйознішу відповідальність не через недоліки жінки, а через свою природу, яка відповідає його обов'язкам і ролі в підтримці своєї сім'ї. Аллаг (Святий Він та Великий) каже: **“Чоловіки піклуються про жінок, адже Аллаг віддав перевагу одним перед іншими, а також через те, що чоловіки витрачають своє майно”** (Коран 4:34).

Англійський репортер Роуз Мері Го сказала: “І справді, іслам шанує жінок і надає їм їхні людські та соціальні права, на протигагу стереотипам про права західних жінок. Західна жінка не може користуватися своїми особистісними й соціальними права, як мусульманки. Жінка на Заході обов'язково повинна працювати, аби заробити на життя. Мусульманська жінка має вибір працювати або не працювати, і це її право просити чоловіка, щоб він задовольняв всі її потреби і потреби сім'ї. Аллаг (Святий Він та Великий) покладає на чоловіка вищу відповідальність заради захисту та підтримки жінки, він повинен працювати і забезпечувати свою сім'ю. Жінка в ісламі виконує важливіший обов'язок, ніж робота, вона народжує дітей, піклується і виховує їх. Тим не менш, іслам дозволяє жінці працювати, якщо вона того хоче, або якщо її положення змушує її працювати”.¹⁴¹

Деякі люди сих пір вважають, що іслам принижує жінку, зменшує її права, дозволяючи чоловікові брати полігамний шлюб. Перш, ніж ми пояснимо ісламські закони багатоженства, важливо відзначити, що не іслам першим дозволив полігамію, її практикували багато законів і народів задовго до того.

Досить згадати, що в Старому Завіті, у який вірять християни та іудеї, згадується Пророк Соломон (мир йому), який мав тисячу дружин (Див. 1 Царів 11:4). Таким чином, згідно Старого Заповіту, багатоженство є законною традицією, яка практикувалась серед пророків і їх народів до ісламу.

¹⁴¹ Імад Ад-Дін Халіл. Вони говорять про іслам. – С. 436.

Іслам дозволяє чоловікові ставати багатоженцем, але за багатьох умов, правил, і все це задля практичної мети. Чоловік має право одружитися з іншою жінкою, якщо його дружина хвора, не може мати дітей або з інших причин, і одружитися на іншій краще, ніж залишити першу дружину або розлучитися з нею. Крім того, полігамія є набагато кращою, ніж заборонені стосунки поза шлюбом. Багатоженство стоїть на заваді незаконної і мерзенної справи мати коханок, яка є звичним явищем серед країн, котрі забороняють полігамію.

Люди не мають ніякого вибору, окрім як прийняти полігамію, якщо вони прагнуть жити чистим життям. За світовою статистикою, чисельність жінок переважає чисельність чоловіків. У Сполучених Штатах Америки, кількість жінок перевищує кількість чоловіків на чотири мільйони, таким чином, американське суспільство має вибір між чотирма мільйонами повій або чотирма мільйонами законних сімей.

У книзі “Арабська цивілізація” сказано: “Багатоженство на Сході – чудовий звичай, який піднімає моральність в суспільстві, об’єднує сім’ї, дає жінці повагу, щастя, якого ти не побачиш в Європі. Я не бачу жодних підстав вважати східний принцип полігамії менш законним, на мою думку, він є набагато кращим, ніж Гіппократе європейське багатоженство, яке сприяє народженню позашлюбних дітей”.¹⁴²

Багатоженство дозволяє кожному жити в законній, природній сім’ї. В зв’язку з цим, Монтгомері Уотт у своїй книзі “Мухаммад в місті” сказав: “Благородною метою багатоженства є те, що суспільство, яке прийняло цю практику, дозволяє всім жінкам при досягненні шлюбного віку вступати в шлюб законним шляхом”.¹⁴³

Як вже згадувалося раніше, полігамія в ісламі має свої умови, оскільки вона обмежує кількість дружин до чотирьох і вимагає абсолютної рівності між ними: **“Якщо ж ви боїтесь,**

¹⁴² Імад Ад-Дін Халіль. Вони говорять про іслам – С. 431.

¹⁴³ Там само С. 438.

що не будете належно ставитись до сиріт, то одружуйтесь із тими жінками, які вам до вподоби: з двома, з трьома, з чотирма. Та якщо ви боїтесь, що не будете справедливі із ними, то нехай це буде лише одна або ж невільниця, захоплена вами” (Коран 4:3).

Пророк Мухаммад (мир йому і благословення Аллага) попередив всякого, хто віддав перевагу одній дружині перед іншою. Він (мир йому і благословення Аллага) сказав: “Всякий, хто має двох дружин, і ставить одну з них вище, ніж другу (в матеріальних речах), прийде в Судний день, схилившись на один бік”.¹⁴⁴

Полігамія в ісламі існує не для гамування тимчасового сексуального бажання, вона не віддає перевагу одній статі перед іншою. Багатоженство існує для виправлення і усунення соціальних проблем, воно покладає на людину додаткові обов'язки, серед яких: фінансові, соціальні та гуманістичні вимоги.

Хіба цього недостатньо, аби спростувати помилкове твердження про становище жінок в ісламі? Задумайтесь над словами французького філософа Марселя Пуазара в книзі “Гуманність ісламу”. Він стверджував: “Коранічні вказівки та ті, що дав Мухаммад, є найкращим захисником і хранителем прав жінок”.¹⁴⁵

¹⁴⁴ Ібн Маджа (1969) і Ахмад (8363).

¹⁴⁵ Імад Ад-Дін Халіль. Вони говорять про іслам – С. 410.

Іслам і тероризм

Аллаг (Святий Він та Великий) відправив світу Пророка Мухаммада (мир йому і благословення Аллага) з благими вістями і засторогами. Він (Святий Він та Великий) описав Мухаммада (мир йому і благословення Аллага) як милосердну людину. Аллаг (Святий Він та Великий) каже: **“Ми відіслали тебе тільки як милість для світів”** (Коран 21:107). **“Прийшов до вас Посланець із вас самих. Тяжко йому те, що ви страждаєте, і він піклується про вас – співчутливий та милосердний до віруючих”** (Коран 9:128).

Пророк Мухаммад (мир йому і благословення Аллага) уособлює милість Аллага (Святий Він та Великий) до людства, і Аллаг (Святий Він та Великий) зробив велику послугу, відправивши його (мир йому і благословення Аллага), бо він (мир йому і благословення Аллага) забрав ненависть і багато іншого негативу, від яких страждали багато народів: **“Згадайте милість Аллага до вас, коли ви були ворогами, а Він об’єднав ваші серця, і за милістю Його ви стали братами один для одного. Ви були на краю вогняної прірви, та Аллаг врятував вас від неї. Ось так Аллаг роз’яснює вам Свої знамення – можливо, ви підете прямим шляхом!”** (Коран 3:103).

Аллаг (Святий Він та Великий) описує Свою останню книгу – Священний Коран – як милість і зцілення для людей: **“О люди! До вас прийшло повчання від Господа вашого, зцілення того, що в серцях, прямий шлях і милість для віруючих!”** (Коран 10: 57). **“Це – видимі знамення для людей, прямий шлях та милість для впевнених!”** (Коран 45:20).

Милосердя – одна з властивостей Аллага (Святий Він та Великий), його пророків (мир їм), і Його книг, характерне для віруючих, бо Аллаг (Святий Він та Великий) буде милостивим лише до милосердних віруючих. Пророк Мухаммад (мир йому і

благословення Аллага) сказав: “Аллаг (Святий Він та Великий) не буде милосердним до людини, яка не є милосердною до інших”,¹⁴⁶ - а той, хто чинить так, буде щасливим у Судний день. **“А після цього бути серед тих, які увірували й заповідали одне одному терпіння, заповідали одне одному милосердя! Це – люди, які праворуч”** (Коран 90:17-18).

Пророк Мухаммад (мир йому і благословення Аллага) наказав мусульманам бути милосердними у відносинах між собою, у стосунках з іншими людьми і навіть по відношенню до тварин. Згадані вище слова “той, хто не є милосердним до людей” означають милосердя до кожного, незалежно від раси, кольору шкіри чи релігії.

Прикладом милосердя мусульман до іновірців може слугувати благочинство нужденним. Абу Убайд сказав, що деякі мусульмани, маючи кровних та некровних родичів, які сповідують інші релігії (Кураїда і Аль-Надір), допомагали їм, сподіваючись, що вони приймуть іслам, а Аллаг (Святий Він та Великий) сказав наступне: **“Не твій це обов’язок вести їх прямим шляхом. Це Аллаг веде прямим шляхом того, кого побажає! А те добро, яке жертвуєте ви – це ж для вас самих”** (Коран 2:272).¹⁴⁷

Милість мусульман відноситься і до полонених солдатів-іновірців. Абу Разін сказав: “У той час як я був з Суф’яном ібн Салама, деякі з ув’язнених проходили повз нас. Він попросив мене дати їм милостиню і прочитав коранічні рядки: **“Вони дають їжу нужденному, сироті та полоненому, хоча й самі хочуть її”** (Коран 76:8).

Абу Азіз ібн Омар сказав: “Я був разом із ув’язненими в Бадрі, і Пророк Мухаммад (мир йому і благословення Аллага) сказав: “Дбайте про ув’язнених”. Я був з групою з числа ансарів, які зазвичай їли фініки, і вони дали мені хліба, виконуючи те,

¹⁴⁶ Аль-Бухарі (7376) і Муслім (2319).

¹⁴⁷ Абу Убайд в “Аль-Амваль” (1321), ібн Занавейг (1862), підтвердив аль-Албані в “Тамам аль-Менна” (1/389).

що Пророк Мухаммад (мир йому і благословення Аллага) заповів їм робити”.¹⁴⁸

Якщо іслам – це релігія милосердя, то як хтось може описувати її як релігію тероризму і жорстокості? Для підтвердження цього, варто зазначити, що Коран згадує готовність боротьби проти ворогів, навіть жертвування собою заради якоїсь релігії, країни або ж людей.

Милосердя ісламу не в покорі і стоянні на колінах перед ворогом, це не приниження і прийняття хибного, а в здатності сильного захистити свої права від ворогів. Дійсно, Коран наказує мусульманам боротися, але є велика різниця між протистоянням і вбивством, між тероризмом і важкою боротьбою в ім'я Аллага (Святий Він та Великий)

Тероризм шукає собі в жертву слабких, нездатних захиститися і невинних, а все це – вважається тяжким гріхом в ісламі.

Коран описує Фараона – одного з винних у цьому злочині; він вбивав слабких і дітей серед юдеїв: **“Воістину, Фіраун вивищився на землі й розділяв її жителів на групи. Одну з них він ослабляв, убивав їхніх синів і залишав живими їхніх жінок. Воістину, він був одним із тих, хто поширював безчестя на землі!”** (Коран 28:4).

Священний Коран описує діяння злочину, засуджує також і мораль диктаторів, а також попереджає, що Аллаг (Святий Він та Великий) не любить нечестя: **“...і не прагни ширити безчестя на землі. Воістину, Аллаг не любить нечестивих!”** (Коран 28:77). А також: **“І коли відвертається він, то поспішає сіяти безчестя на землі, нищити посіви та нащадків. Та Аллаг не любить нечестивців!”** (Коран 2:205).

Вбивство невинної душі в ісламі – важкий злочин, він рівний вбивству всіх людей: “Із цієї причини наказали Ми

¹⁴⁸ Ат-Табарані (18410), а аль-Хайсамі сказав, що це хороший хадіс у «Маджму з-Завайд» (6/86).

сидам Ізраїля: **“Якщо хтось уб’є душу не як помсту за душу й не як помсту за нечестя на землі, то це прирівнюється до вбивства всіх людей. А хто вбереже душу, той наче збереже життя всім людям”** (Коран 5:32).

У багатьох коранічних рядках Аллаг (Святий Він та Великий) забороняє вбивство, окрім того випадку, коли воно коїться за законом, тобто покарання після чесного суду. Аллаг (Святий Він та Великий) говорить: **“Не вбивайте душі, вбивство якої заборонив Аллаг, якщо не маєте права на те”** (Коран 6:151) та (Коран 17: 33), і описує віруючих людей, як тих: **“...які не звертаються замість Аллага до іншого бога, які не вбивають живої душі, не маючи на те права”** (Коран 25:68).

Хто вбиває невинну душу, підриває свою віру. Пророк Мухаммад (мир йому і благословення Аллага) сказав: **“Віруючі люди будуть справжніми віруючими, доки не скоять убивство”**.¹⁴⁹

Абд Аллаг ібн Умар, сподвижник Пророка (мир йому і благословення Аллага) сказав: **“Найтяжчим положенням, з якого ніколи не зможе розв’язати людина, є вбивство невинної душі”**.¹⁵⁰

Заборона поширюється не тільки на вбивство мусульман, але й на вбивство іновірця, який не бере участі у війні. Це стає зрозумілим із застереження Пророка Мухаммада (мир йому і благословення Аллага) до людини, яка скоїла цей злочин. Вій (мир йому і благословення Аллага) сказав: **“Той, хто вбив людину, яка перебуває в перемир’ї або союзі з мусульманами, ніколи не побачить і не відчує Рай, незважаючи на те, що пахощі Раю можна відчутти на відстані сорока років ходьби”**.¹⁵¹

Невинні іновірці отримали обіцянку від Аллага (Святий Він та Великий) та Його Посланця (мир йому і благословення

¹⁴⁹ Аль-Бухарі (6862).

¹⁵⁰ Аль-Бухарі (6863).

151 - Переказав це Аль-Бухарі (3166)

Аллага), а будь-який мусульманин, який порушив цю обіцянку заслуговує покарання. Іслам не тільки забороняє вбивство іновірців, але і забороняє ображати і шкодити їм, їхнім правам і їхньому майну.

В Судний день Пророк Мухаммад (мир йому і благословення Аллага), який був милостивим до людства, заговорить до мусульман, які скоїли цей злочин, і він (мир йому і благословення Аллага) виступить проти них. Він (мир йому і благословення Аллага) сказав: “Кожен, хто принижуватиме, примушуватиме або нехтуватиме правами людини, яка знаходиться в перемир’ї або мирі з мусульманами, буде моїм супротивником у Судний день”.¹⁵²

Завдання будь-кому шкоди вважається гріхом, за який Аллаг (Святий Він та Великий) покарає. Аллаг (Святий Він та Великий) приймає молитву скривджених проти образника, навіть якщо це іновірець. Пророк Мухаммад (мир йому і благословення Аллага) сказав: “Пам’ятайте про молитву скривдженого – навіть якщо він не є мусульманином, адже межі між молільником і відповіддю на молитву”.¹⁵³

Аллаг (Святий Він та Великий) забороняє будь-який проступок, навіть якщо його чинять заради Його слави, Він (Святий Він та Великий) говорить: **“О вірні Мені, Я заборонив самому собі чинити проступки, і Я заборонив це і серед вас, тож не шкодьте один одному”**.¹⁵⁴

В ісламі негоже ставлення до тварин також вважається гріхом і карається Пекельним вогнем, не кажучи вже про проступок по відношенню до людини. Пророк Мухаммад (мир йому і благословення Аллага) сказав: “Жінка потрапила до

152 - Переказав це Абу Давуд(3052), An Nesaey (2749) і підтвердив аль-Албані в «Сахіх» Абу Давуд (2626)

153 - Переказав це Ахмад (12140)

154 - Переказав це Муслім (2577)

Пекельного вогню через те, що вона зачинила кішку, не годувала її і не дозволила їй самій шукати їжу”.¹⁵⁵

Таким чином, іслам виступає проти несправедливості до людей більше, ніж будь-яка інша релігія. Він немає нічого спільного з тероризмом. Джихад в ісламі (боротьба з ворогами на шляху Аллага (Святий Він та Великий)) полягає в боротьбі проти беззаконників, щоб покарати порушників, а також у захисті віри і свободи людей, які поклоняються Аллагу (Святий Він та Великий).

Перед тим як обговорювати джихад в ісламі, варто почитати про події, які відбулися на зорі ісламу. Коли Аллаг (Святий Він та Великий) відправив Мухаммада (мир йому і благословення Аллага) в якості посланця до людства, його плем'я Курайш, за підтримки багатьох інших арабських племен, виступило проти нього (мир йому і благословення Аллага). Вони карали і вбивали мусульман, в той час як віруючі були сповнені терпіння, виконуючи наказ Аллага (Святий Він та Великий): бути терплячими і не боротися: **“Невже ти не бачив тих, кому сказали: «Стримуйте свої руки, звершуйте молитву та давайте закят”** (Коран 4:77).

Племена не припиняли завдавати лиха та вбивати віруючих, тому Аллаг (Святий Він та Великий) дозволив мусульманам боротися для того, щоб захистити себе: **“Дозволено вести боротьбу тим, із ким учинили несправедливо. Воістину, Аллаг спроможний допомогти їм! Їх було несправедливо вигнано з їхніх жител тільки за те, що вони говорили: «Господь наш – Аллаг!»”** (Коран 22:39- 40).

Ті ж самі рядки пояснюють лихо, яке може трапитись з людьми, якщо вони не виступлять проти кривдників силою, що є важливим фактором для формування безпечного суспільства: **“Якби Аллаг не дозволяв одним людям захищатись від інших, то були б знищені монастирі, церкви, синагоги й мечеті, де часто згадується Боже ім'я. Аллаг неодмінно**

допомагає тим, хто допомагає Йому. Воістину, Аллаг – Всесильний, Всемогутній!” (Коран 22: 40).

Настуні рядки описують віруючих людей, яким Аллаг допоможе отримати перемогу: **“Якщо Ми зміцнимо їх на землі, вони будуть звершувати молитву, давати закят, закликати до заохочуваного й забороняти відразу. А кінець справ – в Аллага!”** (Коран 22:41).

Аллаг (Святий Він та Великий) наказав Пророку Мухаммаду (мир йому і благословення Аллага) та його сподвижникам не починати війну. Аллаг (Святий Він та Великий) каже: **“І боріться на шляху Аллага проти тих, хто бореться проти вас. Але не виявляйте ворожості при цьому, бо ж, воістину, Аллаг не любить тих, хто виявляє ворожість! Вбивайте їх усюди, де відшукаєте, виганяйте їх звідти, звідки вони вигнали вас! Сму́та гірша за вбивство! Але не починайте боротьби з ними біля Забороненої Мечеті, поки вони не почнуть там боротьби проти вас, тоді вбивайте їх! Такою є відплата невіруючим! Та якщо вони зупиняться, то Аллаг – Прощаючий, Милосердний! Боріться проти них, поки не зникне сму́та, і релігія не буде належати Аллагу! Та якщо вони зупиняться, то нехай не буде ворожості, окрім як проти нечестивців. Заборонений місяць – за заборонений місяць. Порушення заборон вимагає помсти! Якщо хтось виявить ворожість до вас, то ви виявите ворожість до нього так само, як він виявляв ворожість до вас. Бійтеся Аллага і знайте, що Аллаг – із богобоязливими!”** (Коран 2: 190 – 194).

Якщо беззаконники припинять чинити лихо, то війна та руйнування на землі припиняться: **“Та якщо вони відступлять, не почнуть битви і запропонують вам мир, то Аллаг не дозволить вам жодних дій проти них!”** (Коран 4:90).

Коли невіруючі оголосили війну мусульманам, реакцією був удар у відповідь, адже Аллаг (Святий Він та Великий) наказав мусульманам у Священному Корані єднатися для боротьби: **“Боріться з багатобожниками всі разом – так само,**

як разом ведуть боротьбу з вами вони. І знайте, що Аллаг – із богобоязливими!” (Коран 9:36).

Саме тому у ісламі відповідно до законних підстав, боротьба це – обов’язок. Війна не є схвальною річчю для людства, проте задля вирішення деяких соціальних і гуманістичних питань вона є необхідною: **“Встановлено вашим обов’язком боротьбу, тоді як ви ненавидите її. Можливо, те, що вам неприємно – благо для вас. А, можливо, те, що вам приємно – зло для вас. Аллаг знає, а ви не знаєте!”** (Коран 2:216).

Пророк Мухаммад (мир йому і благословення Аллага), зазвичай, закликав своїх сподвижників просити Аллага (Святий Він та Великий), щоб Він (Святий Він та Великий) змусив їхніх ворогів повернутися додому без боротьби. Він (мир йому і благословення Аллага) казав: **“О люди, не бажайте зустрічі з ворогом, навпаки, просіть Аллага (Святий Він та Великий) доброго здоров’я. А як зустрінетесь з ворогами, то будьте терплячими”**.¹⁵⁶

Аллаг (Святий Він та Великий) високо оцінив вчинок Пророка Мухаммада (мир йому і благословення Аллага), коли Він (Святий Він та Великий) зробив так, щоб язичники залишили місто мусульман без бою: **“Аллаг повернув невіруючих, незважаючи на їхню лютю, і вони не отримали блага. Аллаг врятував віруючих від битви. Аллаг – Всесильний, Всемогутній!”** (Коран 33:25).

Мета війни в ісламі не полягає в домінуванні у світі чи контролі над людьми. Ті, хто таким чином бажає розкішного життя, втратить вічне життя: **“Останню обитель Ми приготували для тих, хто не бажає вивищуватися на землі й поширювати безчестя. А найкращий вихід – для богобоязливих!”** (Коран 28:83).

¹⁵⁶ Аль-Бухарі (3024) і Муслім (1742).

Одного разу чоловік підійшов до Пророка Мухаммада (мир йому і благословення Аллага) і запитав його (мир йому і благословення Аллага) про мету законної боротьби (джихад), яку дозволив Аллаг (Святий Він та Великий): “Людина може боротися за багатство, славу, визнання, що з цього всього вважається боротьбою в ім’я Аллага (Святий Він та Великий)?” Підкреслюючи марність і безпідставність боротьби за земні блага, Пророк Мухаммад сказав: “Та боротьба, яка звеличує слово Аллага (Святий Він та Великий)”.¹⁵⁷

Після прочитання Священного Корану, Сунни та історії ісламу стануть зрозумілими дві важливі і благородні цілі, які Аллаг (Святий Він та Великий) наказав захищати джихадом.

По-перше: виступати проти ворожнечі, спрямованої на іслам, яка в тій чи іншій формі, заважає людям почути або повірити в правду: **“Боріться проти них, поки не зникне смута, і релігія не буде належати Аллагу!”** (Коран 2:193).

Абд Аллаг ібн Умар (нехай буде з ним милість Аллага (Святий Він та Великий)) сказав: “Коли іслам тільки з’явився, мусульмани були під гнітом і їх змушували зрікатися ісламу, і язичники або вбивали людину, або зв’язували і катували її”.¹⁵⁸

Мусульмани звершують Джихад з хоробрістю для того, щоб звільнити людей, забезпечити свободу прийняття рішень і відбити напади тих, хто намагається перешкодити їм: **“Смута – більший гріх, ніж боротьба. Тож вони не припинять боротися проти вас доти, доки, якщо зможуть, не відвернуть вас від релігії вашої. А якщо хтось із вас відступить від своєї релігії та помре невірною, то марними стануть його вчинки у земному житті та житті наступному Такі будуть жителями вогню – і будуть вони там довіку!”** (Коран 2:217).

Рабія ібн Амір, в битві при Кадісії, роз’яснив її благородну мету. Головнокомандуючий перської армії запитав його, чому вони прийшли, а він відповів: “Аллаг (Святий Він та Великий)

¹⁵⁷ Аль-Бухарі (2810) і Муслім (1904).

¹⁵⁸ Аль-Бухарі (4515).

послав нас, щоб привести людство (з волі Аллага (Святий Він та Великий)) до поклоніння Аллагу (Святий Він та Великий), звільнити від страждань життя і привести до його щастя, від релігій несправедливості до справедливості ісламу, і закликати всіх людей вірити в Нього (Святий Він та Великий)”¹⁵⁹.

Віра в Аллага (Святий Він та Великий) – це найдорожче, що може мати людина, тому треба боротися і жертвувати собою заради цієї справи. Письменник Біджі Родрік сказав: “Іслам дозволяв своєму пророкові здійснювати джихад, щоб відбиватися від несправедливості і гноблення... усунути перешкоди, які заважають поширенню його послання. Іслам не примушує нікого ставати мусульманином, але закликає людей, дозволяючи їм зробити свій власний вибір. Іслам є релігією миру: з Богом і з усіма людьми”¹⁶⁰.

По-друге, щоб захиститися від ворога, який нападає і захоплює оселі та землі, захистити вільних людей від несправедливості і гноблення. Аллаг (Святий Він та Великий) не любить несправедливість, і наша свідомо антипатія до тиранії робить все, щоб звільнити людей, проголосити правду і справедливість, на якій були створені земля і небо: **“І чому б вам не боротися на шляху Аллага заради слабких чоловіків, жінок і дітей, які говорять: «Господи наш! Виведи нас із цього міста, жителі якого є несправедливими. Даруй нам від Себе покровителя, даруй нам від Себе помічника!”** (Коран 4: 75).

На знак підтримки і доброї звістки для тих, хто помирає, захищаючи віру, людей і майно, Пророк Мухаммад (мир йому і благословення Аллага) каже: “Мусульманин, який був убитий, захищаючи своє багатство, свою сім’ю, себе чи релігію, є мучеником”¹⁶¹.

¹⁵⁹ Аль-Бідайя уа н-Нігайя (7/40).

¹⁶⁰ Вони говорять про іслам. - С. 246.

¹⁶¹ Ат-Тірмізі (1421) і Абу Давуд (4772).

Існують принципи та правила, які мусульманин повинен враховувати при звершенні джихаду, які відрізняють його від тероризму:

– Якщо противник просить про мир або перемир'я, то ти повинен виконати його волю. Аллаг (Святий Він та Великий) каже: **“Якщо вони оберуть мир, то обирай його й ти. І покладай сподівання на Аллага. Воістину, Він – Всечуючий та Всезнаючий! Та якщо вони захочуть зрадити тебе, то, воістину, достатньо тобі Аллага!”** (Коран 8:61-62).

– Не вбивати дітей, жінок, старих, невільників, служителів віри та інших, хто не бере участі у війні. Заборона на вбивство цих людей згадана у Сунні. Абд Аллаг ібн Умар (хай буде з ним милість Аллага (Святий Він та Великий)) сказав: “Мертва жінка була знайдена в одній із битв, і Пророк (мир йому і благословення Аллага) наказав не вбивати жінок і дітей”.¹⁶²

Коли Пророк Мухаммад (мир йому і благословення Аллага) посилав армію на битву, то зазвичай говорив: “Ступайте з іменем Аллага (Святий Він та Великий) і слідуйте релігії його посланників. Не вбивайте старого, малу дитину чи велику, жінку. Не перебільшуйте і не займайтесь мародерством, дійте саме так і ставтесь до людей доброзичливо, бо Аллаг (Святий Він та Великих) любить тих, хто творить добро”.¹⁶³

Що стосується заборони вбивства жінок, невільників, а також тих, хто не бере участь у війні, сподвижник Пророка Мухаммада (мир йому і благословення Аллага) Рабах ібн Аль-Рабі сказав: “Це трапилося під час навали. Він (мир йому і благословення Аллага) побачив, що люди збираються навколо чогось, тож Пророк (мир йому і благословення Аллага) покликав чоловіка, і наказав йому: “Іди і з'ясуй, чому вони збираються”. Чоловік повернувся і сказав: “Через мертву

¹⁶² Аль-Бухарі (3015) і Муслім (1744).

¹⁶³ Абу Давуд (2614).

жінку”. Пророк (мир йому і благословення Аллага) відповів: “Вона не брала участь у битві”. На чолі армії у цій навалі був Халід ібн Аль-Валід. Пророк (мир йому і благословення Аллага) послав до нього чоловіка зі словами: “Пророк (мир йому і благословення Аллага) наказує вам не вбивати рабів та жінок”.¹⁶⁴

Коли Пророк Мухаммад (мир йому і благословення Аллага) відправив загін на битву під Хунайном, вони вбили ворогів, в тому числі жінок і дітей. А коли повернулися, Пророк Мухаммад (мир йому і благословення Аллага), засуджуючи їхній вчинок, сказав: “Чому ви вбили цих дітей?” У відповідь почув: «Вони були потомством язичників”. Він (мир йому і благословення Аллага) відповів, намагаючись виправити їхнє розуміння: “Найкращі серед вас також були дітьми язичників, клянусь Аллагом (Святий Він та Великий): кожна людина народжується з внутрішньою вірою в Аллага (Святий та Великий), поки не виростає і не підтверджує або заперечує це”.¹⁶⁵

Таким чином, Пророк Мухаммад (мир йому і благословення Аллага) заборонив вбивати дітей іновірців. Більш того, він (мир йому і благословення Аллага) сказав, що діти народжуються з інстинктивною вірою в Аллага (Святий Він та Великий), і вони залишаються такими, поки не вrostуть і не зроблять свій власний вибір між прийняттям ісламу чи слідуванню релігії своїх батьків.

Також іслам забороняє вбивство священиків, адже вони не воюють. У зв'язку з цим, наступник Пророка Мухаммада (мир йому і благословення Аллага) Абу Бакр наказав очільнику мусульманської армії, яка була відправлена до Сирії: “Ви знайдете людей, які стверджуватимуть, що належать до Аллага

¹⁶⁴ Абу Давуд (2669) і Ібн Маджа (2842).

¹⁶⁵ Ахмад (15161).

(Святий Він та Великий), залиште їх (не завдавайся шкоди) і хай буде так, як вони стверджують”.¹⁶⁶

Таким чином, іслам не відноситься до тероризму, що також стосується і мусульман, які сповідують принципи джихаду, і не мають наміру негативно впливати на суспільство, для цього ми можемо навести багато доказів:

Відомий історик Вілл Дюрант сказав: “Схоже на те, що мусульмани були справжніми чоловіками, набагато кращими, ніж християни; вони виконували свої обіцянки і були більш милосердні. За весь час їхньої історії, вони не чинили стільки тиранії як це зробили християни, коли напали на Єрусалим в 1099 році”.¹⁶⁷

Гюстав Лебон сказав: “Чесно кажучи, ніколи не існувало більш милосердних і толерантних переможців, ніж араби, і більш толерантної релігії, ніж їхня”.¹⁶⁸

Крім того, Лебон, наводячи приклади відносин мусульман з іновірцями, говорить: “Араби в Іспанії – не кажучи вже про їх велику терпимість – відомі своїм ідеальним героїзмом; вони були милостиві зі слабкими, добрі з переможеними, виконували свої обіцянки і багато іншого. З часом, Європейські християнські народи запозичили все це у них”.¹⁶⁹

Таким чином, ми бачимо різницю між законним джихадом в ісламі і тероризмом, поширений серед деяких мусульман сьогодні, який іслам, в свою чергу, розглядає як злочин. З усього цього розуміємо, що тероризм несправедливо асоціюється з ісламом.

Звинувачувати іслам у тероризмі нелогічно та несправедливо. Ті, хто стверджують, що це далеко від істини, звинувачуючи іслам в тероризмі, виправдовуючи інші релігії,

¹⁶⁶ Малік (982).

¹⁶⁷ Вони говорять про іслам. – С. 245.

¹⁶⁸ Гюстав Лебон. Цивілізація арабів. – С. 720.

¹⁶⁹ Гюстав Лебон. Цивілізація арабів. – С. 344.

повинні знати, що іудаїзм і християнство, наприклад, дозволяють вбивство жінок, дітей та інших осіб, які не мають відношення до бойових дій: “Так говорить Господь Саваот... тепер іди, і поб'єш Амаліка, і зруйнує все, що у них є. Не шкодуйте їх, і вбивайте чоловіків і жінок, дітей і немовлят, биків і вівць, верблюдів і ослів” (1 Самуїла 15:2-3).

Ми не просимо їх звинувачувати інших, але просимо їх зрозуміти нашу релігію. Ми просимо їх припинити писати про іслам, якщо вони не знають правду, перестати знаходити виправдання своєї тиранії в ісламі.

Підб'ємо підсумок словами американського письменника Ендрю Патерсона: “Насильство в ім'я ісламу не має нічого спільного з ісламом; більше того, це суперечить цій релігії, яка означає мир, а не насильство”.¹⁷⁰

¹⁷⁰ Поль Файндлей. Ні мовчанню завтра. – С. 91.

Іслам і ставлення до іновірців

Низка організацій ЗМІ звинувачують іслам в упередженості проти іновірців. Вони стверджують, що іслам змушує інших слідувати за ним, заохочує ненависть до іновірців і несправедливість по відношенню до них.

Ці організації або не знають іслам та його вчення, або ж спотворюють правду про нього. Проте, іслам далекий від подібних оманливих звинувачень. Історія доводить, що мусульмани ніколи не намагалися змусити інші країни прийняти іслам. Мусульманин знає, що різні вірування існують лише з волі Аллага (Святий Він та Великий) і це пов'язано з Його (Святий Він та Великий) абсолютною мудрістю. Аллаг (Святий Він та Великий) каже: **“Кожному з-посеред вас встановили Ми різні закони й приписи. Якби побажав Аллаг, то створив би Він вас громадою єдиною, але випробує Він у тому вас, що дарував вам. Змагайтеся ж у добрих справах, до Аллага ви всі повернетесь...”** (Коран 5: 48).

Аллаг (Святий Він та Великий) за Своїм бажанням міг би створити всіх людей мусульманами і вони б не мали можливості обирати релігію: **“Якби твій Господь побажав, то зробив би людей єдиною громадою, але вони сперечаються далі, крім тих, кого помилував Господь твій. Для цього Він їх створив. І справдиться слово Господа твого: «Я неодмінно заповню геєну джинами й людьми – всіма!»** (Коран 11:118-119).

Таким чином, мусульмани розуміють, що неможливо змусити всіх прийняти іслам, адже більшість людей не вірять, і обов'язок мусульманина полягає у тому, щоб сказати людям правду і попросити Аллага (Святий Він та Великий) вказати їм правильний шлях.

Аллаг (Святий Він та Великий) говорить мусульманам, що їх обов'язок полягає тільки у передачі послання; і Він (Святий

Він та Великий) єдиний, хто буде судити людей у Судний день. У зверненні до Пророка Мухаммада (мир йому і благословення Аллага), Аллаг (Святий Він та Великий) говорить: **“Та якщо вони відвернуться, то ти повинен тільки передати одкровення”** (Коран 16:82).

“Чи не підкоритеся й ви?” І якщо вони підкоряться, то підуть шляхом прямим. А якщо відвернуться, то ти відповідаєш лише за те, щоб передати їм це. Аллаг бачить **Вірних Йому**” (Коран 3:20).

“Якби твій Господь побажав, то увірували б усі, хто живе на землі. Та чи зміг би ти примусити людей стати віруючими?” (Коран 10:99).

Іслам чітко проголошує те, що він приймає і іновірців. Аллаг (Святий Він та Великий) каже: **“Немає примусу до релігії. Вже розрізнено прямий шлях та оману! Хто не вірує у тагута, той вже вхопив надійну основу, яка не зламається! Аллаг – Всечуючий та Всезнаючий!”** (Коран 2:256).

“Скажи: «Істина – від Господа вашого! Хто хоче, нехай вірує, а хто не хоче, нехай не вірує». Воістину, Ми приготували для нечестивців вогонь, який накриє їх, наче намет” (Коран 18: 29).

Іслам відмовляється від примусового прийняття ісламу тому, що ті, хто був змушений прийняти іслам, не мають щирої віри. Вони не дотримуються його вчення у своєму житті, а тому будуть покарані у житті вічному, а усе це не є метою божественної волі і мудрості Аллага (Святий Він та Великий).

В цьому відношенні історики заявляють про дотримання мусульманами вчення ісламу. У своїй книзі “Тінь Церкви”, розповідаючи про перемогу ісламу над Іспанією, іспанський мислитель Пласко Апанес сказав:

“Іспанія вітає тих, хто приїхав з Африки; села здалися без опору; коли група арабських воїнів підійшла до одного з сіл, ворота відкрилися перед ними, і їх тепло приймали... це було

вторгнення, але не для перемоги і завоювання... Люди цієї цивілізації ніколи не забували про внутрішню свободу, на якій побудована істинна велич націй. Вони прийняли церкви і синагоги юдеїв, які були в містах, котрі підкорились їм. Мечеть ніколи не боялася місця поклоніння інших релігій, будучи завжди поруч з ними, захищаючи їхні права, без задрості або бажання контролювати їх”.¹⁷¹

У своїй книзі «Заклик до ісламу», англійський історик сер Томас Арнольд писав: “Мусульмани, які перемогли, були вельми поблажливі до арабських християн від першого століття гіджри, їх терпимість тривала протягом багатьох століть. Ми можемо стверджувати, що християни, які прийняли іслам, зробили це охоче і без примусу, і арабські християни, які до сих пір живуть серед мусульман в слугують кращим доказом цьому”.¹⁷²

Німецький сходознавець Зігфрід Хонка сказав: “Араби не змушували підкорені народи приймати іслам. Християни, перси і юдеї, до яких ставились дуже погано через релігійні забобони до приходу мусульман, сповідували свої релігійні вчення без будь-яких труднощів. Мусульмани дали їм повну свободу відвідувати свої місця поклоніння, священників та рабинів. Отож, чи існує краща толерантність або поблажливості, ніж така? Де в історії людства траплялися подібні речі, і коли?”¹⁷³

Справжня причина поширення ісламу на землі полягала у його терпимості і поблажливості до іновірців, а не як говорять люди – у насильстві. Люди читали про мусульманську терпимість і доброзичливість; вони відчули це у добрих відносинах між мусульманами, веденні справ і поведінці, які є протилежністю того, що стверджують інші.

Історик Лебон сказав:

¹⁷¹ Мустафа Абу Зайд Фагмі. Фан аль-Хукм фі ль-Іслям. – С. 387.

¹⁷² Заклик до ісламу. – С. 51.

¹⁷³ Шамс ал ь-Араб Тастаа аля ль-Гарб. – С. 364.

“Сила не є засобом поширення Корану, завойовані араби мали свободу сповідувати власні релігії.... Якщо траплялося, що деякі християнські народи прийняли іслам і арабську мову, то лише через справедливість і високу моральність, яку показали їм переможці (ці народи ніколи не відчували подібного до приходу мусульман), а також через терпимість і поблажливість, які не можна знайти в інших релігіях”.¹⁷⁴

Він також сказав: “Історики ігнорують прощення і доброзичливість арабів, які були однією з причин швидкого поширення перемоги мусульман і легкості їхньої релігії та мови, в якій багато народів переконались. Справа в тому, що народи ніколи не знали таких милостивих і поблажливих переможців, як араби, і такої м’якої релігії, як і їхня”.¹⁷⁵

Дюрант погодився з ним і сказав: “Завдяки поблажливості релігії, яка була поширена серед ранніх мусульмани, більшість християн, персів і язичників, за винятком деяких з них, прийняли іслам... Іслам полонив серця сотень народів з Китаю і Індонезії, Марокко та Іспанії. Він контролював їх звичаї, реформував життя і відкрив їм горизонти нових надій, які полегшили життя і усунули проблеми”.¹⁷⁶

Ісламська толерантність – настанова Корану, яка залишається з віруючими, які зобов'язані дотримуватися наказу Аллага (Святий Він та Великий): **“Аллаг не забороняє вам бути дружніми та справедливими до тих, хто не бився з вами через віру та не виганяв вас із ваших домівок. Воістину, Аллаг любить справедливих”** (Коран 60:8).

Коранічні рядки, згадані вище, висловлюють дві моралі, які є правом тих, хто не виступає проти і не нападає на мусульман.

Перша – бути побожним, добрим і віруючим. Коран підкреслює і заохочує до цих властивостей, адже вони

¹⁷⁴ Історія арабської цивілізації. – С.127.

¹⁷⁵ Там само. – С. 605.

¹⁷⁶ Історія арабської цивілізації (13/133).

зустрічаються у багатьох ісламських вченнях, які містять приклади доброти і гуманності.

Коран зобов'язує мусульман бути у своїх щирими та стриманими у відносинах, аби зберегти зв'язки між родичами, навіть, якщо вони сповідують іншу віру. Аллаг (Святий Він та Великий) велить мусульманам бути добрими до своїх батьків, навіть якщо вони намагаються утримати своїх сина чи дочку від ісламу. Бо навіть це не позбавляє батьків права на турботу і повагу дітей: **“А якщо батьки силуватимуть тебе до поклоніння іншим богам, про яких тобі нічого не- відомо, не корися їм, але будь із ними в цьому світі добрим і йди шляхом тих, хто звертається до Мене! Потім ви повернетесь до Мене і Я сповіщу вам про те, що ви чинили!”** (Коран 31:15).

Коли Асма, донька Абу Бакра, прийшла до Пророка (мир йому і благословення Аллага) і сказала: “Посланнику Аллага, моя мати (іновірна) прийшла до мене шукати прихистку, чи повинна я піклуватися про неї?” Пророк Мухаммад (мир йому і благословення Аллага) відповів: “Дай їй прихисток і піклуйся про неї”.¹⁷⁷

До аспектів толерантності, поблажливості і благочестя в ісламі належить і відвідування хворого. Пророк Мухаммад (мир йому і благословення Аллага) відвідав свого хворого дядька Абу Таліба, який був язичником.¹⁷⁸ Він (мир йому і благословення Аллага) також відвідав свого сусіда-юдея, коли той був хворий, і сів поруч з його головою.¹⁷⁹

Більше того, Пророк Мухаммад (мир йому і благословення Аллага) послав подарунки деяким зі своїх ворогів та іновірцям, щоб пом'якшити їхні серця, а також зменшити конфлікт між людьми. Він послав фініки Абу Суф'яну, коли той перебував у

¹⁷⁷ Аль-Бухарі (2620) і Муслім (1003).

¹⁷⁸ Ахмад (2009) і Ат-Тірмізі (3232).

¹⁷⁹ Аль-Бухарі (1356).

Мецці, попрохав, щоб він послав йому їжу.¹⁸⁰ Крім того, Пророк прийняв подарунки від царів іновірців – царя Єгипту, Еклату і Персії.¹⁸¹

Що стосується соціальних взаємин, він (мир йому і благословення Аллага) прийняв запрошення від юдейки Зайнаб бінт Аль-Харіт, яка запросила його на обід з приготованої на грилі ягнятини у Хайбарі.¹⁸² Він також прийняв запрошення від юдея, який запросив його на хліб.¹⁸³

Друга мораль – це справедливість, яка є найвищою чеснотою. Іслам зобов'язаний виконувати її та захищати. Справедливості легко досягнути у справах релігії та родової єдності, а також справах, які заслуговують на людське милосердя та доброту.

Достовірність цієї моралі можна було б перевірити, якби релігії були різними і їхні цілі суперечили одна одній. Таким чином, Священний Коран велить бути справедливими по відношенню до усіх людей, а особливо до іновірців, адже до них мусульмани можуть ставитися несправедливо через їхню релігію. Аллаг (Святий Він та Великий) каже: **“О ви, які увірували! Будьте стійкими у вірі в Аллага, свідчіть справедливо і нехай ненависть ваша до інших не веде до несправедливості. Тримайтеся справедливості, бо вона ближча до богобоязливості”** (Коран 5:8).

Доктор Насмі Лука, єгипетський дослідник християнства, сказав: **“Я ніколи не зустрічав закону більш справедливого і більш відразливого до насильства й упереджень, ніж закон ісламу, в якому йдеться про таке: “Свідчіть справедливо і нехай ненависть ваша до інших не веде до несправедливості. Тримайтеся справедливості, бо вона ближча до**

¹⁸⁰ Ібн Занджаві в «Аль-Амваль» (2/589).

¹⁸¹ Аль-Бухарі (1482) і Ахмад (749).

¹⁸² Аль-Бухарі (2617) і Муслім (2190).

¹⁸³ Ахмад (12789).

богобоязливості” (Коран 5:8). Як може хтось слідувати менш поблажливій і стійкій релігії?¹⁸⁴

Існує багато доказів мусульманської справедливості по відношенню до іновірців на прикладі непорозуміння між четвертим халіфом Алі ібн Абу Талібом (хай Аллаг (Святий Він та Великий) буде задоволений ним) і юдеєм у зв'язку загубленою бронєю, яка потім була знайдена у юдея. Вони звернулися до мусульманського судді, а той розсудив на користь іудея, який відразу ж прийняв іслам і здивовано сказав: “Це справедливість пророків! Очільник мусульман послав мене до свого судді, який виніс вирок на мою користь! Я свідчу, що немає Божества, гідного поклоніння, окрім Аллага, а Мухаммад – Пророк Його. Чесно кажучи, броня твоя, повелитель правовірних. Я йшов за армією в той час як ви покинули Сефеен, і вона впала зі твого верблюда”. Алі (хай Аллаг (Святий Він та Великий) буде задоволений ним) сказав: “Так як ти став мусульманином, вона – твоя”.¹⁸⁵

Іншим прикладом мусульманської справедливості може слугувати історія коптського християнина та його сина з правителем Єгипту Амр ібн Аль-Асом. Другий мусульманський халіф Умар ібн аль-Хаттаб розсудив на користь християнина і сказав слова, які стали мудрістю та приказкою серед людей: “Амр, з яких це пір ти неволиш людей, якщо матері народжують їх вільними?”¹⁸⁶

У 9 столітті правитель Єрусалиму у своєму листі до патріарха Константинопольського висловлює своє схвалення таких вчинків. Він писав: “Вони справедливі з нами, ніколи не шкодять нам і не примушують”.¹⁸⁷

¹⁸⁴ Мухаммад ар-Рісала уа ар-Расул – С. 26.

¹⁸⁵ Хіл'яту аль-Аулія, (4/141) і аль-Бідайя уа н-Нігайя (8/4-5).

¹⁸⁶ Таріх Умар, Ібн аль-Джавзі – С.129-130. Футух Міср, ібн аль-Хакам. – С.195.

¹⁸⁷ Шамс аль-Араб Тастаа аля ль-Гарб. – С. 364.

Якби ж люди були чесними, вони б погодились зі словами Густава Лебона: “Іслам є найбільш відкритим до наукових відкриттів, найкращою релігією, яка виховує високу моральність та заохочує чинити справедливість, праведність і поблажливість”.¹⁸⁸

У своїй книзі “Араби і Європа” доктор Луїс Юн мав рацію, коли сказав: “Існує багато речей, яким європейцям потрібно вчитись в ісламської цивілізації, серед яких анти-расизм, толерантність щодо кольору шкіри та релігії”.¹⁸⁹

Таким чином, іслам не є релігією упередження, що підтверджується коранічними рядками, дослідниками-іновірцями та історією. Навпаки, мусульмани створили унікальний зразок цивілізації, яка необхідна людству через сьогоденну ненависть до мусульман від тих, хто досі вважає, що іслам – небезпечна релігія.

¹⁸⁸ Арабська цивілізація. – С. 126.

¹⁸⁹ Імад ад-Халіль. Вони говорять про іслам. – с. 326.

Мусульмани і сучасні виклики

Ознайомлення з положенням мусульман дає нам розуміння, що вони стикаються з багатьма проблемами від початку 21 століття.

Мусульманська громада, яка вела людство протягом восьми століть, зараз знаходиться далеко позаду за рівнем розвитку науки та знань.

Шукаючи вигоду в цій гіркій ситуації, деякі люди пов'язують помилки та негативну поведінку мусульман з ісламом, ігноруючи той факт, що несправедливо судити релігію за її послідовниками. Іслам – це релігія науки і цивілізації, адже коли мусульмани слідували його настановам та правилам, то зробили неоціненний внесок у розвиток мистецтва, цивілізації, знань та творчих винаходів. Коли ж вони відійшли від своєї релігії, замінили її або ж змішали з ідеями звідусіль, вони стали останніми і втратили той дар науки і знань, який дав їм Аллаг (Святий Він та Великий).

Священний Коран з перших рядків стверджує: **“Читай! Ім'ям Господа твого, Який створив”** (Коран 96:1). І надалі закликає мусульман навчатись і отримувати знання, пошановує дослідників і мудреців: **“Аллаг дарує перевагу тим серед вас, які увірували, й тим, кому дано знання. І Аллаг знає те, що ви робите”** (Коран 58:11).

«Скажи: “Невже рівні ті, які знають, і ті, які не знають?” Воістину, замисляться лише обдаровані розумом!» (Коран 39:9).

Іслам шанує знання, поважає науковців та вчених, віддає їм перевагу навіть перед тим, хто присвячує себе поклонінню Аллагу (Святий Він та Великий). Пророк Мухаммад (мир йому і благословення Аллага) сказав: **“Щабель дослідника є вищим від щабля того, хто поклоняється Йому (Святий Він та Великий) настільки ж, наскільки моє положення є вищим від найнижчого**

положення серед вас. Аллаг (Святий Він та Великий) любить людину, яка вчить праведності. Янголи, люди на небесах і на землі, навіть мураха в мурашнику і кит моляться за милість для нього”.¹⁹⁰

Коли мусульмани трималися релігії та її вчення, вони були першими серед усіх народів, вони несли смолоскип знань і цивілізованості та створили унікальну цивілізацію. Ми згадаємо кілька зізнань науковців про мусульманську цивілізацію та її внесок у розвиток світу. Їхні слова сповнені захоплення, вони описують деякі з визначних діянь мусульманської цивілізації, вони є простими свідками наших досягнень.

Доктор Стенлі Лі у свої книзі «Історія світу» сказав: “Не було нічого у всій історії цивілізації більш прекрасного, як раптова жага до знань у всьому ісламському світі. Кожен мусульманин, від халіфа до звичайного робітника, мав страшну жагу до знань і подорожував з метою їх отримання, і це найкраще, що іслам приніс усьому людству”.¹⁹¹

У своїй книзі “Закон історії” Джолефі Касла стверджував: “Арабський розвиток після смерті Пророка (мир йому і благословення Аллага) був значним і швидкоплинним. Час був сприятливим для поширення ісламу, ісламська цивілізація проникла усюди – у мистецтво, літературу, поезію і науку. Багато століть араби домінували у сферах знань... Вони стали лідерами знань, винахідниками і творцями, а все завдяки свідомому використанню розуму. Вік Арабської цивілізації був коротким, проте ефективним, і нам залишається лише шкодувати про його закінчення”.¹⁹²

Якщо ж Ісламська цивілізація була такою визначною, чому ж мусульмани забули про це, і не прямують цим шляхом сьогодні?

¹⁹⁰ Ат-Тірмізі (2685).

¹⁹¹ Вони говорять про іслам. – С.396.

¹⁹² Вони говорять про іслам. – С. 389

Слабкість ісламського світу, яку ми спостерігаємо сьогодні, залежить від двох факторів. Перший: мусульмани не притримуються своєї релігії. Якщо розвиток європейської цивілізації залежить від відхилення від їхньої релігії, то наш – від повернення до витоків ісламу. Різниця між нашою державою і їхніми полягає у відмінностях між сутністю нашої і їхньої релігій.

Другий фактор, який сприяв регресу ісламської держави – західна окупація, яка підкорила Ісламський світ на багато десятиліть і не залишала його, доки не виникли проблеми, яких жодне покоління не змогло досі розв'язати. Таким чином, вони забезпечили собі постійний і тривалий контроль над мусульманською громадою, яка стала для них ринком збуту товарів. Вони зробили все, щоб пригнобити мусульман і зміцнити своє панування.

Іншою причиною слабкості мусульман сьогодні є суперечки між сектами та їхніми ідеями, складні взаємовідносини, які є непокрою Аллагу (Святий Він та Великий). Аллаг (Святий Він та Великий) наказав мусульманам слідувати Його вченням і триматися разом: **“Тримайтеся разом біля Аллага і не розділяйтеся!”** (Коран 3:103). **“Воістину, ваша громада – громада єдина. А Я – ваш Господь. Тож бійтеся Мене!”** (Коран 23:52).

Конфлікт між мусульманами спричинений багатьма факторами, найбільшим серед яких є втручання тих, хто хоче зашкодити мусульманам і похитнути їхню єдність. За історію ісламу було багато суперечок між мусульманами, але вони ніколи не впливали на їхню єдність. А все тому, що не було втручання з боку західних окупантів, які породжували конфлікти між мусульманськими групами, відносини між сунітами і зейдитами, або ж між послідовниками чотирьох доктринних груп.

Мусульмани не роз'єднуються через розбіжності в релігійному вченні. Всі вони вірять у Аллага (Святий Він та

Великий) Єдиного, Його книги, пророків, вчення і основи релігії.

Конфлікт між сунітами та шиїтами, які є найсильнішими представниками мусульман сьогодні, базується на розбіжності у тому, хто був більш достойним наступником Пророка Мухаммада (мир йому і благословення Аллага) після його смерті. Цей історичний конфлікт політичного походження, він не має ніякого відношення до сутності релігії.

Конфлікт між мусульманами є передвизначенням Аллага (Святий Він та Великий) так само, як це було і з іншими народами. Доказом слугують слова Пророка Мухаммада (мир йому і благословення Аллага): “Юдеї розділилися на сімдесят одну секту, християни – на сімдесят дві. А моя Умма (грумада) розділиться на сімдесят три, і всі вони потраплять до Пекельного вогню, окрім однієї – джама’а”¹⁹³ (Ті, хто слідують правильним шляхом, вказаним Пророком Мухаммадом).

Відсутність єдності ми унаслідували від попередніх народів, і ми не схвалюємо конфлікту між деякими з нас, адже він збиває нас з правильного шляху, шляху ісламу, і веде хибним шляхом. Пророк Мухаммад (мир йому і благословення Аллага) сказав: “Воістину, ваша кров, ваше майно і ваша честь є священними і недоторканими до тих пір, поки не постанете перед Господом вашим, як і священна недоторканність днів ваших, місяців ваших і міст ваших. Зустрінете ви скоро Господа вашого і будете відповідати за свої вчинки... Тримайтеся за мною, щоб не збитися зі шляху”.¹⁹⁴

Ситуація з мусульманами не покращиться до тих пір, поки вони не слідуватимуть тому, чому слідували в минулому. Іслам – це релігія, яка зробила арабів та інших людей однією громадою, зробила з неосвіченої та неписьменної нації таку, що вказувала шлях іншим цивілізаціям протягом восьми століть.

¹⁹³ Ібн Маджа (3992).

¹⁹⁴ Аль-Бухарі (1741) і Муслім (1679).

Принципи і вчення ісламу все ще дають надію мудрим та свідомим; кожна слава, кожна честь і цивілізація тримаються на слідуванні ісламу, тоді як конфлікт та відставання – результат відвернення від ісламу. Нам потрібно повернутись до витоків ісламу, триматися чітких і правильних вчень та керуватися ними.

Висновок

Кожна людина повинна побачити правду, і тим, хто приймає цей дар від Аллага (Святий Він та Великий), Він (Святий Він та Великий) відкриває їхні серця для ісламу: **“Хіба той, чії груди Аллаг розкрив для ісламу й хто тримається світла від Свого Господа, рівний [тому, хто має черстве серце й далекий від істини]?”** (Коран 39:22). На тих, у кого серця зачерствіли і не приймають правди, чекає інша доля, описана у продовженні цих самих рядків: **“Горе тим, чії серця байдужі до згадування про Аллага! Воістину, вони перебувають у явній омані”** (Коран 39:22).

Що ж тоді заважає прийняти іслам? Чи це сором поклонятися Аллагу (Святий Він та Великий) Єдиному, слідувати релігії, якої навчили нас пророки і яку Аллаг (Святий Він та Великий) встановив для людства?

Що ж трапилося з деякими з нас у 21 столітті: хтось надає перевагу батьківському спадку, а не правді, у яку вірять розумом?

Багато розумних чоловіків і жінок розуміють правду і слідують їй, серед них і Нажаші (хай буде милість Аллага (Святий Він та Великий) з його душею), король Ефіопії, якого сподвижники Пророка (мир йому і благословення Аллага) привели в іслам. Він сказав: **“Святі і священники, як і ви, кажуть те ж саме, що казав син Марії. Довгоочікувані ви і той, хто послав вас. Я проголошую його посланником Аллага (Святий Він та Великий), чії благі вісті передав Ісус, син Марії. І якби я знаходився за інших обставин, я б пішов до нього і ніс би його взуття”**.¹⁹⁵

Іслам запалив багато сердець, забрав від них проблеми і страждання життя, дав спокій у житті і щастя після смерті.

¹⁹⁵ Абу Давуд (3205), Ахмад (4836) та Ібн абу Шайба (36640).

Багато звернули з правильного шляху, прожили життя, повне страждань, і заслужили покарання у наступному житті: **“Кому Аллаг бажає вказати прямий шлях, тому Він розкриває груди для ісламу, а кого Він бажає збити зі шляху, тому здавлює та стискає груди, ніби той підіймається на небо! Так Аллаг зводить покарання на тих, які не вірують!”** (Коран 9:32).

Доктор Назмі Люк одного разу сказав таке про Пророка Мухаммада (мир йому і благословення Аллага): “Я ігнорую всіма своїми почуттями нечесну ідею, через призму якої багато сходознавців розглядали постать Пророка-араба, але коли я починаю аналізувати, розумію правильність свого вчинку. Не було нікого схожого на нього, він той, хто об’єднав у собі характеристики всіх пророки, і хоробрість героїв. Саме тому, кожна людина повинна славити високу моральність Пророка Мухаммада (мир йому і благословення Аллага) і шанувати справжню людину в ньому”.¹⁹⁶

Людству сьогодні потрібен іслам для розв’язання проблем нашого часу. Він може покласти край психологічним і соціальним проблемам сьогодення, і лише іслам є магічним запобіжником, який може зменшити кількість суїцидів, дати надію страждаючим і додати життю кольорів.

Артур Дуглас сказав: “Якби іслам був поданий людям з правильного боку, він би вирішив усі їхні проблеми, виконав усі соціальні, духовні та політичні потреби тих, хто живе в капіталізмі чи комунізмі, адже саме ці системи не можуть вирішити людські проблеми. Іслам дасть мир страждаючим і надію загубленим. Таким чином, іслам здатний оновити світ та перезарядити людську енергію для того, щоб досягнути найвищого рівня продуктивності та достатку”.¹⁹⁷

У своїй книзі «Посланник пустелі» індійський письменник Кофі Лал Джаба сказав: “Іслам здатний забезпечити людину

¹⁹⁶ Мухаммад: Ар-Рісала уа р-Расул. – С. 28.

¹⁹⁷ Вони говорять про іслам. – С. 443.

усім, що їй потрібно на даний момент; немає жодної іншої релігії, яка могла б запропонувати успішні рішення сучасних проблем так, як іслам. Для прикладу, світ сьогодні має велику потребу у братерстві та рівності, а ці дві моралі є лише в ісламі і ніде більше, тому що іслам судить людей тільки відповідно до їхній вчинків та зусиль”.¹⁹⁸

Врешті-решт, ми не можемо не згадати слова німецького письменника Йоганна Гете: “Якщо таким є насправді іслам, то чи не повинні ми всі бути мусульманами?”¹⁹⁹

¹⁹⁸ Там само – С. 450.

¹⁹⁹ Там само – С. 147.

Посилання

1. Коран
2. Біблія
3. Аль-Іткан фі Улум аль-Кур'ан («Досконалість в коранічних науках»), Джаляль ад-Дін ас-Суйуті, ред. Мухаммад Ібрагім, Аль-Мактаба аль-Асрія, Сейда, 1408 р.г.
4. Аль-Джамі ас-Сахіх (Сунан ат-Тірмізі) («Достовірний збірник»), Мухаммад ат-Тармізі, ред. Ахмад Шакір, Мекка, Аль-Мактаба аль-Файсалія.
5. Аль-Хасаїс аль-Амма лі ль-Іслям (General properties of Islam), Юсуф аль-Карадаві, 4-те видання, Каїр, Мактаба Вагба, 1409 р. г.
6. Зад аль-Масір фі Ільм ат-Тафсір, Джамаль ад-Дін ібн аль-Джаузі, Аль-Мактаба аль-Іслямі
7. Ас-Сілсіляту с-Сахіха («Достовірна збірка»), Мухаммад аль-Албані, Ріяд: Мактаба аль-Маарфі.
8. Сунан ібн Маджа, Абу Абдалла аль-Казвіні, Бейт аль-Афкар ад-Даулійя, Амман.
9. Сунан Абу Давуд, Абу Давуд ас-Сіджистані, Дар аль-Хадіс, 1391 гіджри.
10. Сунан ан-Нісаї, Абу Абдуррахман ан-Нісаї, ред. Абдульфаттах аль-Гудда, 2nd Edition, Алеппо, Аль-Матбуат аль-Іслямія, 1406 гіджри.

11. Сахіх аль-Бухарі, Мухаммад аль-Бухарі, “Фатх аль-Барі фі Шарх Сахіх аль-Бухарі”, Ібн Хаджар аль-Аскаляні, 2nd Edition, Каїр, Дар ар-Райан лі т-Турас, 1407 гіджри.
12. Сахіх ат-Таргіб уа т-Таргіб, Мухаммад аль-Албані, 5-те видання, Ріяд, Мактаба аль-Мааріф.
13. Сахіх Муслім, Муслім аль-Кушайрі, нум. М. аль-Бакі, Дар Іхья ат-Турас аль-Арабі, Бейрут, 1375 гіджри.
14. They Said About Islam, Emadeddeen Khalil, An Nadwa Al Aalameya le Ashabab Al Islamy, 1412 Hejra.
15. The Story of Civilization Will Durant, 1964.
16. Мухаммад: ар-рісала уа р-Расул: (Mohammad, The Message and the Messenger), Dr. Nathmi Luca, 2nd Edition, Дар аль-Кітаб аль-Аламі, 1959.
17. Аль-Мадхал іля Дірасат аш-Шаріа, Абудлькарім Зейдан, 5-те видання, Джаміа Багдад, 1396 гіджри.
18. Аль-Масахіф, Абу Бакр бін Абу Давуд ас-Сіджистані, ред. Мухіббуддін Ваїз, 2-ге видання, Дар аль-Башаїр аль-Іслямія, 1423 гіджри.

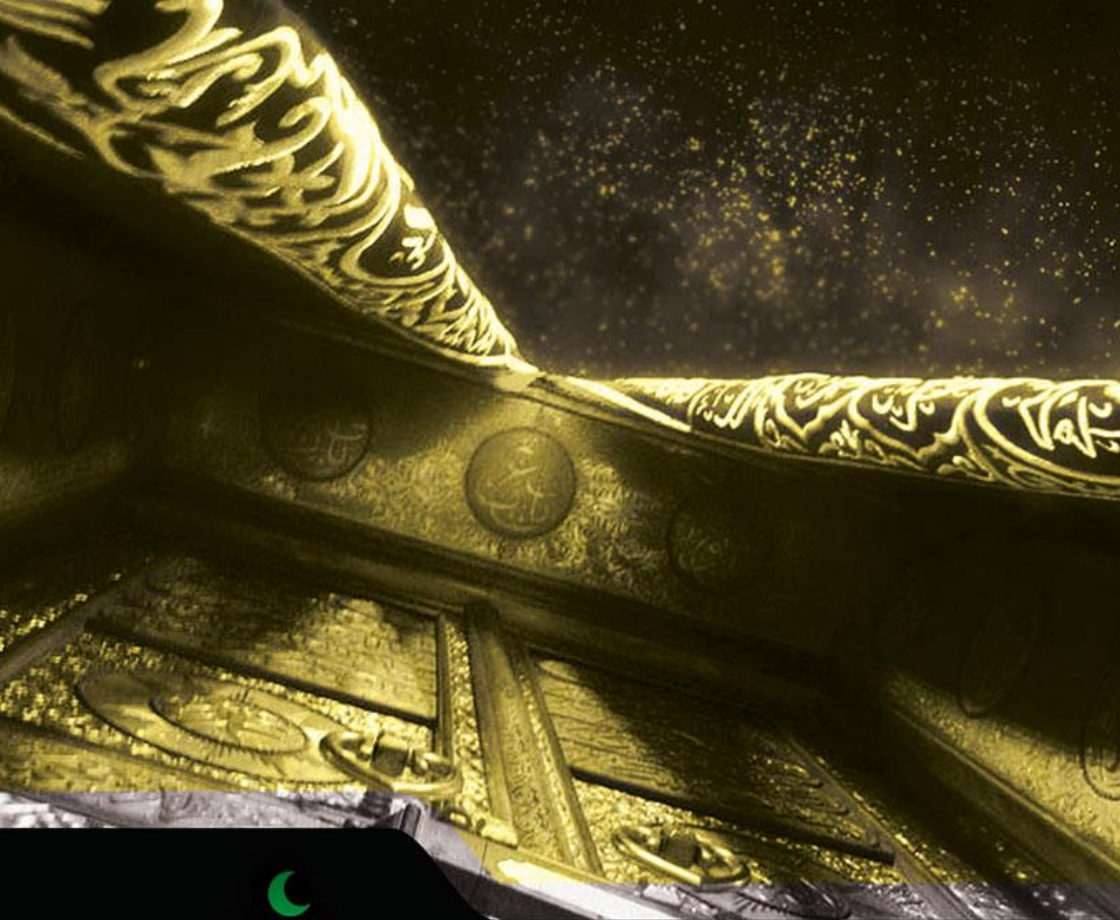
Зміст

Заголовок	№ Сторінки
Подяка	
Вступ	
Значення ісламу	
П'ять стовпів ісламу	
Перший стовп	
Другий стовп	
Третій стовп	
Четвертий стовп	
П'ятий стовп	
Сутність поклоніння в ісламі	
Поклоніння й мораль	
Ступені наказів в ісламі	
Особливості ісламського права та його цілі	
Особливості ісламського права	
А. Ісламське право, його божественне походження й цілі	

В. Справедливість і рівність	
С. Всеосяжність й стабільність	
Д. Реалістичний ідеалізм	
Цілі ісламського права	
А. Захист релігії	
В. Захист людського життя	
С. Захист розуму	
Д. Захист нащадків	

Д. Захист майна	
Стовпи віри	
Віра в Аллага (Святий Він та Великий)	
Віра в Ангелів	
Віра в Писання	
Віра в Пророків	
Віра в Судний День	
Віра в передвизначення	
Відповідь на деякі несправедливі звинувачення	

Жінка в ісламі	
Іслам і тероризм	
Іслам і немусульмани	
Мусульмани й виклики сучасності	
Висновок	
Посилання	
Зміст	

ISLAMILAND

GROW GOODNESS BY YOUR HAND

EXPLORE ISLAM IN ALL LANGUAGES

WWW.ISLAMLAND.COM